

SZTUKA KADROWANIA

Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON

(wydanie jubileuszowe z okazji XX-lecia działalności)

THE ART OF FRAMING

Student Research Collective for Artistic Photography FOTON

(20th anniversary edition)

**SZTUKA KADROWANIA. STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ FOTON.
WYDANIE JUBILEUSZOWE Z OKAZJI XX-LECIA DZIAŁALNOŚCI**

STUDENT RESEARCH COLLECTIVE FOR ARTISTIC PHOTOGRAPHY FOTON. 20TH ANNIVERSARY EDITION

Rada Wydawnicza Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu: dr hab. Piotr Olender, prof. Uczelni; dr hab. inż. Bogdan Wysogład, prof. Uczelni; dr Marek Sroka, dr inż. arch. Henryk Zubel, prof. Uczelni; dr Monika Porwoł, prof. Uczelni; dr Ludmiła Nowacka

Autor: dr Gabriela Habram-Rokosz – opiekun naukowy Koła

Recenzja: dr hab. Franciszek Nieć, prof. ANS w Raciborzu

Korekta: dr Janusz Nowak

Opracowanie techniczne: Paweł Okulowski

Druk: Drukarnia Nowiny, 47-400 Racibórz, ul. Tadeusza Kościuszki 32A

Dystrybucja:

Wydawnictwo Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu

47-400 Racibórz, ul. Akademicka 1

e-mail: wydawnictwo@akademiarac.edu.pl

www.wydawnictwo.akademiarac.edu.pl/dystrybucja/

ISBN 978-83-974229-0-2

Copyright © by Wydawnictwo Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu

Racibórz 2025

Zwielką radością i dumą oddajemy w Państwa ręce jubileuszowe wydanie „SZTUKI **KADROWANIA**” – publikacji Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON. Działalność Koła liczy już dwadzieścia lat, na przestrzeni których stała się istotnym punktem odniesienia dla wszystkich pasjonatów sztuki wizualnej i kompozycji obrazu. Jest to wyjątkowa okazja, by spojrzeć wstecz na rozwój tej dziedziny oraz na wkład Uczelni w kształcenie kolejnych pokoleń fotografów i – nie bójmy się tego słowa – artystów.

Miniony czas pokazał, jak dynamicznie zmienia się świat sztuki wizualnej, jak nowe technologie i perspektywy wzbogacają sposób, w jaki patrzymy na obraz i jego formę. Jednak niezależnie od postępu technicznego, jedno pozostaje niezmiennie – umiejętność świadomego kadrowania to podstawa każdej udanej kreacji wizualnej. Dlatego też „SZTUKA **KADROWANIA**” interesuje, edukuje i skłania do refleksji zarówno adeptów sztuki, jak i doświadczonych twórców.

Jako rektor miałem zaszczyt i przyjemność osobiście uczestniczyć w licznych wystawach, na których mogliśmy podziwiać efekty pracy studentów, absolwentów i wykładowców z Raciborza. Każda z tych prezentacji była dla mnie dowodem na to, jak ogromny talent, pasja i wrażliwość wizualna wyróżniają społeczność Akademii. Te spotkania z twórczością naszych(!) arty-

SZANOWNI CZYTELNICY

stów nie tylko inspirują, ale także utwierdzają mnie w przekonaniu, że „SZTUKA **KADROWANIA**” to nie tylko teoria, lecz przede wszystkim praktyka, która znajduje swoje miejsce w galeriach, na ekranach i w sercach odbiorców.

Z dumą obserwujemy, jak nasi absolwenci osiągają sukcesy na arenie krajowej i międzynarodowej. Wykształceni w murach raciborskiej Alma Mater specjaliści chętnie sięgają do swoich korzeni, nie tylko czerpiąc z nich twórcze impulsy, ale również stając się ambasadorami Uczelni. Ich osiągnięcia, zaangażowanie i artystyczna wrażliwość są najlepszym świadectwem jakości kształcenia, jakie oferujemy.

Jubileuszowe wydanie tej publikacji to także doskonała okazja do podziękowań – wszystkim autorom, badaczom i praktykom, którzy przez lata współtworzyli to dzieło oraz studentom i wykładowcom, którzy swoją pasją i zaangażowaniem sprawiają, że sztuka kreowania obrazu pozostaje żywa i pełna nowych interpretacji.

Życzę Państwu przyjemnej lektury oraz wielu twórczych poszukiwań!

dr Paweł Strózik, prof. Uczelni
Rektor

ESTEEMED READERS

It is with great pleasure and pride that we present the jubilee edition of the 'The Art of Framing', a publication of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON. The Collective's activities have already spanned two decades, during which time it has become a seminal reference point for all enthusiasts of visual art and image composition. This edition provides a unique opportunity to reflect on the evolution of the field and the contribution of the university to the education of successive generations of photographers and artists.

Recent developments in the field of visual art have demonstrated the rapid pace of transformation in this sector. Technological advancements and novel theoretical frameworks have profoundly influenced the manner in which we perceive images and the nature of their representation. Notwithstanding these technological evolutions, a constant remains: the fundamental skill of conscious framing underpinning all successful visual creations. This is why 'The Art of Framing' is of interest, both educational and thought-provoking, for both art students and experienced artists.

In my capacity as Rector, I have had the privilege of personally participating in numerous exhibitions in which we have been able to admire the results of the work of our students, graduates and lecturers from Racibórz. In my estimation, each of these presentations serves as irrefutable evidence of the profound talent, profound passion and profound visual sensitivity that is the hallmark of the Academy community. These encounters have not only served as a source of inspiration for our (!) artists, but also serve to reinforce the present author's conviction that 'The Art of Framing' encompasses not only theoretical principles, but is equally, if not more importantly, concerned with practical application, which finds expression in galleries, on screens, and in the hearts of audiences.

It is a source of pride to witness the accomplishments of our graduates at both the national and international levels. Graduates of the Racibórz Alma Mater are known to demonstrate a strong sense of connection to their institution, often drawing inspiration from their academic roots while also serving as ambassadors for the University. Their achievements, commitment, and artistic sensitivity serve as the ultimate testament to the quality of the education they have received.

The anniversary edition of this publication provides an excellent opportunity to express gratitude to all those who have contributed to this work over the years, including authors, researchers and practitioners. In particular, we would like to thank the students and lecturers who, through their passion and commitment, ensure that the art of creation remains vibrant and full of new interpretations.

My best wishes for an enjoyable read and lots of creative exploration!

***Dr Paweł Strózik, Prof. of the University
Rector***

TYTUŁEM WSTĘPU

Czas naświetlony to portret ludzkiego przemijania.

ADAM ROKOSZ OP

Każdy artysta, aby być szczęśliwym i wzrastać, potrzebuje dwojga: sceny i publiczności. Co jednak, gdy ich brak?

Patrząc wstecz, wszystko, co miało dopiero przetrwać próbę czasu po dzień dzisiejszy, było zainicjowane jakimś brakiem. Dwadzieścia lat temu FOTON nie miał jeszcze ani nazwy, ani adresu, a miłośnicy fotografii nie mieli złudzeń co do faktu, że efekt rękodziela w muzeum ma większą wartość niż produkt generatora obrazów AI. DIY (ang. do-it-yourself, pl. zrób to sam) nie musiało być trendem internetowym, gdyż każdy wiedział, że fotografia to najpierw zdolności warsztatowe, a później sztuka. Natomiast na szczerym słowie krytyki przyjaciela po fachu polegałoby bardziej niż na tysiącu wątpliwych poklasków samozwańczych ekspertów.

Ale wróćmy do pytania z początku. Takim pierwszym brakiem było miejsce pracy nad tym, do czego nie było warunków w domu, a z czym każdy przychodził. Zazwyczaj była to rolka niewywołanego, czarno-białego negatywu lub potrzeba porady, co z nią dalej zrobić i gdzie. Kolejnym brakiem była potrzeba otwartego środowiska, które funkcjonowałoby na warunkach

przyjaźni międzyludzkiej w ramach regularnych spotkań. Ostatecznie brak drogowskazu, którydy się kierować, aby wzrastać w swojej pasji tak, żeby nie poprzestawać na fotografii jako hobby.

W odpowiedzi na codzienne braki tamtych czasów narodził się FOTON. Formalnie koło naukowe, mające zaszczyt korzystania z doświadczenia i zasobów uczelnianych. Ideą i ambicją stał się kompas artystyczny, który wskazuje, że dobre zdjęcie to takie, które oznacza wysokiej jakości umiejętność warsztatową, szlachetne wykonanie, a istotny temat, który porusza, z szacunkiem odnosi się do fotografowanego obiektu.

Jubileusze świętuje się podobno dla upamiętnienia czasu, który zamyka pewien szczególny okres w życiu. Rzeczywiście, w tym roku mija dwadzieścia lat od pierwszego spotkania FOTON-u. Nikt na to nie czekał, a jednak doczekaliśmy się wszyscy...drugiej publikacji. Bardzo nas cieszy fakt, że możemy tym razem zaprezentować wybór portretów artystycznych naszych przyjaciół z FOTON-owego grona.

Adam Rokosz OP

INTRODUCTION

„Exposed time is a portrait of human transience“

ADAM ROKOSZ OP

It is an irrefutable fact that artists need two things to thrive and develop: a platform from which to work and a receptive audience. But what happens when these two elements are missing?

In retrospect, it seems that every enduring entity has its origins in a state of insufficiency. Two decades earlier, FOTON had neither a name nor a physical location, and photography aficionados were aware of the superior importance of museum curation over the output of an AI image generator. The concept of 'Do It Yourself' (DIY) was not just an internet trend, as it was widely accepted that photographic proficiency depended more on workshop skills than artistic expression, and we valued the genuine feedback of a professional acquaintance more than the superficial praise of self-proclaimed experts.

To return to the original point, the first shortcoming was the need to work on something for which there were no conditions at home, but which everyone came with. Usually this meant a roll of undeveloped black and white negative or the need for advice on what to do with it next and where. Another shortcoming was the lack of an open environment that worked on the terms of interpersonal friendship in regular meetings. A further shortcoming was the lack of guidance on how to develop one's passion without limiting oneself to photography as a hobby.

In response to the daily challenges, FOTON was born as a research collective using the resources and expertise of the university. The concept evolved into an artistic compass, underlining the notion that a truly exceptional photograph embodies advanced technical mastery, refined craftsmanship and a subject treated with deep respect.

Anniversaries mark the end of a particular phase of life. This year marks the twentieth anniversary of the first FOTON meeting. This was unexpected, but it has led to the publication of a second volume of the catalogue. We are pleased to present a selection of artistic portraits of our esteemed FOTON colleagues.

Adam Rokosz OP

FOTON – zarys działalności w latach 2017-2025

Cóż znaczy dwadzieścia lat wobec wieczności? To zaledwie mgnienie oka, chwila refleksji, jakiś szczegół zarejestrowany w pamięci... Jak się jednak okazuje, to okres wyjątkowo bogaty w wydarzenia, który ca. dwuosobowej braci studenckiej pozwolił spojrzeć na świat w odkrywczy sposób. Zaś nieokreślonej liczbie odbiorców sztuki – autorstwa tych młodych twórców – sprezentował chwile zatrzymania, kontemplacji i refleksji.

Rok 2005 był początkiem działalności grupy pasjonatów fotografii, którzy wówczas w Instytucie Studiów Edukacyjnych byłej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, dziś Akademii Nauk Stosowanych, postanowili powołać do życia koło, nazwane później **Studenckim Kołem Naukowym Fotografii Artystycznej FOTON**. W kolejnym roku akademickim **FOTON** funkcjonował już w Instytucie Sztuki, powołanym decyzją Senatu PWSZ w Raciborzu. Natomiast w latach 2014-2017 Koło kontynuowało swoją działalność w Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki. Kolejna zmiana nastąpiła z początkiem roku akademickiego 2017/2018, odtąd **FOTON** funkcjonuje w Instytucie Architektury.

Rok akademicki 2017/2018 rozpoczyna nowy rozdział działalności **FOTON-u**. Nawiązanie współpracy z **Po-**

wiatowym Muzeum Ziemi Głubczyckiej pozwoliło na zorganizowanie w okresie od 1.10-30.11.2017 zbiorowej wystawy fotografii „**Przemiany**”. Równolegle od 09.10 do 02.11.2017 **Knihovna Petra Bezruče v Opavě** prezentowała wystawę fotografii przyrodniczej **PASJA – VÁŠEŇ**, będącą kontynuacją rozpoczętego w 2016 roku w wiedeńskiej **Galerii „Quo-vadis”** cyklu wystaw twórczości fotograficznej pod nazwą: „**Mistrz i uczniowie**”. W drugiej edycji cyklu uczestniczyli: **Patrycja Piechula FOTON** i **Michał Sobczyk FOTON** wraz z opiekunem naukowym Koła jako uczestnikiem i zarazem kuratorem wystawy. Z kolei w okresie 13-29.10.2017, tj. w siódmej edycji **Światowego FotoArtFestivalu im. Andrzeja Baturo w Bielsku-Białej**, przedstawiciele **FOTON-u** prezentowali swoje prace fotograficzne w **Galerii Otwartej**. Natomiast w ramach wieloletniej współpracy z **Towarzystwem Miłośników Ziemi Raciborskiej** przygotowano wystawę fotografii „**Wspomnienie**”, w której wraz ze studentami uczestniczyli również uczniowie raciborskiego **Liceum Sztuk Plastycznych ZSO1** (30.10.-20.11.2017). Kolejna wystawa fotografii, tym razem indywidualna autorstwa **Adama Rokosza OP FOTON**, zatytułowana „**Du! Werde! Mensch!**” (Ty! Stań się! Człowiekiem!), prezentowana była w **Galerii Uniwersyteckiej w Eichstätt** (Bawaria – Niemcy) w okresie od 07.11.2017 do 23.01.2018.

Po trzynastu latach aktywnej działalności FOTON-u udało się wydać albumową publikację **„Sztuka kadrowania. Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON – zarys działalności”**. Promocja książki odbyła się 12 marca 2018 w zaprzyjaźnionej **Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Ryszarda Kincla w Raciborzu**, w tym samym miejscu, gdzie w bibliotecznej **Galerii GAWRA** w 2005 roku zainaugurowano działalność Koła. Publikacja zawiera 65 zdjęć, stanowiących przykłady twórczości artystycznej członków FOTON-u oraz 65 zdjęć o charakterze reporterskim, dokumentujących różnego rodzaju wydarzenia z życia Koła, opis dwunastu lat działalności rotacyjnej grupy pasjonatów fotografii oraz szczegółowe zestawienie trzech form aktywności w ujęciu tabelarycznym: popularnonaukową, artystyczną i edukacyjną. W ramach działalności popularnonaukowej zrealizowano siedemdziesiąt spotkań w formie seminariów z cyklu **„Rozmowy o fotografii”** oraz spotkań autorskich. Na pierwszym inauguracyjnym spotkaniu (06.12.2006), zorganizowanym w Instytucie Sztuki PWSZ w Raciborzu przy ul. Cecylii 10, gościł obecnie już **śp. Jerzy Lewczyński** – nestor fotografii polskiej, artysta, krytyk i publicysta. Fundament działalności artystycznej stanowiły plenery i warsztaty twórcze (ca. dziewięćdziesiąt), pozwalające na opracowanie ponad osiemdziesięciu projektów fotograficznych w formie wystaw fotografii zarówno w kraju, jak i za granicą. Łącznie w okresie lat 2005-2017 zrealizowano ponad dwieście czterdzieści przedsięwzięć. Fakt ten stał się okazją do spotkania po latach wielu członków i przy-

jaciół FOTON-u. Niniejsza publikacja prezentuje dalszą historię działalności Koła po 2017 roku.

Rok akademicki 2018/2019, obok aktywnej działalności związanej z realizacją licznych fotoreportażów z wydarzeń, mających miejsce na Uczelni czy realizowanych we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, obfitował w prezentacje dorobku artystycznego zarówno zbiorowe, jak i indywidualne. Serię wystaw otwiera zagraniczna ekspozycja autorstwa **Adama Rokosza OP „BLIŽ K PRAVDE – Bliżej prawdy”** prezentowana w czeskiej **Galerii Knihovny Petra Bezruče v Opavě** (08.10.-21.12.2018). W międzyczasie **Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie** zorganizowała wystawę **Ewy Pasternak FOTON – „Filozofia patrzenia”**, połączoną z autorskim spotkaniem w dniu 08.11.2018.

W ramach obchodów **Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego** 22 listopada 2018 roku na **Zamku Piastowskim w Raciborzu** zorganizowana została raciborska konferencja dedykowana zabytkom pod hasłem **„ZOBACZ-ZNAJ-ZACHOWAJ”**. Partnerami w organizacji wydarzenia oprócz **Zamku Piastowskiego** było **Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta Racibórz, Raciborskie Centrum Kultury, Muzeum w Raciborzu, Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej, Stowarzyszenie Odra 1945, Liceum Sztuk Plastycznych ZSO nr 1 w Raciborzu, Deutsche Gesellschaft für Photographie e.V.**, a także **Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu** (obecnie **Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu**), reprezentowana

przez **dr Katarzynę Kwiatek-Ostapowicz** i **dr Gabriellę Habram-Rokosz** z **Instytutu Architektury** oraz **Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON**. Podczas konferencji można było usłyszeć wiele interesujących wypowiedzi na tematy dotyczące dziedzictwa kulturowego, wzbogaconych prezentacjami multimedialnymi oraz zobaczyć zbiorową wystawę fotografii wielkoformatowej **„Detal w architekturze – pomiędzy dokumentem a kreacją”**, autorstwa **dr Gabrieli Habram-Rokosz DGPh, Marioli Krause FOTON** i **Adama Rokosza OP FOTON** oraz uczniów raciborskiego **Liceum Sztuk Plastycznych**.

Niecodziennym wydarzeniem okazała się indywidualna wystawa fotografii **Pawła Okulowskiego FOTON** zatytułowana **„100 patriotów”**, prezentowana w styczniu 2019 w **Galerii Domu Książęcego na Zamku Piastowskim**. W następnych miesiącach (04.02.-22.03.2019) raciborska **Galeria GAWRA** zorganizowała wystawę fotografii **„News”** autorstwa **Adama Rokosza OP** – członka korespondencyjnego FOTON-u.

W rybnickim **Klubie Energetyka** podczas **XVI edycji Międzynarodowego Rybnickiego Festiwalu Fotografii** (29-31.03.2019) **FOTON** uzyskał po raz czternasty kwalifikację do wystawy. W tej edycji fotonowa wystawa pod hasłem **„Proza życia”** prezentowana była w formie multimedialnej. Natomiast **Alicja Świerczyńska FOTON**, decyzją Festiwalowej Komisji Konkursowej, wyróżniona została kwalifikacją do wystawy indywidualnej pod nazwą **„Wejrzenie”**, na której

przedstawiła cykl portretów wykonanych w szlachetnej technice mokrego kolodionu. W komentarzu autorki do wystawy czytamy:

Fotografia, jak żadna ze sztuk plastycznych, oddaje prawdziwość ludzkiego oblicza. Obserwując rzeczywistość, nie widzimy jej taką, jaką faktycznie jest. Mamy na jej temat pewne założenia, przypuszczenia, hipotezy, a więc obraz tworzony przez nasz mózg to jedynie supozycja przedmiotu naszego zainteresowania, wynik jej interpretacji, opierającej się w dużej mierze na indywidualnej pamięci wizualnej tworzonej z subiektywnych doświadczeń. Widzimy zatem to, co znamy. Podobnie postrzegamy osoby. Każdy z nas jest przywiązany do wykreowanego wizerunku. Jak więc wyglądamy naprawdę? Emulsja kolodionowa inaczej patrzy na świat, na ciało ludzkie, twarz i skórę. Wolne od cyfrowych przetworników fotografie, tworzone przez cienką warstwę srebra na szkle, podatne są na wszystko, co z człowieka emanuje. Wydobywają emocje, z którymi zмага się fotografowana osoba w chwili wciśnięcia migawki, pozwalając wejrzeć do jej wnętrza.

Przedstawiciele Koła brali także udział w jubileuszowej edycji **XX Festiwalu Sztuki Wysokiej 2019 w Bytomiu** pod hasłem **„Nieustannie”**, zorganizowanej w **Galerii Sztuki „Stalowe Anioły”** (15.06.2018). Zwieńczeniem serii wystaw w tym okresie była zbiorowa ekspozycja fotografii, malarstwa i grafiki w raciborskiej **Galerii GAWRA** pod wspólnym tytułem **„Barwy lata”** (03-31.07.2019).

FOTON – Outline of activities 2017-2025

Twenty years is nothing in the face of eternity, but it is a significant period. It is a moment of reflection, a detail that is registered in the memory. But it is also a period full of events. These events allowed the 200 or so students to look at the world in a revealing way, and at an unspecified number of recipients of the art of these young artists. They offered moments of pause, contemplation and reflection.

In 2005, a group of photography enthusiasts at the Pedagogical Institute of the former State Secondary Vocational School in Racibórz, now the Academy of Applied Sciences, decided to form a collective. They called it the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON. In the following academic year, FOTON worked in the Art Institute established by the Senate of the Vocational School in Racibórz. Between 2014 and 2017 the Collective continued its activities in the Institute of Pedagogy and Art. Another change took place at the beginning of the academic year 2017/2018, when FOTON started its activities in the Institute of Architecture.

The 2017/2018 academic year marked the beginning of a new chapter for FOTON, as we established cooperation with the District Museum of the Głubczyce region. This allowed us to organise a group photography exhibition called „Transformations” from 01.10. to 30.11.2017. At the same time, from 09.10. to 02.11.2017, Knihovna Petra Bezruče v Opava presented the exhibition of nature photography PASSION – VÁŠEŇ, which was a continuation of the series of exhibitions of photographic works entitled: „Masters and Disciples”: Patrycja Piechula FOTON and Michał Sobczyk FOTON, together with the academic supervisor of the Collective and the curator of the exhibition. In turn, from 13-29.10.2017, i.e. the seventh edition of the World FotoArtFestival named after Andrzej Baturo in Bielsko-Biala. Representatives of FOTON presented their photographic works in the Open Gallery. Another joint project was a photo exhibition entitled „Recollection”, organised in cooperation with the Racibórz Homeland Association. Students of the Secondary School of Fine Arts in Racibórz ZSO1 took part in the exhibition (30.10.-20.11.2017). Adam Rokosz OP FOTON also presented a solo exhibition entitled ‚You! Become! Human!’ (at the University Gallery in Eichstätt (Bavaria, Germany) from 7 November 2017 to 23 January 2018.

After thirteen years of artistic activity, FOTON has succeeded in publishing the album „The Art of Framing”. Student Research Collective for Artistic Photography FOTON – Outline of Activities”. The promotion of the book took place on 12 March 2018 in the Ryszard Kincel City and District Public Library in Racibórz, the same place whe-

re the Collective's activities were inaugurated in the library's GAWRA Gallery in 2005. The publication contains 65 photographs, which are examples of the artistic work of FOTON members, and 65 photographs of a documentary nature, documenting various events in the life of the Collective. It also includes a description of twelve years of activities of the rotating Collective of photography enthusiasts and a detailed tabular account of three types of activities: popular-scientific, artistic and educational. The popular-scientific activities included seventy meetings in the form of seminars in the series 'Talks on Photography' and meetings of authors. The first inaugural meeting (06.12.2006) took place in the Art Institute of the State Vocational School in Racibórz (PWSZ) at 10 Cecylii St. in Racibórz. The guest of honour was the late Jerzy Lewczyński, the doyen of Polish photography, artist, critic and publicist. His artistic activity was based on open-air and creative workshops (about ninety), which led to the development of more than eighty photographic projects, realised through exhibitions in Poland and abroad. Between 2005 and 2017, he completed more than two hundred and forty projects, which was a significant reunion for many members and friends of FOTON after years of separation. A further history of the Collective's activities after 2017 is presented in this publication.

The 2018/2019 academic year has been full of active activities related to the production of numerous photo essays of events that took place at the University, or were carried out in collaboration with external stakeholders. It was also full of presentations of artistic achievements, both collective and individual. The series of exhibitions opened with a foreign exhibition by Adam Rokosz OP, 'BLIŹ K PRAVDE – Closer to the Truth', presented at the Czech gallery Knihovna Petra Bezruče in Opava (08.10.-21.12.2018). Meanwhile, the City Library in Godow organised an exhibition of Ewa Pasternak's FOTON – 'Philosophy of Looking', combined with a meeting with the author on 08.11.2018.

As part of the celebrations of the European Year of Cultural Heritage, a conference dedicated to monuments was held on 22 November 2018 at the Piast Castle in Racibórz under the motto 'SEE-KNOW-SHARE'. The event was organised by the Piast Castle, the District Authorities of the Racibórz Region, the Cultural Centre in Racibórz, the Museum in Racibórz, the District Authorities of the Glubczyca Region, the Odra 1945 Association, the Secondary School of Fine Arts No. 1 in Racibórz, the German Society for Photography e. V., the State Vocational School in Racibórz and the District Authorities of the Racibórz Region, and the State Secondary Vocational School in Racibórz (now the Academy of Applied Sciences in Racibórz), represented by Dr Katarzyna Kwitek-Ostapowicz and Dr Gabriela Habram-Rokosz from the Institute of Architecture, and the Student Scientific Association of Artistic Photography FOTON. The conference featured a series of compelling lectures on heritage issues, complemented by multimedia presentations and a collective exhibition of large-format photography entitled 'Detail in architec-

ture – between document and creation'. The exhibition was curated by Dr Gabriela Habram-Rokosz DGPh, Mariola Krause FOTON and Adam Rokosz OP FOTON, together with students from the Secondary School of Fine Arts in Racibórz.

The solo photographic exhibition of Paweł Okulowski FOTON entitled '100 Patriots', presented in January 2019 in the Gallery of the Ducal House in the Piast Castle, was an undeniably unusual event. In the following months (04.02.-22.03.2019), the GAWRA Gallery in Racibórz organised a photographic exhibition entitled 'News' by FOTON correspondent member Adam Rokosz OP.

The 16th edition of the International Rybnik Festival of Photography (29-31.03.2019) was the fourteenth time that FOTON has qualified for the exhibition. The theme of the FOTON exhibition was „The Prose of Life” and it was presented in a multimedia form. Alicja Świerczyńska FOTON was awarded the qualification for the individual exhibition „Gaze” by the decision of the Festival Competition Committee. She presented a series of portraits made in the noble technique of wet collodion:

Photography, unlike any other visual art, captures the truth of the human face. When we observe reality, we do not see it as it really is. The image created by our brain is only an assumption of the object of our interest, the result of its interpretation, largely based on an individual visual memory created from subjective experience. We therefore see what we know. Similarly, we perceive people. The collodion emulsion sees the world, the human body, the face and the skin differently. Free from digital converters, the photographs created by a thin layer of silver on glass are susceptible to everything that emanates from a person, bringing out the emotions the photographed person is struggling with at the moment the shutter is pressed, allowing one to look inside.

Representatives of the Collective also took part in the 20th anniversary edition of the 2019 High Art Festival in Bytom, under the theme „Unstoppable”, held at the Steel Angels Art Gallery (15.06.2018). The series of exhibitions during this period culminated in a collective exhibition of photography, painting and graphic art at the GAWRA Gallery in Racibórz under the joint title „Colours of Summer” (03-31.07.2019).

Działalność FOTON-u w czasie pandemii

Nikt nie mógł przewidzieć, że zaplanowane na nowy rok akademicki 2019/2020 ambitne przedsięwzięcia będą niemożliwe do wykonania. Zagraniczna zbiorowa wystawa fotografii „**Mezi slovem a obrazem – Między słowem a obrazem**” w opawskiej **Galerii Knihovny Petra Bezruče**, będąca **kontynuacją** rozpoczętego w 2016 roku w wiedeńskiej **Galerii „Quo-vadis”** cyklu wystaw twórczości fotograficznej pod nazwą „**Mistrz i uczniowie**”, okazała się świetnym startem artystycznej działalności FOTON-u. W wystawie oprócz członków FOTON-u uczestniczyły uczennice **Liceum Sztuk Plastycznych w Raciborzu: Dorota Maciaszek FOTON i Oliwia Szymkiewicz FOTON** (01.11.2019-24.01.2020). Po tym artystycznym sukcesie nastąpiła długa przerwa w działalności Koła z uwagi na Pandemię COVID-19 i jej panowanie we wszystkich dziedzinach życia. Dydaktyka na wiele miesięcy przeniesiona została z konieczności do sieci. Jednak członkowie FOTON-u, nieobojętni na losy Ziemi, często znajdujący swoje inspiracje właśnie w środowisku przyrodniczym, z okazji **Światowego Dnia Matki Ziemi** postanowili bez względu na wyjątkowo trudną sytuację podjąć wyzwanie i wykonać E-wystawę fotografii pod hasłem „**W hołdzie Ziemi**” (22.04.2021). Uczestnikami tego spontanicznego przedsięwzięcia byli studenci i absolwenci kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych,

w tym członkowie Koła spoza Uczelni (**Jessica Badura, Marlena Golijasz FOTON, Anna Grzenik FOTON, Magdalena Jaskot FOTON, Maciej Maciejewski, Aleksander Moskwa FOTON, Zuzanna Sczyrba FOTON, Patrycja i Michał Sobczykowie FOTON, Alicja Świerczyńska FOTON, Adam Rokosz OP FOTON i Sabina Wyskiel FOTON**) wraz z opiekunem naukowym. Ta wirtualna forma wystaw w sieci stała się w kolejnych latach nowym sposobem prezentowania efektów działalności twórczej uczestników fotonowych przedsięwzięć.

W maju 2021 nareszcie można było wyjść w plener, stąd małymi krokami próbowaliśmy wrócić do aktywności twórczych. Pierwszym wyzwaniem stał się „**Twórczy dialog w obiektywie FOTON-u**”, czyli warsztaty fotograficzne, polegające na realizacji fotoreportażu działań artystycznych uczestników pleneru rzeźbiarskiego odbywającego się na dziedzińcu **Zamku Piastowskiego** pod hasłem: „**Opolsko-raciborscy książęta Piastowscy**” (18-22.05.2021). W tym wyjątkowo trudnym czasie pandemii wydarzenie okazało się bardzo trafną i pełną emocji twórczą akcją, zarówno dla rzeźbiarzy, jak i fotografików. Poplenerowy fotoreportaż autorstwa **Zuzanny Sczyrby FOTON** zaprezentowano w tyskiej **Galerii Tichauer** podczas wystawy twórczości jednego z uczestników rzeźbiarskiego pleneru – artysty rzeźbiarza **Adama Szoldry** (30.06.2021).

Kolejnym trafnym źródłem inspiracji dla wyposzczonych pasjonatów fotografii stały się malownicze tereny Gminy Rudnik z bogactwem motywów przyrodniczych i architektonicznych (zabytkowy młyn wodny w Brzeźnicy, ruiny zamku Josefa von Eichendorffa w Łubowicach, ruiny pałacu Rodziny von Eickstedt z początku XVIII w. w Sławikowie), gdzie 26.05.2021 zrealizowano plener fotograficzny. Natomiast w czasie wakacji letnich postanowiono uczcić fakt narodzin fotografii, publikując w sieci wystawę „**W obiektywie FOTON-u**” z okazji **Międzynarodowego Dnia Fotografii** (19.08.2021). W przedsięwzięciu brali udział przedstawiciele FOTON-u: **Adam Kała, Zuzanna Szcyrba, Anna Grzenik, Marlena Golijasz, Wojciech Chrubasik, Aleksander Moskwa, Sylwia Jordan** wraz z opiekunem naukowym.

Próba powrotu do normalności

Działalność artystyczną członków FOTON-u w roku akademickim 2021/2022 inaugurują dwie wystawy indywidualne: **Anny Grzenik FOTON** i **Zuzanny Szcyrby FOTON** pod wspólnym hasłem: „**Racibórz z innej perspektywy**”. Wernisaż wystawy połączono z wieczorkiem poetyckim zorganizowanym w jubileuszowym roku 60-lecia **Towarzystwa Miłośników Ziemi Raciborskiej** w siedzibie towarzystwa (21.10.2021-17.11.2021). W czasie trwającej wystawy udało się zorganizować zagraniczną wystawę foto-

grafii „**SPOJRZENIA-VZHLED**” w **Městském kulturním důmě Petra Bezruče v Opavě** z okazji jubileuszu XV-lecia działalności twórczej Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON (08.11.2021-21.12.2021).

Działalność artystyczna członków Koła w formie projektów fotograficznych jest efektem organizowanych cyklicznie spotkań popularnonaukowych „**Rozmowy o fotografii**”, podczas których rozważane są kwestie dorobku najmłodszej z dyscyplin sztuk, jaką jest nie-

Wtedy to w ramach współpracy pomiędzy Akademią Nauk Stosowanych w Raciborzu (wtedy Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Raciborzu), a Zespołem Szkół Ogólnokształcących Nr 1, w tym Liceum Sztuk Plastycznych w Raciborzu objęto patronatem **Szkolne Koło Fotograficzne KLISZA**. Odtąd członkowie KLISZY mieli możliwość uczestniczyć w różnych przedsięwzięciach FOTON-u.

W czasie wakacji – już tradycyjnie – zorganizowano zbiorową wystawę w sieci z okazji **Światowego Dnia Fotografii „Pasja fotografowania”** (19.08.2022). Natomiast 15 września 2022 członkowie FOTON-u wybrali się w podróż szlakiem wież i platform widokowych **„Silesianka”** do **Powiatowego Muzeum Ziemi Głubczyckiej** w celu przedstawienia efektów pracy związanej z retuszem i konserwacją archiwalnej dokumentacji fotograficznej.

Międzynarodowe (polsko-czeskie) warsztaty artystyczne, zorganizowane w dniach 23 września-06 października 2022 w ramach projektu **„Otwarty Ogród – zielona oaza spotkań, nauki, sztuki i relaksu”**, rozpoczęły działalność FOTON-u w nowym roku akademickim 2022/2023. Tym razem teren ogrodu **Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Raciborzu** stał się miejscem wielu interesujących działań artystycznych z udziałem uczniów raciborskiego **Liceum Sztuk Plastycznych ZSO1, Średniej Szkoły Przemysłowo-Artystycznej z Opawy [CZ]** oraz przedstawicieli FOTON-u. Efekty działań twórczych z zakresu fotografii, malarstwa i rzeźby prezentowane były na wystawie

po obu stronach granicy w okresie od 06.10.2022 do 15.01.2023.

Z okazji jubileuszu 40-lecia pracy zawodowej i działalności twórczej **dr Gabrieli Habram-Rokosz** – opiekuna naukowego Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON – w **Galerii Knihovny Petra Bezruče v Opavě** zorganizowano wystawę malarstwa i fotografii **„PORTRET – między malarstwem a fotografią”** (02.11.2022-31.12.2022). W wystawie tej oprócz jubilatki uczestniczyli członkowie FOTON-u (studenci i absolwenci Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu: **Zuzanna Sczyrba FOTON, Agnieszka Orlik FOTON, Alicja Świerczyńska FOTON, Agnieszka Gogolewska FOTON; Adam Rokosz OP FOTON** – absolwent Uniwersytetów w Ratyzbonie i Wiedniu oraz uczennice **Liceum Sztuk Plastycznych w Raciborzu: Dorota Miechówka FOTON, Anna Pyplacz FOTON**).

Dwa tygodnie później (12.10.2022) w Domu Książęcym na Zamku Piastowskim podsumowano konkurs fotograficzny pod hasłem: **„Powiat raciborski w kadrach młodych fotografów”**, którego organizatorem było Śląskie Porozumienie Gospodarcze ŚLĄSK.ONLINE. **Zuzanna Sczyrba FOTON** została laureatką II NAGRODY.

Wyjątkowym wydarzeniem, jakie zapisało się na kartach historii Koła, było seminarium popularnonaukowe z cyklu **„Rozmowy o fotografii”** na temat **„Sztuki kadrowania”** z okazji 18-lecia działalności Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON,

zorganizowane w siedzibie Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Ryszarda Kincla w Raciborzu (15.03.2023). Połączone zostało ono z wernisażem wystawy fotografii wielkoformatowej pod tym samym tytułem, który miał miejsce w Galerii GAWRA. Dla upamiętnienia tego wydarzenia wydano okolicznościowe zestawy kart pocztowych z autorskimi fotografiami na awersie. 80 autorskich zestawów fotografii, 18 autorów po 36 kart w komplecie utworzyło interesujący pakiet materiałów promocyjnych dla Uczelni.

Na szczególną uwagę zasługuje również indywidualna wystawa fotografii **„Der Nahe Blick. Fünf Orte eine Ausstellung” / THE CLOSE VIEW. FIVE PLACES, ONE EXHIBITION** autorstwa **Adama Rokosza OP FOTON**. Ta retrospektywna wystawa, obejmująca ponad 80 prac fotograficznych, wykonanych w klasycznych technikach srebrnych a także cyfrowych, ekspozowana była w pięciu obiektach sakralnych na terenie Berlina (St. Ansgar, St. Aloysius, St. Sebastian, St. Petrus, St. Paulus). W każdym z nich zorganizowane zostało spotkanie autorskie, wzbogacone prezentacją multimedialną oraz komentarzem autorskim wraz z oprowadzeniem po wystawie (18.04.2023-07.10.2023).

Współpraca z bibliotekami (Biblioteka Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Raciborzu, Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach, Knihovna Petra Bezruče v Opavě), jako instytucjami upowszechniania kultury i sztuki, dla FOTON-u była i jest jedną z głównych płaszczyzn współpracy. Czę-

stym tego wyrazem – oprócz ekspozycji prac fotograficznych – w ciągu tych dwudziestu lat były spotkania autorskie czy seminaria popularnonaukowe w ramach majowych **Ogólnopolskich Tygodni Bibliotek** czy listopadowych **Miesiący z Biblioteką**, organizowanych w Republice Czeskiej. Przykładem mogą być **„Rozmowy o fotografii”**, poświęcone szeroko rozumianej fotografii przyrody jako specyficznego rodzaju fotografii reporterskiej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na jej rolę w edukacji artystycznej (11.05.2023). Wykład na temat **„Fotografia przyrody – między dokumentem a kreacją”**, ilustrowany prezentacją multimedialną, wygłosiła **dr Gabriela Habram-Rokosz**. Natomiast **Anna Grzenik FOTON** podzieliła się swoimi doświadczeniami z zakresu makrofotografii.

Działalność FOTON-u w roku akademickim 2022/2023 wieńczy E-wystawa fotografii **„Urodziny fotografii w obiektywie FOTON-u”** z okazji **Światowego Dnia Fotografii** (19.08.2023).

„Rozmowy o fotografii”, organizowane w kolejnych miesiącach roku akademickiego 2023/24 od listopada 2023 do lutego 2024, stały się źródłem inspiracji do zorganizowania wystawy **„Spojrzenia”**, prezentowanej w **Galerii GAWRA** w maju 2024 w czasie obchodów **Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek**. Seminaria te stały się również podstawą udziału przedstawicieli FOTON-u w **III Seminarium czasopisma naukowego EUNOMIA i Konferencji Studenckich Kół Naukowych** (15.03.2024). Program konferencji wzbogacony został licznymi prezentacjami z życia po-

szczególnych kół naukowych oraz specjalistycznymi warsztatami. FOTON zaprosił uczestników konferencji oraz gości do wnętrza pomieszczenia typu *camera obscura*, przybliżając tym samym istotę działania aparatów fotograficznych. Światło słoneczne, dotykając obiektów funkcjonujących w zewnętrznej rzeczywistości, umożliwiło śledzenie ich wizerunków na żywo w zamkniętym pomieszczeniu. Kilka dni później grupa potencjalnych kandydatów na studia, odwiedzających Uczelnię w ramach **Dni Otwartych** (21.03.2024), miała okazję uczestniczyć w specjalistycznych warsztatach prowadzonych przez **Stefana Krybusa FOTON**. Tym razem tematem warsztatów była „**Solarigrafia**”. Jej magiczne efekty zachęciły zarówno członków Koła, jak i uczestniczących w warsztatach gości do podjęcia wyzwania z zakresu fotografii eksperymentalnej. Uczestnicy eksperymentu otrzymali pojemniki typu *camera obscura* z załadowanym materiałem światłoczułym do umieszczenia w dowolnie wybranym miejscu z założeniem naświetlania przez okres kilku miesięcy. Efekty tych działań odkryte zostały jesienią podczas spotkania członków FOTON-u, a następnie opublikowane w Internecie.

Rok ten obfitował tradycyjnie już w prezentowanie wystaw w sieci internetowej: z okazji **Międzynarodowego Tygodnia Ziemi** (24.04.2024), **Światowego Dnia Ochrony Środowiska** (05.06.2024) czy **Międzynarodowego Dnia Fotografii** (19.08.2024). Pod koniec roku akademickiego 2023/2024 udało się zrealizować jeszcze dwie bardzo istotne wystawy na forum ogólnopolskim. Jedna z nich odbyła się w Juchowie

(27.06.2024) z okazji jubileuszu 100-lecia rolnictwa biodynamicznego i ekologicznego **Fundacji Juchowo Farm im. Stanisława Karłowskiego**. W nowo powstałej **Galerii w Domu Leśnika** eksponowano kilkanaście prac wielkoformatowych autorstwa: **Julii Chrapiec FOTON, Julii Dobreniuk FOTON, Sebastiana Fusa FOTON, Roberta Kubika FOTON** i **dr Gabrieli Habram-Rokosz FOTON** pod tytułem „**Blżej Natury**”. W wernisażu wystawy uczestniczyli goście z 43 krajów świata.

Drugim bardzo ważnym wydarzeniem w życiu FOTON-u był udział jego przedstawicieli – **Julii Chrapiec FOTON, Julii Dobreniuk FOTON, Roberta Kubika FOTON, Adama Rokosza OP FOTON** i **dr Gabrieli Habram-Rokosz FOTON** – w jubileuszowym **XXV Ogólnopolskim Festiwalu Sztuki Wysokiej** pod hasłem: „**Z czasem...**”. Członkowie Koła wielokrotnie uczestniczyli w tym Festiwalu organizowanym rokrocznie w bytomskiej **Galerii Sztuki „Stalowe Anioły**”. Podstawą udziału w wystawach, konkursach czy innych formach prezentacji dorobku artystycznego są niewątpliwie cykliczne seminaria, plenery i warsztaty fotograficzne. Działania te, realizowane nie tylko w czasie roku akademickiego, ale również w trakcie wakacji, wzbogacają wiedzę i doświadczenia warsztatowe fotografików, umożliwiając rozwój indywidualny, jednocześnie doskonaląc ich umiejętności współpracy w zespole.

Aktualny rok akademicki 2024/2025 zainaugurowały trzy wystawy, w tym jedna internetowa, prezentująca efekty eksperymentalnych działań w technice solari-

grafii (04.11.2024). Dwie pozostałe, autorstwa **Adama Rokosza OP: „Prolog”** w **Centrum Kultury i Sportu TKALNIA w Kietrze** (14.11.2024-04.01.2025) oraz **„Widok z bliska”** w **Galerii Sztuki w Starym Opactwie w Rudach** (15.11.2024-28.02.2025), prezentowały unikatowe kadry, ilustrujące prozę życia obserwowaną przez autora w okresie minionych dwudziestu lat. Komisarz rudzkiej wystawy, **dr Grzegorz Tomasiak**, tak ją opisuje: *„Twórczość o. Adama Rokosza OP to głębokie, refleksyjne spojrzenie na świat i człowieka, w którym duchowość i sztuka przenikają się, tworząc unikalną harmonię. Jego prace ukazują rzeczywistość w sposób intymny, często prowokujący widza do głębszej refleksji nad sobą i otaczającym światem. Wystawa „WIDOK Z BLISKA” stanowi okazję, by zbliżyć się do tajemnic codziennych momentów, które w ujęciu artysty nabierają transcendentalnego wymiaru. Fotografie o. Adama oferują widzom możliwość uczestniczenia w dialogu między światłem, cieniem, przestrzenią i czasem. Każde zdjęcie to zaproszenie do spotkania – nie tylko z obrazem, ale przede wszystkim z sobą samym”*.

Dwadzieścia lat pracy twórczej uczestników niezliczonych przedsięwzięć wieńczy jubileuszowa wystawa zatytułowana **„Razem i osobno”** (12.03.2025), prezentowana w miejscu pierwszego publicznego wystąpienia formującego się Koła z odbiorcami tj. w **Galerii GAWRA** z siedzibą w **Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Ryszarda Kincla w Raciborzu**.

Funkcjonując w czasach wszechobecnej fotografii, dostrzegamy jej cielesność, dokumentującą otacza-

jącą nas rzeczywistość, a jednocześnie stronę duchową, która obrazuje wartość ponadczasową. Fotografia stwarza możliwość utrwalenia obrazu czasu w maleńkich punktach pokrywających powierzchnię papieru czy innych rodzajów nośników. Czasu, który już nigdy nie wróci.

Jednak jej sugestywny wyraz a jednocześnie świadectwo faktycznego istnienia podczas rejestracji sprawia, że chwila ta wielokrotnie powraca. Ilekroć spojrzymy na daną fotografię, tylekroć odżywają emocje, uruchamiające pamięć i wyobraźnię. Obraz ten tworzy swego rodzaju portret kulturowy społeczności – niezwykle różnorodny, barwny i w pewnym sensie do końca nieodkryty. Kreując obrazy myśli „światłem malowane” w danym miejscu i czasie, utrwalamy siebie.

Reasumując...

Po dwudziestu latach aktywnej działalności Koła dorobek artystyczny zbliżył się do liczby 120 projektów fotograficznych, które w formie wystaw prezentowane były zarówno w krajowych galeriach sztuki, jak i za granicą. Zrealizowano 120 warsztatów i wiele plenerów oraz blisko 100 spotkań popularnonaukowych, w tym ponad 80 w formie seminarium.

dr Gabriela Habram-Rokosz

FOTON's activities during the pandemic

Nobody could have predicted that the ambitious projects planned for the new academic year 2019/2020 would be impossible to realise. The foreign collective photography exhibition „Mezi slovem a obrazem – Between a word and a picture” at the Knihovna Petra Bezruče Gallery in Opava, which was a continuation of the series of exhibitions of photographic works entitled „Master and Pupils” that began in 2016 at the „Quo-vadis” Gallery in Vienna, proved to be a great start to FOTON's artistic activities. In addition to FOTON members, students from the Higher School of Visual Arts in Racibórz took part in the exhibition: Dorota Maciaszek FOTON and Oliwia Szymkiewicz FOTON (01.11.2019-24.01.2020). This artistic success was followed by a long break in the Collective's activities due to the COVID-19 pandemic and its effects on all aspects of life. The didactics were moved online for many months out of necessity. However, the members of FOTON, who are not indifferent to the fate of the Earth and who often find their inspiration precisely in the natural environment, decided, on the occasion of the World Mother Earth Day, despite the extremely difficult situation, to take up the challenge of creating an e-exhibition of photographs under the motto „In tribute to the Earth” (22.04.2021). The participants in this spontaneous venture were students and graduates of the Fine Arts Education course, including members of the Collective from outside the University (Jessica Badura, Marlena Golijasz FOTON, Anna Grzenik FOTON, Magdalena Jaskot FOTON, Maciej Maciejewski, Aleksander Moskwa FOTON, Zuzanna Sczyrba FOTON, Patrycja and Michał Sobczyk FOTON, Alicja Świerczyńska FOTON, Adam Rokosz OP FOTON and Sabina Wyskiel FOTON) together with their academic supervisors. In the following years, this virtual form of online exhibitions became a new way of presenting the effects of the creative activity of FOTON participants.

In May 2021 it was finally possible to go outside and from there we tried to return to creative activities in small steps. The first challenge was the „Creative Dialogue through the Lens of FOTON”, i.e. a photographic workshop consisting in the realisation of a photo reportage of the artistic activities of the participants of the open-air sculpture workshop held in the courtyard of the Piast Castle under the motto: „The Piast Princes of Opole and Racibórz” (18-22 May 2021). In this exceptionally difficult time of turmoil, the event proved to be a very relevant and exciting creative activity for both sculptors and photographers. The photo essay by Zuzanna Sczyrba FOTON was presented at the Tychauer Gallery in Tychy during an exhibition of works by one of the participants of the plein air sculpture workshop, sculptor Adam Szoldra (30 June 2021).

Another suitable source of inspiration for the relaxed photographers were the picturesque areas of the Rudnik commune, rich in natural and architectural motifs (the historic water mill in Brzeźnica, the ruins of Josef von Eichen-dorff's castle in Łubowice, the ruins of the palace of the von Eickstedt family from the early 18th century in Sławi-

ków), where an open-air photographic event was held on 26 May 2021. Meanwhile, during the summer holidays it was decided to celebrate the birth of photography by publishing the exhibition „Through the Lens of FOTON” online on the occasion of the International Day of Photography (19 August 2021). Representatives of FOTON took part in the project: Adam Kała, Zuzanna Sczyrba, Anna Grzenik, Marlena Golijasz, Wojciech Chrubasik, Aleksander Moskwa, Sylwia Jordan, together with a researcher.

Attempting to return to normality

The artistic activities of FOTON members in the academic year 2021/2022 will be inaugurated by two solo exhibitions: Anna Grzenik’s FOTON and Zuzanna Sczyrba’s FOTON under the common theme: „Racibórz from another perspective”. The opening of the exhibition was combined with a poetry evening organised in the year of the 60th anniversary of the Racibórz Landmark Society at the Society’s headquarters (21.10.2021-17.11.2021). During the current exhibition it was possible to organise a foreign photography exhibition „SPOOKINGS-VZHLED” in the Městským kulturním dům Petra Bezruče v Opavě on the occasion of the 15th anniversary of the creative activity of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON (08.11.2021-21.12.2021).

The artistic activity of the members of the Collective, in the form of photographic projects, is the result of the popular-scientific meetings organised on a cyclical basis, „Talks on Photography”, where the achievements of the youngest of the artistic disciplines, which is undoubtedly photography, are discussed. The numerous discussions, enriched by multimedia presentations, not only deepen knowledge of the nature of photography, but also become a source of creative inspiration and motivation for workshop activities. These, in turn, improve technical and aesthetic skills and allow for the exchange of experiences. In the framework of the cooperation between the Academy of Applied Sciences in Racibórz and the District Museum of the Glubczyck Region, between 28 February and 15 September 2002, archival photographic documentation was compiled and digital retouching of scans of historical photographs from the Second World War was carried out. These documents were then selected and processed using the classic silver process and a special hybrid process combining traditional and digital technologies.

Many years of cooperation between the University of Racibórz and the Piast Castle in the field of organising painting and photography plein-airs, creative workshops, exhibitions of the artistic work of lecturers, students and graduates, and scientific conferences have resulted in a series of artistic events in the form of photographic workshops to be held in the spring of 2022 under the motto: „Staged Portrait”. In order to perfect the art of photographic portraiture, the first-year students of the Department of Fine Arts, who are also the new members of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON, will organise several outdoor photographic sessions in the co-

urtyard of the castle and along the riverside boulevards between April and June 2022. Courtesy of the management of the Piast Castle, the students were able to re-enact scenes from the life of the princely couple, using appropriate props. The results of these activities were presented in online galleries.

In addition to the possibility of organising open-air workshops, popular science seminars in the series „Conversations on Photography” were also resumed. On 25 May 2022, the first seminar after the break was organised on the topic: „It’s time to start talking about photography, or the post-pandemic reactivation of the activities of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON’.

At that time, the KLISZA School Photography Collective was placed under the auspices of the Academy of Applied Sciences in Racibórz (then the State Secondary Vocational School in Racibórz) and the Complex of General Secondary Schools No. 1, including the Secondary School of Fine Arts in Racibórz. Since then, members of KLISZA have had the opportunity to participate in various FOTON events.

During the summer holidays – traditionally – on the occasion of the World Photography Day (19.08.2022) a collective online exhibition „The Passion of Photography” was organised. And on 15.09.2022, FOTON members went on a journey along the „Silesianka” Trail of Towers and Viewing Platforms to the District Museum of the Głubczyce Region to present the results of their work on retouching and preserving archival photographic documentation.

An international (Polish-Czech) art workshop organised from 23 September to 6 October 2022 as part of the project „Open Garden – a green oasis for meeting, learning, art and relaxation” marked the beginning of FOTON’s activities in the new academic year 2022/2023. This time the garden area of the Complex of the Secondary School No. 1 in Racibórz became the scene of many interesting artistic activities with the participation of students of the Secondary School of Fine Arts in Racibórz ZSO1, the Secondary School of Industry and Arts in Opava [CZ] and representatives of FOTON. The results of the creative activities in the field of photography, painting and sculpture will be presented in an exhibition on both sides of the border from 06.10.2022 to 15.01.2023.

On the occasion of the 40th anniversary of the professional and creative activity of Dr Gabriela Habram-Rokosz – the scientific supervisor of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON – the exhibition of painting and photography „PORTRET – between painting and photography” was organised in the gallery Knihovna Petra Bezruče v Opavě (02.11.2022-31.12.2022). Apart from the jeweller, members of FOTON (students and graduates of the Academy of Applied Sciences in Racibórz) took part in the exhibition: Zuzanna Sczyrba FOTON, Agnieszka Orlik FOTON, Alicja Świerczyńska FOTON, Agnieszka Gogolewska FOTON; Adam Rokosz OP FOTON – a graduate of the Universities of Regensburg and Vienna; and students of the Higher School of Fine Arts in Racibórz: Dorota Miechówka FOTON, Anna Pyplacz FOTON).

Two weeks later (12.10.2022), in the Ducal House of the Piast Castle, the results of the photography competition organised by the Silesian Economic Alliance ŚLĄSK.ONLINE under the motto „Racibórz District through the Eyes of Young Photographers” were announced. Zuzanna Szczyrba FOTON won the 2nd prize.

An exceptional event in the Club's history was a popular-scientific seminar in the series of „Talks about Photography” entitled „The Art of Framing” on the occasion of the 18th anniversary of the activity of the Student Research Club of Artistic Photography FOTON, organised in the seat of the Municipal and District Public Library named after Ryszard Kincel in Racibórz (15.03.2023). It was combined with the opening of a large-format photography exhibition of the same name in the GAWRA Gallery. To commemorate the event, commemorative sets of postcards were issued with the authors' photographs on the front. The 80 original photo sets of 18 authors, 36 cards each, formed an interesting package of promotional material for the university.

Special mention should also be made of the individual photography exhibition „Der Nahe Blick. Five Places, One Exhibition” / THE NEAR EYE. FIVE PLACES, ONE EXHIBITION by Adam Rokosz OP FOTON. This retrospective exhibition of more than 80 photographic works, both classic silver and digital, was shown in five holy places in Berlin (St. Ansgar, St. Aloysius, St. Sebastian, St. Peter, St. Paul). An author's meeting was organised at each of these locations, accompanied by a multimedia presentation and an author's commentary, as well as a guided tour of the exhibition (18.04.2023-07.10.2023).

Cooperation with libraries (the Library of the Academy of Applied Sciences in Racibórz, the City and District Library in Racibórz, the Scientific Information Centre and Academic Library in Katowice, the Knihovna Petra Bezruče v Opavě), as institutions for the dissemination of culture and art, has been and still is one of the most important areas of cooperation for FOTON. In addition to exhibitions of photographic works, this has often been expressed through meetings of authors or popular-scientific seminars within the framework of the National Library Weeks in May or the Months with a Library in November, which have been organised in the Czech Republic over the last twenty years. One example is the „Conversations on Photography”, devoted to nature photography in the broadest sense as a specific type of reportage photography, with special attention to its role in art education (11.05.2023). Dr Gabriela Habram-Rokosz will give a lecture on „Nature Photography – between Document and Creation”, illustrated by a multimedia presentation. Meanwhile, FOTON's Anna Grzenik will share her experience in macro photography.

FOTON's activities in the academic year 2022/2023 will be crowned by the e-exhibition of photography „Photography Birthday through the lens of FOTON” on the occasion of World Photography Day (19.08.2023).

The „Conversations on Photography” organised in the following months of the academic year 2023/24, from November 2023 to February 2024, became the source of inspiration for the exhibition „Views”, presented in the GAWRA

Gallery in May 2024 during the celebration of the National Library Week. These seminars also became the basis for the participation of FOTON representatives in the 3rd Seminar of the scientific journal EUNOMIA and the Conference of Student Scientific Collectives (15.03.2024). The conference programme was enriched by numerous presentations from the life of individual scientific Collectives and specialised workshops. FOTON invited the conference participants and guests into a camera obscura-like room, thus bringing closer the essence of camera operation. The sunlight, touching objects that function in external reality, made it possible to follow their images live in the closed room. A few days later, a Collective of potential university candidates visiting the university as part of the Open Days (21.03.2024) had the opportunity to participate in a specialised workshop led by Stefan Krybus FOTON. This time the theme of the workshop was 'Solarigraphy'. The magical effects of the sun encouraged both the members of the Collective and the guests at the workshop to take up the challenge of experimental photography. Participants in the experiment were given camera obscura-type containers filled with photosensitive material to place in any location of their choice, with the idea of exposing them over a period of several months. The results of these activities were discovered during a meeting of FOTON members in the autumn and subsequently published on the internet.

The year was full of traditional presentations of exhibitions on the web: on the occasion of the International Earth Week (24.04.2024), the World Environment Day (05.06.2024) or the International Photography Day (19.08.2024). At the end of the 2023/2024 academic year, two other very important exhibitions were successfully held at a national forum. One of them took place in Juchowo (27.06.2024) on the occasion of the 100th anniversary of biodynamic and organic farming of the Stanislaw Karlowski Juchowo Farm Foundation. More than a dozen large-format works by Julia Chrapiec FOTON, Julia Dobreniuk FOTON, Sebastian Fus FOTON, Robert Kubik FOTON and Dr Gabriela Habram-Rokosz FOTON under the title „Closer to Nature”. The opening of the exhibition was attended by guests from 43 countries around the world.

The second very important event in the life of FOTON was the participation of its representatives – Julia Chrapiec FOTON, Julia Dobreniuk FOTON, Robert Kubik FOTON, Adam Rokosz OP FOTON and Dr Gabriela Habram-Rokosz FOTON – in the XXV Anniversary All-Poland Festival of High Art under the motto: „With time...”. Members of the Collective have repeatedly taken part in this festival, which is held every year in the „Steel Angels” Art Gallery in Bytom. Undoubtedly, the basis for participation in exhibitions, competitions or other forms of presentation of artistic achievements are the cyclical seminars, open-air sessions and photographic workshops. These activities, which take place not only during the academic year but also during the holidays, enrich the knowledge and workshop experience of photographers, enabling them to develop individually and at the same time improve their ability to work in a team.

The current academic year 2024/2025 was opened with three exhibitions, one of them online, presenting the results of experimental activities in the technique of solarigraphy (04.11.2024). Adam Rokosz OP: „Prologue” at the TKALNIA Cultural and Sports Centre in Kietrz (14.11.2024-04.01.2025) and „Close-up” at the Art Gallery in the Old Abbey in Rudy (15.11.2024-28.02.2025) presented unique frames illustrating everyday life observed by the author over the past twenty years. The curator of the exhibition, Dr Grzegorz Tomasiak, describes it as follows The work of Father Adam Rokosz OP is a profound, reflective look at the world and man, in which spirituality and art merge to create a unique harmony. His works show reality in an intimate way, often provoking the viewer to reflect more deeply on himself and the world around him. The exhibition, VIEW FROM CLOSER’ is an opportunity to get closer to the mysteries of everyday moments which, according to the artist, take on a transcendental dimension. Father Adam’s photographs offer the viewer the opportunity to participate in a dialogue between light, shadow, space and time. Each photograph is an invitation to an encounter - not only with the image, but above all with oneself.

Twenty years of creative work by the participants of numerous projects will be crowned by a jubilee exhibition entitled Together and Apart (12.03.2025), which will be presented in the place of the first public appearance of the founding Collective, i.e. in the GAWRA Gallery in the Ryszard Kincel Municipal and District Library in Racibórz.

Working in the age of ubiquitous photography, we perceive its corporeality, documenting the reality around us, and at the same time its spiritual side, illustrating its timeless value. Photography offers the possibility of capturing the image of time in tiny dots that cover the surface of paper or other media. Time that will never return.

However, its evocative expression and, at the same time, the testimony of its actual existence while being captured, makes the moment return again and again. Each time we look at a particular photograph, emotions are often revived, triggering memory and imagination. The image creates a kind of cultural portrait of the community – extremely diverse, colourful and, in a sense, completely undiscovered. By creating images of thoughts, painted with light’ in a particular place and time, we perpetuate ourselves.

To sum up...

After twenty years of active work of the Collective, the artistic output has reached the number of 120 photographic projects presented in the form of exhibitions in domestic art galleries and abroad. There have been 120 workshops and many open-air workshops, as well as almost 100 popular scientific meetings, including more than 80 in the form of a seminar.

Dr Gabriela Habram-Rokosz

DZIAŁALNOŚĆ POPULARNONAUKOWA

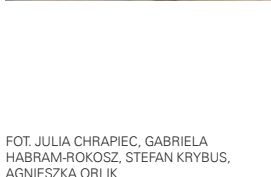
POPULAR SCIENCE ACTIVITIES

95 przedsięwzięć, w tym / 95 projects, including:

- 82 seminaria popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”
/ 82 popular science seminars in the Conversations on Photography series
- 7 konferencji (1 międzynarodowa) / 7 conferences (1 international)
- 6 spotkań autorskich / 6 meetings with authors

ROK	MIEJSCE	RODZAJ	TEMAT
2017	RACIBÓRZ PWSZ Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (14.10.2017)	„nas_TROJE”
2017	RACIBÓRZ PWSZ Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki	Spotkanie autorskie z cyklu „Rozmowy o fotografii” o charakterze seminarium naukowego z udziałem uczniów raciborskiego Liceum Plastycznego. (14.11.2017)	„Świadomość kadru fotograficznego”
2017	RACIBÓRZ PWSZ Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (14.12.2017)	„12.12.12:12”
2018	RACIBÓRZ Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Ryszarda Kincla w Raciborzu	Spotkanie autorskie z Gabriellą Habram-Rokosz w związku z promocją książki „Sztuka kadrowania. Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON – zarys działalności”	„Sztuka kadrowania” – promocja książki Gabrieli Habram-Rokosz
2018	GODÓW Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie	Spotkanie autorskie z Ewą Pasternak FOTON. (08.11.2018)	„Filozofia patrzenia”
2019	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. Spotkanie autorskie z Alicją Świerczyńską. (11.03.2019)	„Fotograficzne techniki szlachetne”
2019	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii” połączone z warsztatami fotograficznymi dla uczniów Liceum Plastycznego, członków Koła Fotograficznego KLISZA. (29.05.2019)	„FORMA”
2022	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (25.05.2022)	„Rozmowy o fotografii czas zacząć, czyli po-pandemiczna reaktywacja działalności Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON”

2022	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (21.06.2022)	„Radość w obiektywie”
2023	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (01.02.2023)	„Świadomość kadru”
2023	RACIBÓRZ Biblioteka Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii” w ramach obchodów Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. (11.05.2023)	„Fotografia przyrody – między dokumentem a kreacją”
2023	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (27.11.2023)	„Miejsce i czas w fotografii”
2024	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (23.01.2024)	„Śląsk w obiektywie”
2024	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (26.02.2024)	„Sztuka kadrowania”
2024	RACIBÓRZ Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu	Konferencja Studenckich Kół Naukowych – prezentacja dorobku naukowo-artystycznego FOTON-u. (15.03.2024)	„Sztuka kadrowania” – referat dr Gabriela Habram-Rokosz
2024	RACIBÓRZ Galeria GAWRA z siedzibą w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Raciborzu	Spotkanie autorskie w ramach cyklu „Rozmowy o fotografii”. (09.05.2024)	„Spojrzenia przez pryzmat obiektywu”
2024	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii” – pod- sumowanie projektu z zakresu ekspe- rymentalnych technik fotograficznych. (04.11.2024)	„Obrazy Słońcem malowane”
2024	RACIBÓRZ Towarzystwo Edukacji Bankowej	Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (11.12.2024)	„Razem i osobno”

FOT. JULIA CHRAPIEC, GABRIELA
HABRAM-ROKOSZ, STEFAN KRYBUS,
AGNIESZKA ORLIK

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

EDUCATIONAL ACTIVITIES

120 doświadczeń, w tym / 120 experiences, including:

- 85 warsztatów fotograficznych (9 o randze międzynarodowej w kraju i za granicą)
/ 85 photography workshops (9 international at home and abroad)
- 30 plenerów w kraju (3 międzynarodowe) / 30 open-air workshops (3 international)
- 5 akcji plastycznych / 5 art actions

ROK	MIEJSCE	RODZAJ	TEMAT
2017	RACIBÓRZ Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki PWSZ	Warsztaty fotograficzne z udziałem artysty fotografa Iwony Germa-nek ZPAF Okręg Śląski Katowice. (14.11.2017)	„Cyjanotypia”
2017	RACIBÓRZ Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki PWSZ	Warsztaty fotograficzne z udziałem uczniów Liceum Sztuk Plastycznych w Raciborzu. (01.12.2017)	„Foto-edukacja na strychu”
2018	RACIBÓRZ Arboretum Bramy Morawskiej	Plener fotograficzny. (30.04.2018)	„Wiosna w obiektywnie”
2018	RACIBÓRZ Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki PWSZ	Warsztaty fotograficzne z udziałem uczniów Gimnazjum Nr 2 w Raciborzu. (29.05.2018)	„W pracowni artysty”
2018	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne z zastosowa-niem intermedialnych technik zorgani-zowane dla uczniów Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki w Rybniku. (13.12.2018)	„Magia światła”
2019	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Proekologiczne warsztaty fotograficzne dla uczniów ZSO Nr1 w Raciborzu. (21.03.2019)	„Obserwacja” z cyklu „Światłem-barwą-kreską”
2019	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne dla uczniów ZSO Nr1 w Raciborzu. (15.05.2019)	„Odkrywamy możliwości fotografii i nowych mediów”
2021	RACIBÓRZ Zamek Piastowski	Plener fotograficzno-rzeźbiarski „Opolsko-raciborscy książęta Piastowscy”. (18-22.05.2021)	„Twórczy dialog w obiektywie FOTON-u”
2021	BRZEŹNICA, LUBOWICE, SŁAWIKÓW, RUDNIK	Plener fotograficzny na terenie Gminy Rudnik. (26.05.2021)	„Ścieżkami Josepha von Eichendorffa”

2022	RACIBÓRZ Zamek Piastowski	Warsztaty fotograficzne na terenie Zamku Piastowskiego. (27.04.2022)	„Portret inscenizowany”
2022	RACIBÓRZ Zamek Piastowski	Warsztaty fotograficzne na terenie Zamku Piastowskiego. (04.05.2022)	„Portret inscenizowany”
2022	RACIBÓRZ Zamek Piastowski	Warsztaty fotograficzne na terenie Zamku Piastowskiego. (30.06.2022)	„Portret inscenizowany”
2022	GŁUBCZYCE	Plener fotograficzny. (15.09.2022)	„Szlakiem wież i platform widokowych SILESIAŃKA”
2022	GŁUBCZYCE Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej	Cykl warsztatów naukowo-artystycznych z zakresu konserwacji archiwalnej dokumentacji fotograficznej z okresu II wojny światowej z zastosowaniem technologii hybrydowych. (28.02-15.09.2022)	„Archiwum X”
2022	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Raciborzu	Międzynarodowe warsztaty fotograficzne z zakresu technik szlachećnych z udziałem polskiej i czeskiej młodzieży szkół artystycznych. (23.09.202)	„Otwarty Ogród – zielona oaza spotkań, nauki, sztuki i relaksu”
2022	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr1 w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne z udziałem członków Szkolnego Koła Fotograficznego KLISZA. (29.09.2022)	„PORTRET – między malarstwem a fotografią”
2022	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Raciborzu	Międzynarodowe warsztaty fotograficzne z zakresu technik szlachećnych z udziałem polskiej i czeskiej młodzieży szkół artystycznych. (06.10.2022)	„Otwarty Ogród – zielona oaza spotkań, nauki, sztuki i relaksu”
2022	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Raciborzu	Warsztaty fotograficzno-filmowe. (27.10.2022)	„Z kamerą za pan brat”
2022	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne z udziałem członków Szkolnego Koła Fotograficznego KLISZA. (27.10.2022)	„Pastisz – między malarstwem a fotografią”
2022	RACIBÓRZ Arboretum Bramy Morawskiej	Plener fotograficzny. (09.11.2022)	„W świecie ciszy”
2022	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ekonomicznych w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne w ramach konkursu. (17.11.2022)	„Powiat raciborski w kadrach młodych fotografików”

2022	RACIBÓRZ Pracownia fotografii ZSO1 w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne z udziałem członków Szkolnego Koła Fotograficznego KLISZA. (05.12.2022)	„Malowanie światłem”
2023	OBSZAR ŚLĄSKA	Warsztaty fotograficzne w terenie obejmujące swym zasięgiem obszar całego Śląska. (11.11.2023 godz.11:11)	„11.11.11:11”
2024	RACIBÓRZ Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne dla młodzieży raciborskich szkół ponadpodstawowych. (15.03.2024)	„Tajemnica urządzenia <i>camera obscura</i> ”
2024	RACIBÓRZ Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne z zakresu fotograficznych technik eksperymentalnych. (21.03.2024)	„Solarigrafia” „ <i>Camera obscura</i> Leonarda da Vinci”
2024	RACIBÓRZ Towarzystwo Edukacji Bankowej w Raciborzu	Warsztaty fotograficzne dla studentów i absolwentów Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu na temat eksperymentalnych technik fotograficznych. (10.04.2024)	„Solarigrafia w praktyce”
2024	RACIBÓRZ Arboretum Bramy Morawskiej	Plener fotograficzny w formie warsztatów instruktażowych z zakresu fotografii przyrodniczej. (25.04.2024)	„Natura w kadrze”
2024	RACIBÓRZ Arboretum Bramy Morawskiej	Wakacyjne warsztaty fotograficzne na łonie Natury. (29.07.2024)	„Przysłona”
2024	RACIBÓRZ Arboretum Bramy Morawskiej	Wakacyjne warsztaty fotograficzne na łonie Natury. (28.08.2024)	„Kreatywność czasu”

FOT. WOJTEK CHRUBASIK, SEBASTIAN FUS, AGNIESZKA GOGOLEWSKA, GABRIELA HABRAM-ROKOSZ, ZUZANNA SCZYRBA, MICHAŁ SOBČZYK, ADAM ROKOSZ OP, MAREK ROKOSZ, SABINA WYSKIEL

DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA

ARTISTIC ACHIEVEMENTS

ROK	MIEJSCE	RODZAJ	TEMAT
2018	NOWY SĄCZ Galeria EA	Zbiorowa wystawa fotografii członków Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON i grafiki Studenckiego Koła GRAFIT. (wernisaż 11.05.2018)	„Foto-Grafika”
2018	OPAVA [CZ] Knihovna Petra Bezruče v Opavě	Indywidualna wystawa fotografii Adama Rokosza OP połączona ze spotkaniem autorskim. (08.10.-21.12.2018)	„Bliž k pravdě – Bližej pravdy”
2018	GODÓW Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie	Indywidualna wystawa prac artystycznych Ewy Pasternak FOTON połączona ze spotkaniem autorskim. (08.11.2018)	„Filozofia patrzenia”
2018	RACIBÓRZ Zamek Piastowski w Raciborzu	Zbiorowa wystawa fotografii wielkoformatowej autorstwa dr Gabrieli Habram-Rokosz, Marioli Krause FOTON i Adam Rokosz OP FOTON członków Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON oraz uczniów Liceum Sztuk Plastycznych ZSO1 w Raciborzu. (wernisaż 22.11.2018)	„Detal w architekturze – pomiędzy dokumentem a kreacją”
2018	SZCZECIN Uniwersytet Szczeciński	Aktywny udział Barbary Łukoszek FOTON w IX edycji Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego MATHEMATICS IN FOCUS – Matematyka w obiektywie i uzyskanie nominacji do wystaw fotografii na szczęblu ogólnopolskim i międzynarodowym. (17.12.2018)	„Przestrzeń wielowymiarowa”
2019	RACIBÓRZ Zamek Piastowski	Indywidualna wystawa fotografii autorstwa Pawła Okulowskiego FOTON, połączona ze spotkaniem z cyklu „Rozmowy o fotografii”. (15.01.2019)	„100 Patriotów”

2019	RACIBÓRZ Galeria GAWRA	Indywidualna wystawa fotografii autorstwa Adama Rokosza OP – członka grupy założycielskiej Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON. (04.02-22.03.2019)	„News”
2019	RYBNIK Klub Energetyka	Zbiorowa wystawa fotografii w formie multimedialnej w ramach XVI MIĘDZYNARODOWEGO RYBNICKIEGO FESTIWALU FOTOGRAFII	„Proza życia”
2019	RYBNIK Klub Energetyka	Indywidualna wystawa fotografii autorstwa Alicji Świerczyńskiej FOTON	„Wejrzenie”
2019	BYTOM Galeria Sztuki Stalowe Anioły	Zbiorowa wystawa fotografii w ramach XX Festiwalu Sztuki Wysokiej 2019	„Nieustannie”
2019	RACIBÓRZ Galeria GAWRA z siedzibą w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej	Zbiorowa wystawa fotografii, grafiki i malarstwa w ramach wieloletniej współpracy z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną. (03-31.07.2019 wernisaż 03.07.2019)	„Barwy lata”
2019 2020	OPAVA [CZ] Knihovna Petra Bezruče v Opavě	Zbiorowa wystawa fotografii w ramach cyklu wystaw twórczości fotograficznej pod nazwą: „Mistrz i uczniowie”. W wystawie uczestniczyli członkowie FOTON-u oraz po raz pierwszy Dorota Maciaszek FOTON i Oliwia Szymkiewicz FOTON uczennice Liceum Sztuk Plastycznych w Raciborzu. (01.11.2019-24.01.2020)	„Mezi slovem a obrazem – Między słowem a obrazem”
2021	E-WYSTAWA FOTOGRAFII	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji Światowego Dnia Matki Ziemi. (22.04.2021)	„FOTON w hołdzie Ziemi”
2021	TYCHY Galeria Tichauer	Prezentacja fotoreportażu autorstwa Zuzanny Szcyrby FOTON podczas pleneru rzeźbiarskiego w Raciborzu na wystawie indywidualnej rzeźbiarza Adama Szoldry. (30.06.2021)	„Oknem fotoreportera”

2021	RACIBÓRZ Zamek Piastowski	Zbiorowa wystawa prac dyplomowych autorstwa absolwentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych – w tym członków Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznych FOTON. (wernisaż 01.07.2021)	„DYPLOM 2021”
2021	E-WYSTAWA FOTOGRAFII	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji Międzynarodowego Dnia Fotografii. (19.08.2021)	„W obiektywie FOTON-u”
2021	RACIBÓRZ Galeria Towarzystwa Miłośników Ziemi Raciborskiej	Indywidualna wystawa fotografii autorstwa Zuzanny Sczyrby FOTON i Anny Grzenik FOTON. (21.10-17.11.2021)	„Racibórz z innej perspektywy”
2021	OPAVA [CZ] Knihovna Petra Bezruče v Opavě Městský kulturní dům Petra Bezruče	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji jubileuszu XV-lecia działalności twórczej Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON. (08.11.2021-21.12.2021)	„Spojrzenia-Vzhled”
2022	E-WYSTAWA FOTOGRAFII	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji Światowego Dnia Fotografii. (19.08.2022)	„Pasja fotografowania”
2022	RACIBÓRZ Dom Książęcy Zamku Piastowskiego w Raciborzu	Pokonkursowa wystawa fotografii organizator Śląskie Porozumienie Gospodarcze ŚLĄSK.ONLINE Zuzanna Sczyrba FOTON II NAGRODA. (12.10.2022)	„Powiat raciborski w kadrach młodych fotografów”
2022	OPAVA [CZ] Knihovna Petra Bezruče v Opavě Městský kulturní dům Petra Bezruče	Zbiorowa wystawa fotografii i malarstwa z okazji jubileuszu 40-lecia pracy zawodowej oraz twórczości artystycznej dr Gabrieli Habram-Rokosz wraz z przedstawicielami Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON. (02.11.2022-31.12.2022)	„PORTRET – między malarstwem a fotografią”

2022 2023	RACIBÓRZ Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Raciborzu	Międzynarodowa wystawa fotografii, malarstwa i rzeźby zorganizowana w ramach polsko-czeskiego projektu (06.10.2022-15.01.2023)	„Otwarty Ogród – zielona oaza spotkań, nauki, sztuki i relaksu”
2023	RACIBÓRZ Galeria GAWRA w Raciborzu	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji 18 – lecia działalności Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycz- nej FOTON	„Sztuka kadrowania”
2023	BERLIN Obiekty sakralne: ST. ANSGAR, ST. ALOYSIUS, ST. SEBASTIAN, ST. PETRUS, ST. PAULUS	Indywidualna wystawa fotografii/ THE CLOSE VIEW. FIVE PLACES, ONE EXHIBITION autorstwa Adama Rokosza OP FOTON. (18.04.2023-07.10.2023)	„Der Nahe Blick. Fünf Orte eine Ausstellung”
2023	E-WYSTAWA FOTOGRAFII	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji Światowego Dnia Fotografii. (19.08.2023)	„Urodziny fotografii w obiektywie FOTON-u”
2024	RACIBÓRZ Galeria GAWRA	Zbiorowa wystawa fotografii. (wernisaż 09.05.2024)	„Spojrzenia”
2024	E-WYSTAWA FOTOGRAFII	Zbiorowa wystawa fotografii. (05.06.2024)	„Światowy Dzień Ochrony Środowiska 2024 w obiektywie FOTON-u”
2024	JUCHOWO Galeria w Domu Leśnika	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji jubileuszu 100-lecia rolnictwa biodynamicznego i ekologicznego Fundacji Juchowo Farm im. Stanisława Karłowskiego. (27.06.2024)	„Blżej Natury”
2024	BYTOM Galeria Sztuki Stalowe Anioły	Zbiorowa wystawa fotografii w ramach XXV Festiwalu Sztuki Wysokiej 2024	„Z czasem...”
2024	E-WYSTAWA FOTOGRAFII	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji Światowego Dnia Fotografii. (19.08.2024)	„FOTON w hołdzie fotografii”

2024	KIETRZ Centrum Kultury i Sportu TKALNIA	Indywidualna wystawa fotografii autorstwa Adama Rokosza OP FOTON. (14.11.2024-04.01.2025). Spotkanie autorskie (wernisaż 14.11.2024)	„Prolog”
2024	RUDY Galeria Sztuki w Starym Opactwie Cysterskim	Indywidualna wystawa fotografii autorstwa Adama Rokosza OP FOTON. (18.10-22.12.2024). Spotkanie autorskie (15.11.2024)	„Widok z bliska”
2025	RACIBÓRZ Galeria GAWRA	Zbiorowa wystawa fotografii z okazji jubileuszu XX-lecia Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON. (wernisaż 12.03.2025)	„Razem i osobno”

Anna Burek FOTON

Absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych z grafiką użytkową, aktualnie CEO – Chief Executive Officer – właściciel firmy fotograficzno-projektowej AB Studio w Rybniku, nauczyciel tańca.

Bycie częścią FOTON-u umożliwiło mi nieustanną wymianę doświadczeń i pomysłów z innymi artystami, co było bezcenne. Dzięki temu mogłam spojrzeć na swoją pracę z wielu różnych perspektyw, co niewątpliwie wpłynęło na rozwój mojego stylu, techniki i sposobu narracji fotograficznej. Każde spotkanie z nowymi pomysłami, artystycznymi nurtami i świeżymi spojrzeniami działało na mnie jak katalizator, inspirując mnie do śmielszych poszukiwań w świecie sztuki wizualnej.

FOT. MIROSLAWA BUREK

Warsztaty, w których brałam udział, były nie tylko okazją do doskonalenia umiejętności technicznych, ale przede wszystkim przestrzenią do eksperymentowania i odkrywania nowych sposobów wyrażania siebie przez fotografię. Fotografia stała się dla mnie medium o ogromnych możliwościach – nie tylko jako narzędzie do opowiadania historii czy dokumentowania rzeczywistości, ale także jako środek wyrażania emocji i twórczych wizji. Te warsztaty dostarczyły mi nowych narzędzi i inspiracji, które do dziś mają wpływ na moją pracę.

Najbardziej jednak wspominam spotkania z ciekawymi twórcami, które były dla mnie ogromnym źródłem inspiracji. Te rozmowy, wymiana zdań, a czasem nawet krótkie interakcje z innymi artystami potrafiły zmienić mój sposób myślenia o fotografii i sztuce. Często to właśnie te momenty otwierały mi oczy na nowe kierunki, które potem eksplorowałam w swojej pracy.

Przygoda z FOTON-em nie zakończyła się jednak wraz z tamtym etapem – miała ogromny wpływ na moją dalszą ścieżkę zawodową. To właśnie dzięki tamtym doświadczeniom zdecydowałam, że zostanę w branży fotograficznej i do dziś zajmuję się nią zawodowo. FOTON ukształtował mnie jako artystkę, pokazał mi, czym naprawdę jest dla mnie fotografia oraz zainspirował do dalszego poszukiwania własnej drogi w świecie sztuki.

Julia Chrapiec FOTON

Studentka Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych.

Fotografia to, zgodnie z definicją, dziedzina sztuki, która polega na rejestrowaniu obrazów za pomocą światła. Czym tak naprawdę jest fotografia? Malowaniem światłem, zatrzymaniem chwili, uwiecznieniem wspomnień, sztuką obserwacji, a może po prostu robieniem przypadkowych zdjęć? Dla mnie jest narzędziem, dzięki któremu mogę tworzyć nowe niesamowite obrazy, które nie byłyby możliwe do wykreowania w innych dziedzinach sztuki.

Swoją przygodę z fotografią zaczęłam na pierwszym roku studiów, kiedy po raz pierwszy spojrzałam na nią z innego punktu widzenia. Przestałam ją traktować jako zwykłe „klikanie zdjęć”. Początkowo nie postrzegałam robienia zdjęć jako sztuki, fotografia kojarzyła mi się jedynie z wykonywaniem zdjęć do rodzinnego albumu czy selfie do mediów społecznościowych. Jednak z każdym kolejnym ćwiczeniem i badaniem różnego rodzaju fotografii moje zdanie o tej gałęzi sztuki zaczęło się zmieniać. Odkrywanie kolejnych zjawisk fotograficznych, czy praca w ciemni fotograficznej były wspaniałymi doświadczeniami, z których wyniosłam przede wszystkim zamiłowanie do fotografii.

Najbardziej spodobała mi się praca w ciemni i to, jak ze zwykłego płátka tulipana można uzyskać niesamowite efekty za pomocą powiększalnika. W swojej twórczości skupiam się głównie na naturze – zdjęcia kwiatów i żyjących na nich owadów. Cudownie jest widzieć naturę z zupełnie innej perspektywy i dostrzegać szczegóły niewidoczne na pierwszy rzut oka. Innym zagadnieniem, które bardzo mnie zaintere-

sowało, jest pastisz, czyli odwzorowanie dzieła malarskiego za pomocą fotografii. Pastisz jest dla mnie bardzo interesujący, ponieważ daje możliwość przedstawienia danego obrazu malarza w nowy, własny sposób. Wiele radości sprawia mi nie tylko samo robienie zdjęć, ale też aranżacja, wykorzystanie rozmaitych przedmiotów tak, aby przypominały coś innego. Różnego rodzaju zdjęcia stylizowane są zdecydowanie tym, w czym czuję się najlepiej, ponieważ łączą fotografowanie z tworzeniem różnych kreacji, co w efekcie końcowym sprawia mi wiele satysfakcji.

Zapisując się do FOTON-u, miałam wiele wątpliwości, czy aby na pewno moje prace są dość dobre. W końcu nie miałam żadnego doświadczenia, a samą fotografią interesowałam się od niedawna. Jednak FOTON przyjął mnie z otwartymi ramionami i szybko stał się ważną częścią mojego twórczego życia. To tutaj miałam okazję przeżyć swoją pierwszą wystawę i pokazać swoją pracę szerszemu gronu odbiorców. Najbardziej podoba mi się możli-

wość nie tylko pokazywania swoich fotografii, ale również oglądania twórczości innych, próba zobaczenia świata ich oczami. Niesamowite jest to, jak każdy z osobna widzi inaczej dane zagadnienie i pomimo wspólnego tematu zdjęcie każdego z nas jest inne i unikatowe. Dzięki temu, że FOTON tworzą ludzie z pasją do fotografii, jest to wspinała społeczność, której mam nadzieję być częścią jeszcze dłużej.

Wojtek Chrubasik FOTON

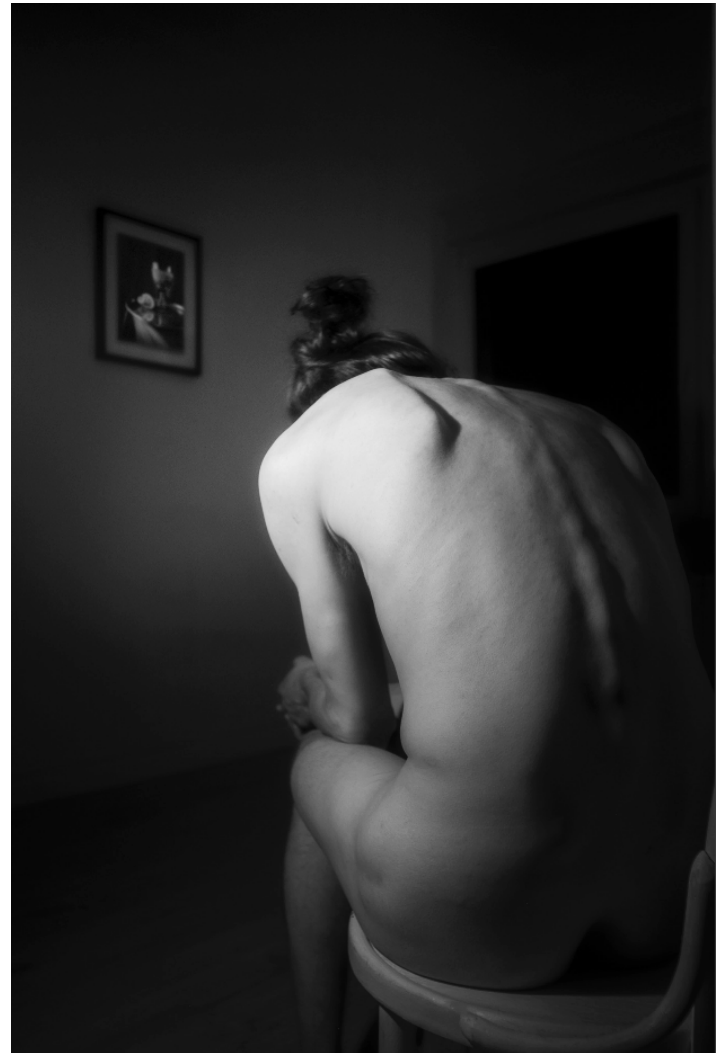
Artysta wizualny, zawodowo dokumentalista kultury, fotograf, z wykształcenia kurator sztuki. Prywatnie fotografuje życie codzienne, poszukując w nim małych i większych eksploracji. Obraz fotograficzny i inne media, takie jak wideo, animacja 3D, rzeźba, tekst – pomagają mu rozwijać i pokazać te eksploracje jako dojrzałe pomysły. Podchodzi do wątków osobistych i publicznych, często mieszając je na swój oryginalny sposób. Wyciąga je poza dwuwymiarową ramę, podkreślając kładąc nacisk na historię, która się za nimi kryje.

Dołączyłem do FOTON-u w roku 2013, będąc wówczas uczniem Liceum Plastycznego ZSO 1 w Raciborzu. Zdjęcia zawsze były blisko mnie, choć to dopiero w roku 2016 fotografia stała się moim głównym zajęciem. FOTON to czas, kiedy dryfując między różnymi fascynacjami i zainteresowaniami, z których jedną była fotografia, byłem zachęcany przez Panią Gabrysię, wytrwale zapraszającą do pozostania w świecie zdjęć jeszcze chwilę dłużej. FOTON to wystawy, spotkania z ludźmi na wernisażach, na cyklach rozmów o fotografii. Te cykle to prezentacje swoich zdjęć, które przetrwały fatalne pierwsze próby wywoływania negatywów. To zdjęcia tworzone telefonem, pożyczonymi aparatami. To momenty zbierania miłych słów, które podbudowywały moje poczucie pewności siebie jako osoby fotografującej. Pewności siebie, która zaważyła na decyzji podjęcia drogi jako zawodowy fotograf, tworzący zdobywając uznanie projekty artystyczne i komercyjne.

To część drogi, która doprowadziła mnie do bycia osobą czerpiącą ogromną satysfakcję z obranej profesji.

AUTO PORTRÉT

Daniel Chyrchel FOTON

Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, specjalność obraz cyfrowy i fotograficzny, aktualnie montażysta Wiadomości Raciborskich oraz operator kamery w Raciborskiej Telewizji Kablowej.

Jako członek oraz przewodniczący Zarządu FOTON-u w latach 2015-2016 miałem możliwość pokazania swoich fotografii szerszej publiczności oraz poznania wielu ciekawych osób, które tak jak ja wrażliwiej patrzą na świat. Uczestnictwo w spotkaniach Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON, wystawach, czy nawet zwykłe montowanie tychże wystaw wspólnie z innymi członkami – to bardzo przyjemne doświadczenia, do których chętnie wracam.

Obcowanie z ludźmi FOTON-u zawsze daje mi mnóstwo inspiracji i impulsu do twórczego działania. Wspólnie motywujemy się do coraz lepszej fotografii i uczymy się od siebie, ponieważ każdy upodobał sobie inny rodzaj fotografii. To tu nauczyłem się jeszcze większego szacunku do wykonywania zdjęć i nieprodukowania zbędnych, nic nieznaczących kadrów. Uporządkowałem również swoją wiedzę na temat historii fotografii i największych jej twórców, którzy inspirują mnie do dziś.

Nieraz, gdy zastanawiałem się, czym jest dla mnie chęć fotografowania, uznałem, że fotografia jest ważną częścią mojego życia, gdyż po prostu czuję nieustanną potrzebę portretowania wszelakiej rzeczywistości, w której się znajduję. Dlatego też w mojej twórczości można zobaczyć różnego rodzaju fotografie – od krajobrazu przez architekturę po fotografię humanistyczną czy nawet ostatnio przyrodniczą. Staram się rozwijać w każdej z nich, ponieważ fotografowanie daje mi radość bez względu na główny obiekt.

Po ukończeniu studiów na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych w raciborskiej byłej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej

– dziś Akademii Nauk Stosowanych próbowałem związać swoje życie zawodowe oczywiście z fotografią. Nie byłem jednak gotowy na zakładanie własnej firmy, ale trafiłem na możliwość rozwoju w branży pokrewnej, czyli filmie. W studiu fotograficznym przez rok montowałem filmy ślubne. Po czasie udało mi się zatrudnić w Raciborskiej Telewizji Kablowej i tak od 2020 roku do dnia dzisiejszego z dużą satysfakcją realizuję się zarówno na stanowisku montażysty Wiadomości Raciborskich, jak również operatora kamery. Dla mnie możliwość nauki i obcowania z profesjonalną kamerą świetnie uzupełnia umiejętność fotografowania i rozwija mnie na szerszym polu.

Julia Dobreniuk FOTON

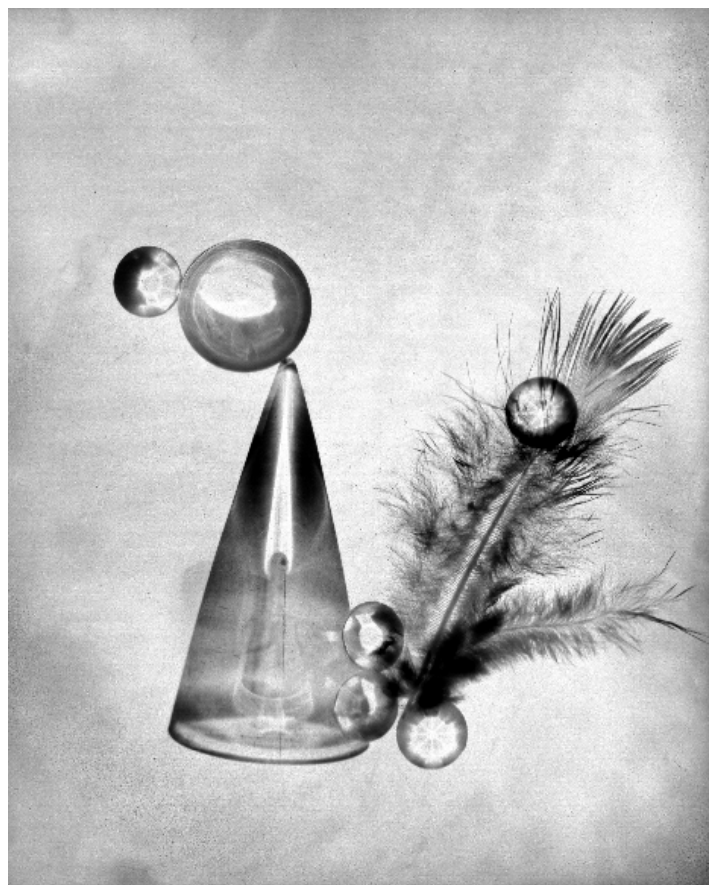
Studentka Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych.

Fotografia, choć wykonywana nieświadomie i chaotycznie, towarzyszyła mi od dziecka, kiedy podkradałam rodzicom aparat fotograficzny, by wykonywać zdjęcia roślinom, znajdującym się w domu. Chociaż moja fotografia była nieświadoma, dawała mi niebywałą radość. Za pieniądze z realizowanego w technikum stażu kupiłam swój pierwszy aparat. Zdjęcia wykonywane nim były raczej dokumentacją przyrody oraz rejestracją rodzinnych chwil.

Ważnym momentem w moim fotograficznym życiu były studia oraz dołączenie do FOTON-u. Nigdy nie traktowałam fotografii zbyt poważnie, oczywiście dawała mi ona dużą przyjemność, chciałam próbować dalej, bawić się nią, ale nie podchodziłam do niej od strony technicznej. Właśnie nauka oraz dołączenie do FOTON-u pozwoliły mi patrzeć na fotografię bardziej świadomie. Dało mi to możliwość poszerzenia wiedzy, zrozumienia fotografii, wykonywania bardziej świadomych zdjęć, a także poznania nowych ciekawych technik oraz spotkania się z fotografią w ciemni. Szczególnym doświadczeniem dla mnie była możliwość powiększania płatków kwiatów pod powiększalnikiem. Nadal najbliższa mojemu sercu jest fotografia natury, chociaż polubiłam również portretowanie osób. Jestem niezmiernie wdzięczna za możliwość poznania tak fantastycznych i ciepłych ludzi i naukę w ich towarzystwie.

FOT. JULIA CHRAPIEC

Sebastian Fus FOTON

Student Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu na kierunkach: edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych oraz architektura. Przewodniczący Zarządu Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON

Czym jest dla mnie FOTON?

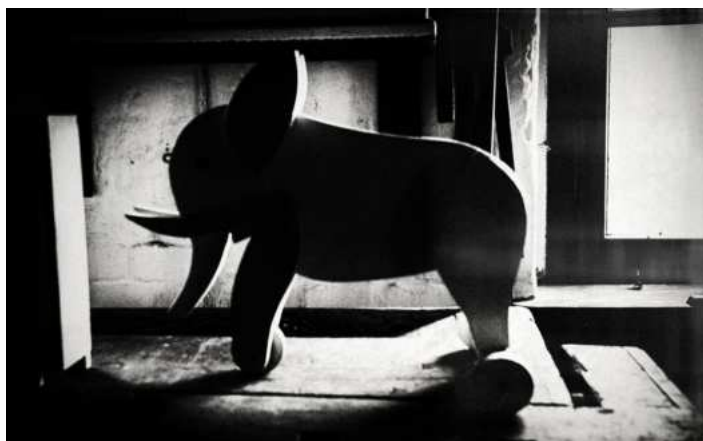
To przede wszystkim grupa przyjaciół, koleżanek i kolegów. FOTON to Pani dr Gabriela Habram-Rokosz – nasz mentor, opiekun naukowy i przyjaciel. Myślę, że przez ten krótki czas, w którym mogłem studiować na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, FOTON był dla mnie twórczym czasem wspólnych wypraw fotograficznych, projektów fotograficznych, wystaw, śmiechu, luzu i czegoś, co we mnie pozostanie tak długo, jak zdjęcia wspólnie wykonane.

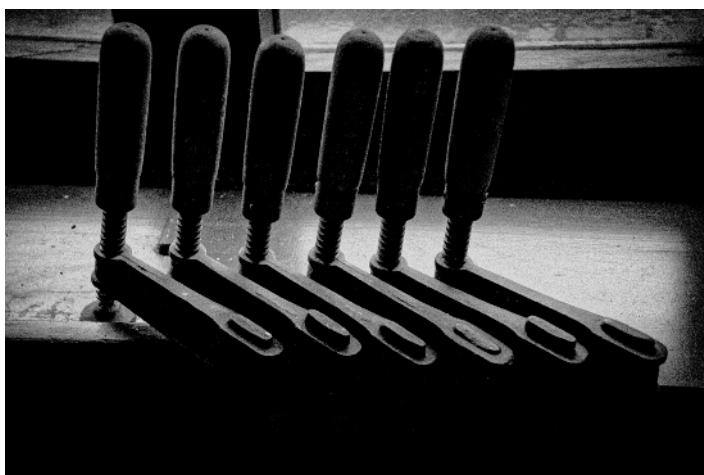
Czym jest dla mnie fotografia?

Fotografia jest dla mnie sztuką autentycznie intymną. Uchwycenie chwili, kiedy ciało modela przemawia jego wewnętrznym głosem, jest całkowicie niepowtarzalne i prawdziwe. Nawiązanie relacji poprzez rozmowę i zogniskowanie tej energii kontaktu, dialogu poprzez aparat (wypalenie na zawsze) na zdjęciu. Miłość, rozpacz, przynębenie, nadzieja, współczucie – to autentyczny język fotografii. Ta ulotność chwili, gdzie zabieramy część prawdy i wtapiamy ją w fotografię, jest jedną z najmocniejszych stron fotografii. To tłumaczy fotografię jako sztukę.

AUTOPORETRÉT

Marlena Golijasz FOTON

Absolwentka Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, aktualnie studentka II roku studiów magisterskich Wydziału Sztuki Uniwersytetu Opolskiego w Opolu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych.

Moja przygoda z FOTON-em zaczęła się w 2020 roku, kiedy rozpoczęłam studia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej (obecnie Akademia Nauk Stosowanych) w Raciborzu na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Działalność w kole naukowym umożliwiła mi udział w wystawach fotograficznych, a także w spotkaniach naukowych oraz warsztatach artystycznych, gdzie mogłam zademonstrować swoje możliwości twórcze w praktyce oraz zaprezentować swoje prace. Podczas spotkań poznałam również wielu interesujących ludzi, dzięki czemu mogliśmy wymienić swoje doświadczenia poprzez dyskusję na temat naszej twórczości, a także poznać dokonania innych znanych fotografów, co dało mi inspirację do realizacji swoich projektów, nie tylko w fotografii, ale także w innych dyscyplinach sztuki. Autorskie fotografie wykonuję głównie w technologii cyfrowej, jednak czasem zdarza mi się fotografować przy wykorzystaniu technik tradycyjnych. Robiąc zdjęcia, zwykle pokazuję obiekty znajdujące się w moim otoczeniu. Czasem przedstawiam je w sposób dosłowny, a czasem tworzę alegorię, która skłania odbiorcę do pewnych przemyśleń. Natomiast sama aktywność w Kole dała mi dużo satysfakcji oraz możliwość wykorzystania zdobytych doświadczeń w przyszłości.

FOT. ZUZANNA SZYRBA

Agnieszka Gogolewska FOTON

Absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, laureatka „Studenckiego Nobla 2009”.

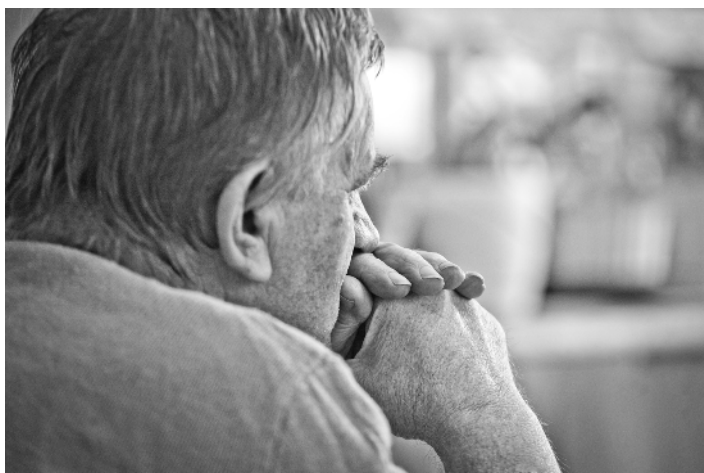
Myślę, że jak większość osób, zaprezentowanych w tej książce, nie będę wyjątkiem, jeśli napiszę, że z fotografią jestem związana od zawsze, a przynajmniej od bardzo dawna. Pamiętam, kiedy Tato przekształcał łazienkę w ciemnię i pokazywał mi magię, która działa się pod powiększalnikiem i w chemii. Później chroniona jak oko w głowie CZERWONA Yasica, która służyła głównie do robienia zdjęć wakacyjnych i rodzinnych na 36. klatkach, choć kiedy miałam -naście lat udało mi się ją wybłagać i robić jakieś pierwsze ustawiane martwe natury. W końcu nastąpił przełom, nie tylko w życiu prywatnym, gdyż osiągnęłam pełnoletniość, ale też z tej okazji dostałam pierwszą cyfrówkę, którą już robiłam zdjęcia wszystkiemu, co napotkałam na swojej drodze. Na moje szczęście napotkałam na niej również Panią dr Gabrielę Habram-Rokosz. Z nią i z FOTON-em związana jestem od 2007 roku, czyli od początku studiów, jeszcze wtedy w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej.

Okres kolejnych kilku lat zaowocował niezliczoną ilością wystaw, plenerów, publikacji (również zagranicznych), warsztatów i konferencji, którymi mogę pochwalić się w swoim dorobku artystycznym. W późniejszym czasie własna firma (fotograficzna), ale również przeprowadzki i macierzyństwo, trochę osłabiły moje działania fotograficzne, choć nadal pozostawałam w kontakcie z Kołem i zdarzało mi się brać udział w kilku wystawach. Obecnie korzystam z wszelkich umiejętności nabytych podczas studiów, gdyż pracuję na stanowisku Instruktora ds.

promocji w Centrum Kultury i Sportu TKALNIA w Kietrze (w swoich rodzinnych stronach). Zajmuję się fotografią, projektowaniem, plakatem oraz wystawami w naszym Centrum, jestem także redaktorem naczelnym kwartalnika gminnego.

Zdjęcia, które znajdziecie Państwo w tej publikacji, sygnowane moim nazwiskiem, są dla mnie ważne. Zapamiętane, z różnych powodów, wykonane także w dużym odstępie czasu..., ale wszystkie je łączy to, że przedstawiają ludzi z moich stron. Realnie istniejących mieszkańców mojej wsi i okolicznych miejscowości. Każde z nich już samo w sobie opowiada jakąś historię, nawet bez mojego komentarza, a proszę mi wierzyć, że historie, których słuchałam podczas wykonywania tych zdjęć, niejednokrotnie wyciskały łzy.

Najbardziej lubię właśnie dokument, fotografię, która o czymś opowiada, coś przypomina. Na co dzień, w swojej pracy, najczęściej dokumentuję wydarzenia kulturalne, tworzę wizualną historię miejsca, w którym się obracam. Wcześniej zajmowałam się fotografią ślubną i okoliczno-

ściową – to także dokument, jakże ważny w chwili i momenty dla jego odbiorcy. Moja praca licencjacka również opierała się na dokumencie, choć trochę innym tematycznie, gdyż dotyczyła zwierząt a konkretnie – koni, mojej drugiej pasji.

dr Gabriela Habram-Rokosz FOTON

Wykładowca fotografii i teorii dydaktyki artystycznej w raciborskiej Akademii Nauk Stosowanych. Absolwentka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (Wydział Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego – praca doktorska z zakresu fotografii pod kierunkiem prof. UŚ Aleksandra Żakowicza) oraz Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach filia w Cieszynie (Wydział Pedagogiczno-Artystyczny – dyplom z malarstwa pod kierunkiem adi. Alfreda Bierawy), a także Wyższej Szkoły Administracji w Bielsku-Białej, Politechniki Częstochowskiej i Studium Nauczycielskiego w Raciborzu.

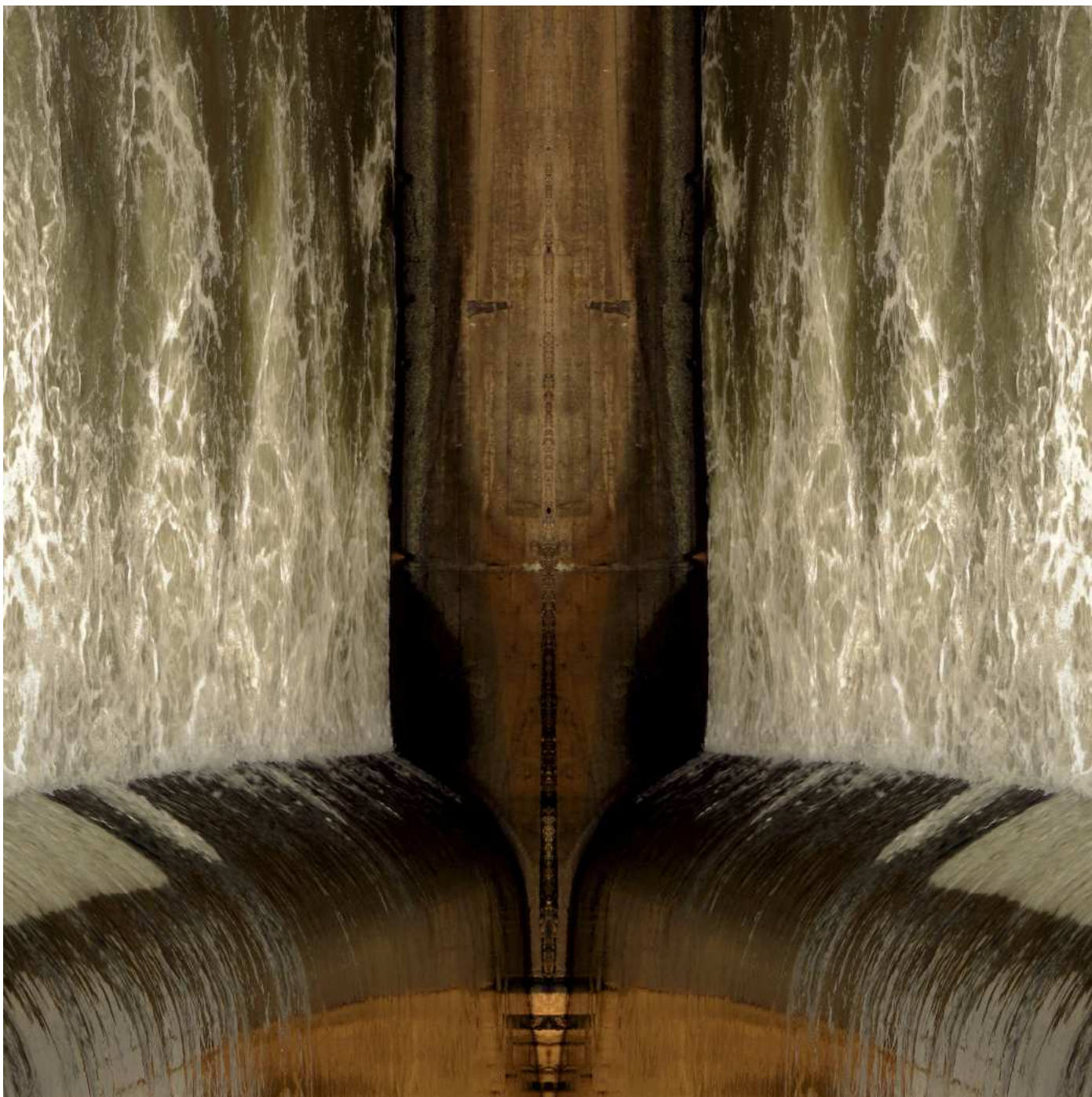

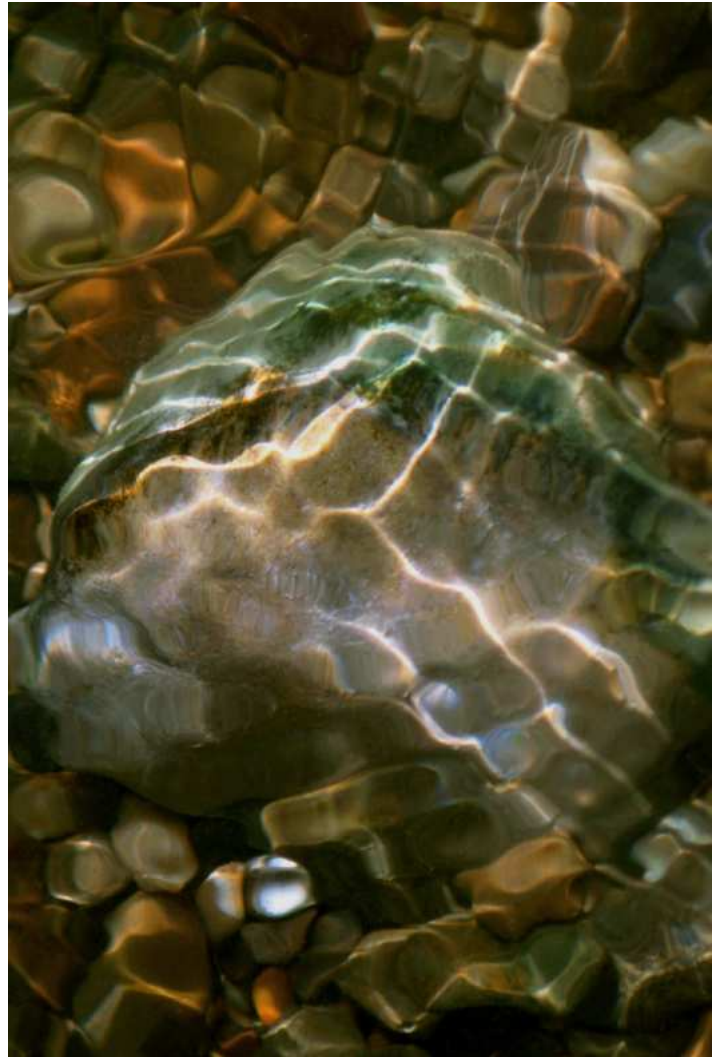
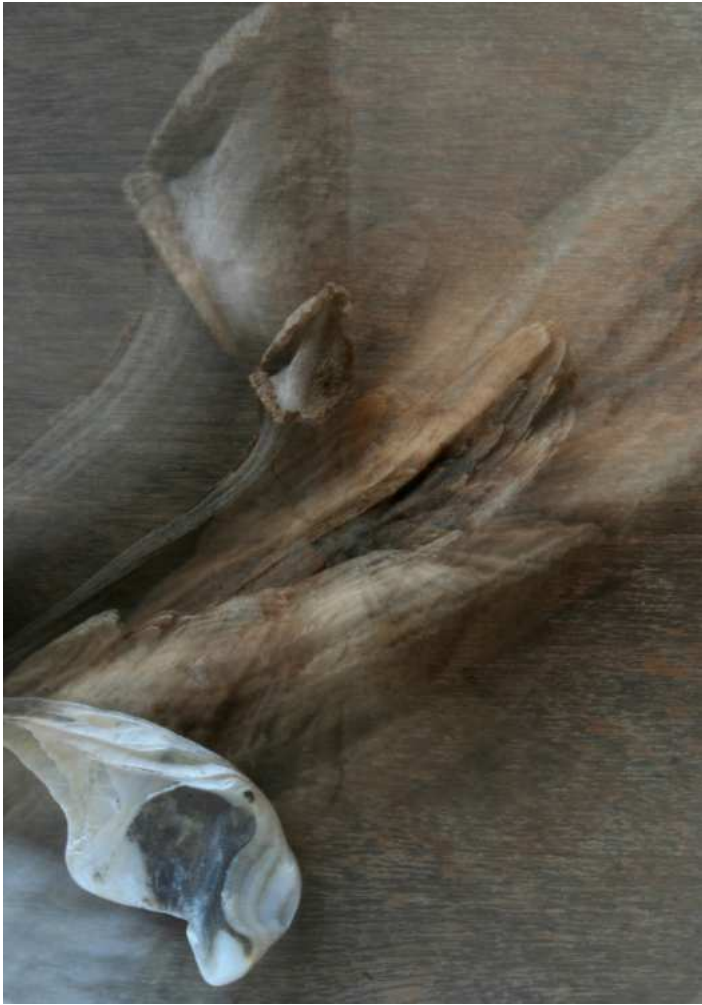
FOT. EWA GAWĘDA

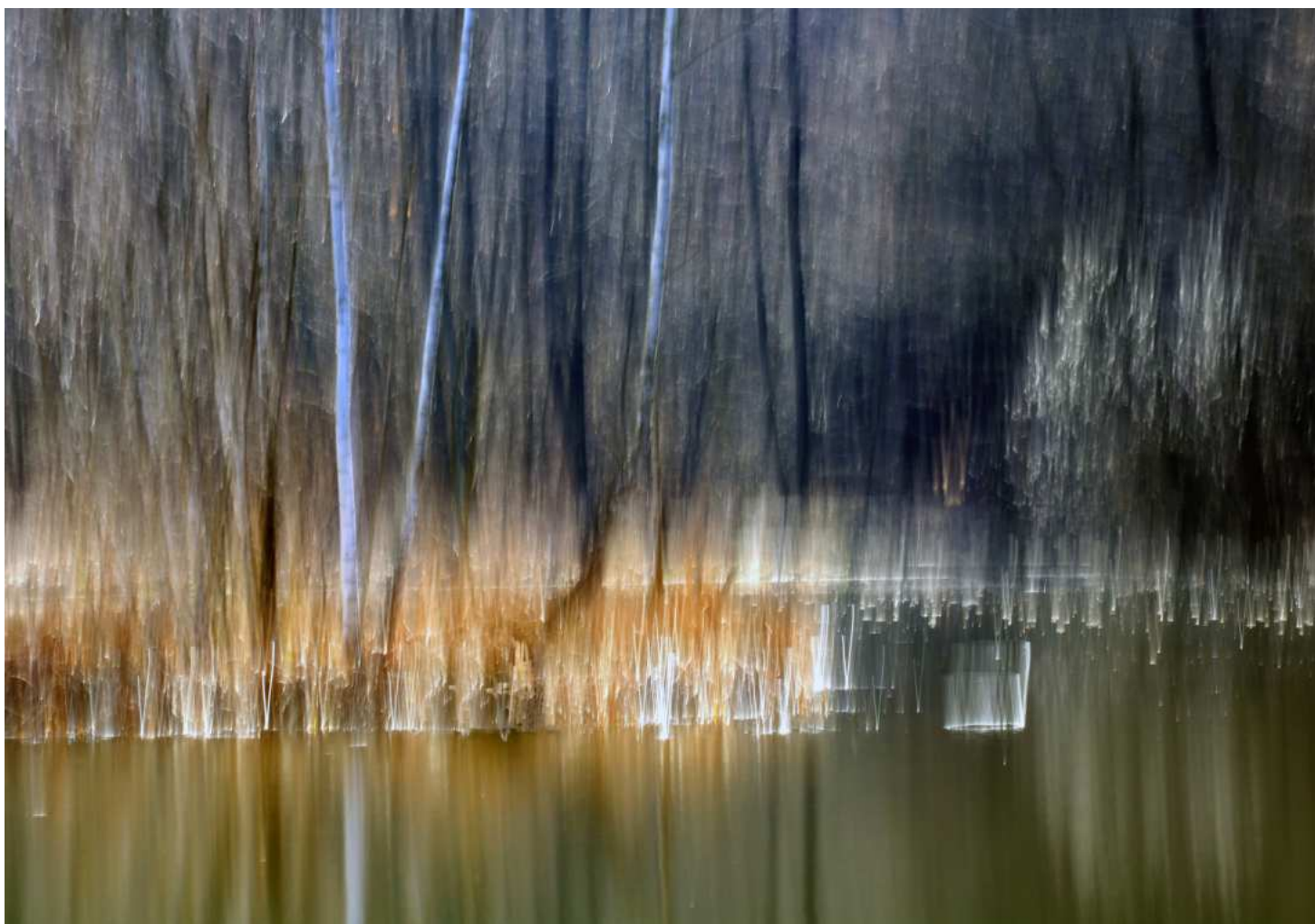
Założycielka i opiekun naukowy Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON. Członkini niemieckiej organizacji Deutsche Gesellschaft für Photographie (DGPh), Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, Polskiego Klubu Ekologicznego, Klubu Olimpijczyka „Sokół” oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Raciborskiej.

W świecie artystów-fotografików motywacji twórczych jest wiele i nie ma gotowego wzoru określającego jakość zdjęcia, gdyż każde jest przede wszystkim dokumentem, którego walor powinien nawiązywać do osobowości indywidualnego twórcy. Myśląc o roli opiekuna naukowego FOTON-u, nasuwa się spontanicznie analogia do roli przewodnika podczas wyprawy w góry. Otóż dobrym przewodnikiem jest ten, kto doskonale wie, dokąd zmierza... Zna bezpieczną trasę, która jest wytyczona na miarę możliwości swoich podopiecznych... Potrafi rozpoznać potrzeby indywidualne i grupowe osób, za które odpowiada na całej długości wyprawy.

Proces rozwoju umiejętności postrzegania, będący głównym zadaniem FOTON-u, przebiega podobnie. Niemniej jednak cel tutaj realizuje się już w drodze, po to, aby prowadzony nią młody człowiek kroczył kiedyś samodzielnie własną, wyjątkową drogą, ujmując w kadrze ślady upływającego czasu.

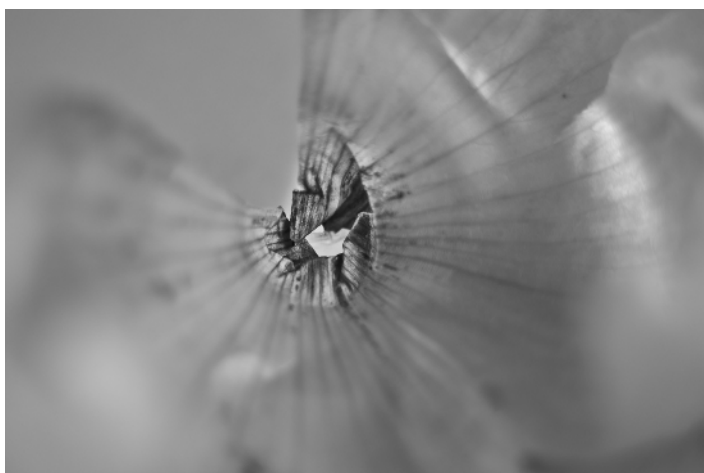

Iwona Karwot-Kosno FOTON

Dzięki udziałowi w Fotonie, uczestnictwu w wystawach i konferencjach, zrozumiałam głębsze znaczenie fotografii i jej przekazu. To właśnie FOTON pokazał mi, jak potężnym narzędziem może być obraz. Mam z tego okresu najpiękniejsze wspomnienia studenckie – poznałam wspaniałych ludzi, odwiedziłam inspirujące miejsca i wzięłam udział w wielu ważnych wydarzeniach, które wzbogaciły moje spojrzenie na fotografię. Będąc częścią FOTON-u, odkryłam siebie w świecie fotografii i utwierdziłam się w przekonaniu, że jest ona jedną z najważniejszych rzeczy w moim życiu. Za to wszystko jestem ogromnie wdzięczna Studenckiemu Kołu Naukowemu Fotografii Artystycznej FOTON, dr Gabrieli Harbaram-Rokosz oraz wszystkim, którzy się do tego przyczynili.

dr Joanna Klimczak FOTON

Absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, specjalizacja wychowanie plastyczne z grafiką użytkową, absolwentka Uniwersytetu

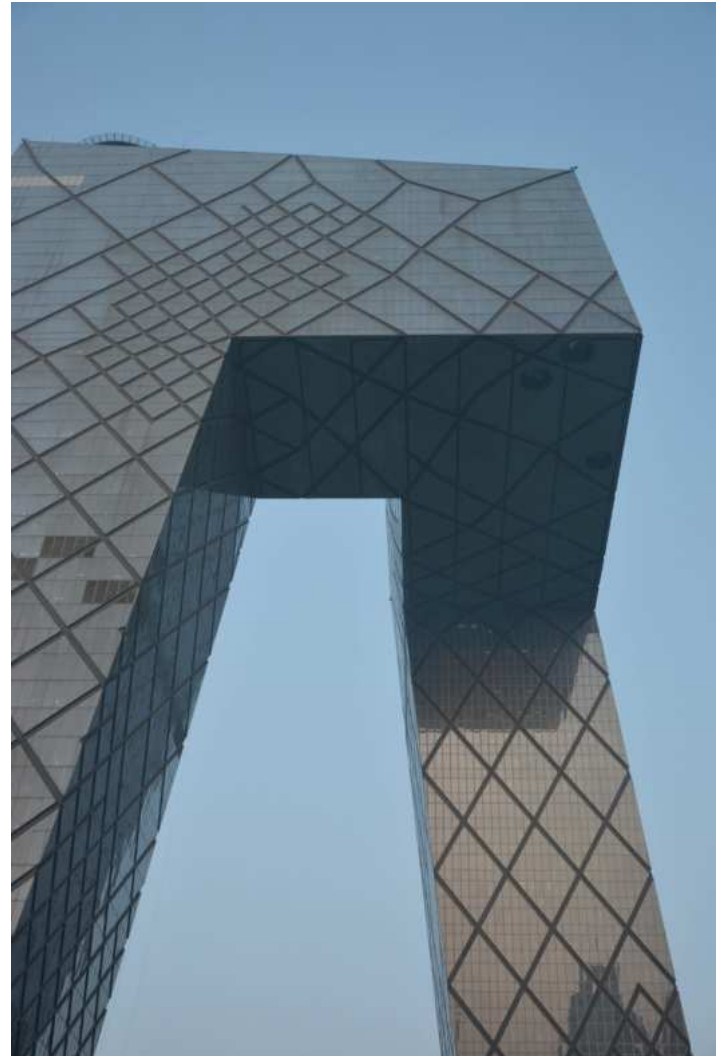
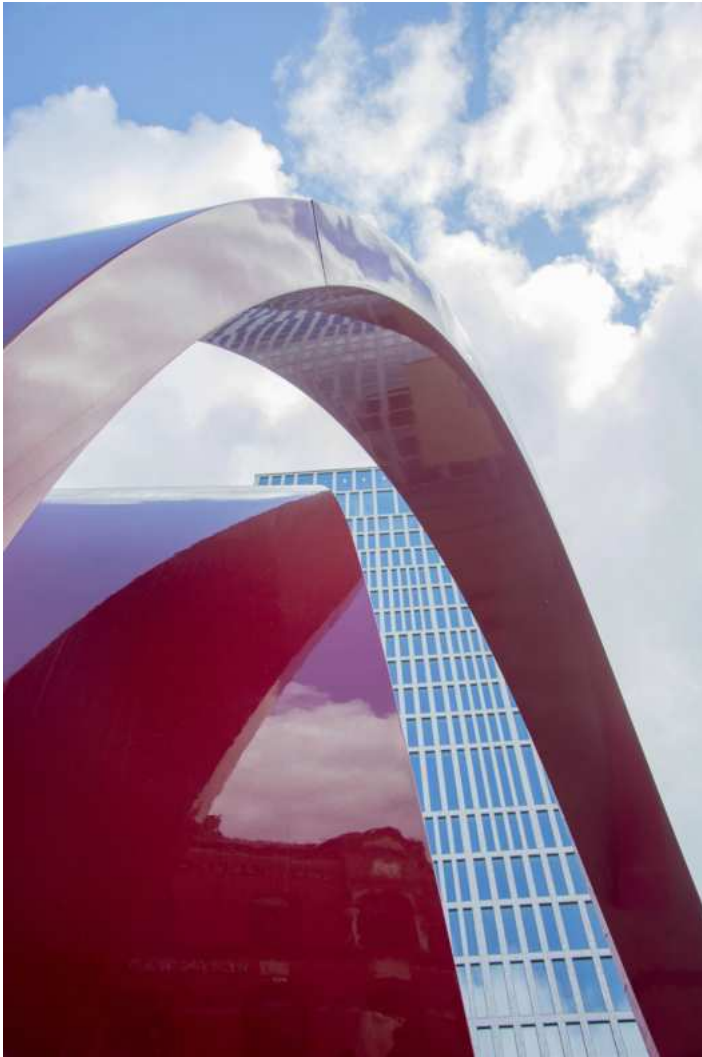

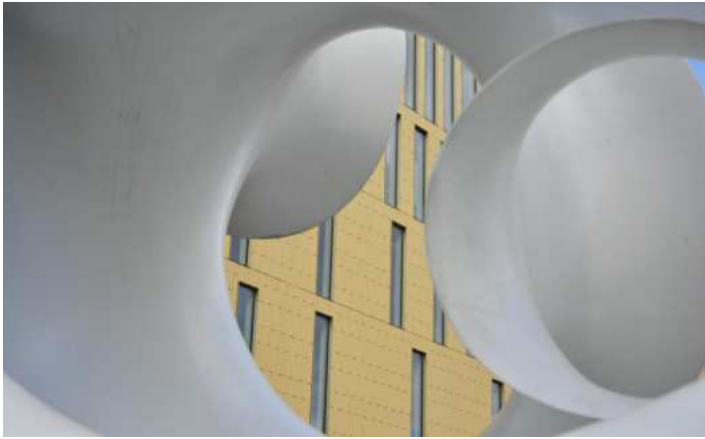
FOT. ARKADIUSZ KOWALSKI

Śląskiego – kierunek kulturoznawstwo, specjalizacja komunikacja kulturowa, doktor nauk humanistycznych w zakresie kulturoznawstwa, obecnie nauczyciel fotografii w Technikum nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Bytomiu oraz wykładowca w Instytucie Studiów Podyplomowych w Tychach.

Moja przygoda ze Studenckim Kołem Naukowym Fotografii Artystycznej „FOTON” rozpoczęła się dwadzieścia lat temu. Podjęłam wtedy studia na kierunku edukacja artystyczna, a moją mentorką fotograficzną była Pani Gabriela Habram-Rokosz. To dzięki tej wspaniałej i ciepłej osobie poznałam tajniki fotografii, po raz pierwszy zaczęłam wykonywać zdjęcia w studio fotograficznym i wywoływać profesjonalnie swoje własne fotografie. To wtedy Pani doktor zachęciła nas do dodatkowej aktywizacji pozalekcyjnej i za jej namową i z jej olbrzymim wsparciem merytorycznym postanowiliśmy otworzyć koło naukowe. Pierwsze wystawy, pierwszy udział w festiwalu fotografii, pierwsze wykłady dla mieszkańców Raciborza na tematy związane z dziedzinami pięknej sztuki *chwywania światła*. Sesje fotograficzne w plenerze, w murach starego raciborskiego zamku, ale także rozmowy filozoficzne o fotografii (zwłaszcza tej nowej – cyfrowej odsłonie) otwierały nam oczy i sprawiały radość tworzenia. Te wszystkie działania spowodowały, że FOTON zaczął przyciągać coraz więcej młodych ludzi, którzy chcieli pogłębiać fotograficzną wiedzę.

Po wielu latach „fotonowska” brać nie zapomina o swoich członkach, rozmawiamy ze sobą, spotykamy się na wystawach, wymieniamy doświadczeniami. FOTON kiedyś wzbudził we mnie pasję, a dziś to ja staram się ją zaszczepić młodym ludziom.

Krystyna Komorowska FOTON

Studentka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych w latach 2007-2010, przewodnicząca Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON w latach 2009-2010, nauczyciel zajęć plastycznych w Zespole Edukacyjno-Artystycznym Przygoda w Rybniku.

AUTO-
PORTRAIT

Czym był dla mnie FOTON?

Kiedy stanęłam przed wyborem specjalności na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych w Instytucie Sztuki w Raciborzu bez większego namysłu wybrałam „obraz cyfrowy i fotograficzny”. Co kierowało moim wyborem? Wspomnienia, dzieciństwo i młodość, czas, w którym aparat fotograficzny był czymś magicznym i niezwykłym. Był narzędziem nie tak popularnym jak dziś – nikt nie „produkował” zdjęć.

Przystąpienie do FOTON-u było dla mnie wielkim zaszczytem, ale także powrotem do przeszłości. Dotykam czasów, kiedy tato uczył mnie robić zdjęcia „Smieną 8” przy pomocy tabeli naświetleń, a na efekt finalny trzeba było trochę poczekać. FOTON-owe życie – spotkania, plenery, wystawy, sesje zdjęciowe, zajęcia w ciemni a przede wszystkim otaczanie się ludźmi o tych samych zamiłowaniach – przypomniało mi, jak proza życia może zabić w nas dziecięce pasje i, co najważniejsze, jak wielką formą magii potrafi być fotografia.

FOTON mnie rozwinął, wyedukował, nauczył wiele o sobie, otworzył przede mną nieskończone bogactwo możliwości w fotografii i za to Pani dr Gabrieli Habram-Rokosz oraz wszystkim FOTON-owcom dziękuję!

FOTON to takie medium, dzięki któremu można dzielić się emocjami!

Marcin Komorowski FOTON

Fotografik i działacz kultury, współtworzący Rybnicki Kolektyw Fotograficzny M6.

Dołączyłem do FOTON-u w 2008 roku. W odróżnieniu od przeważającej większości uczestników Koła, nie byłem wówczas studentem Edukacji Artystycznej, ani nawet PWSZ jako takiej, a Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, stosunkowo daleko od fotografii, bo na wydziale filologicznym. Fotografowałem wtedy od kilku lat, mając oboje rodziców zaangażowanych w lokalne działania artystyczne. Ojciec od wielu lat przewodził kolektywowi M6 przy Młodzieżowym Domu Kultury w Rybniku, a matka, pracując w Ognisku Pracy Pozaszkolnej Zespole „Przygoda” w Rybniku, studiowała dziennie na kierunku edukacja artystyczna w PWSZ w Raciborzu i przewodniczyła w owym czasie FOTON-owi. Retrospektywnie patrząc, było rzeczą naturalną, że wcześniej czy później trafiłem na spotkanie Koła – wtedy mieszczącego się w Instytucie Sztuki przy ulicy Cecylii w Raciborzu – i zechciałem przystąpić.

Czasowi spędzonemu w kręgu FOTON-u zawdzięczam szereg cennych doświadczeń. Zaczynając od najbardziej pragmatycznych, pierwszym była bogato wyposażona ciemnia przy PWSZ pod opieką dr Gabrieli Habram-Rokosz. Wprawdzie pracowałem wcześniej wiele razy w ciemni przy MDK w Rybniku, niemniej to tu po raz pierwszy dano mi do dyspozycji zasoby pozwalające na pracę w technikach szlachetnych, fotomontażu i barwieniu. Mając swobodny dostęp poza godzinami zajęć, mogłem spędzić wiele godzin na pracy, próbach i porażkach – popłynęły z nich liczne cenne lekcje w warsztacie, a co ważniejsze w pokorze wobec materii obrazu.

Kolejnym były wystawy. W sumie wziąłem udział w ośmiu zbiorowych ekspozycjach naszej odważnej kongregacji, m.in. w Galerii GAWRA w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Raciborzu, Muzeum w Wodzisławiu Śląskim, Muzeum Ziemi Głubczyckiej, Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej w Katowicach, a także w ramach Międzynarodowego Festiwalu Fotografii w Rybniku. Każdej z wystaw przyświecał mniej lub bardziej abstrakcyjny *leitmotiv*, do którego pozwalano nam się dość swobodnie ustosunkować. Pod kuracją dr Habram-Rokosz po-

FOT. IZABELLA MATUSZCZYK

wstawiały w ten sposób bardzo ciekawe zbiory obrazów. I oto popłynęła kolejna cenna lekcja – o tym jak dokonać selekcji prac i w jaki sposób najlepiej wyeksponować obraz. Dobry materiał wyjściowy to jedno, dotarło do mnie jednak jak wiele meta-aspektów wystawy ma wpływ na komunikację obrazu z odbiorcą. Do dziś regularnie uczestniczę w organizowaniu wystaw fotograficznych, posiłkując się naukami zaczerpniętymi wtedy w Raciborzu.

To, co nadawało FOTON-owi właściwą mu tożsamość, miało cechę zgoła towarzyską, mianowicie cykl spotkań „Rozmowy o fotografii”. Spotykaliśmy się mniej więcej regularnie w pracowni, żeby napić się wspólnie kawy, wymienić doświadczeniami, zaprezentować efekty indywidualnej pracy, pomówić o przyszłych przedsięwzięciach lub po prostu o banalnych aspektach życia studenckiego. Uczyliśmy się od siebie nawzajem, bez presji i akademickiej ambicji, lecz z przyjemności i radości tworzenia, z zamiłowania do obrazu. Nierzadko spotkania, przeniesione do kularów, knajp i barów, ciągnęły się żywo do późnych godzin nocnych. Na pewno nie wszyscy z nas czuli to równie intensywnie, mogę więc mówić tylko za siebie – nawiązałem w tym czasie bardzo silnie nici porozumienia z niektórymi koleżankami i kolegami z Koła. Mój status outsidera szybko stracił znaczenie.

W 2011 roku rektor PWSZ w Tarnobrzegu, dr hab. Kazimierz Jaremczuk, zaprosił nasz zespół do udziału w II Ogólnopolskiej Sesji Kół Naukowych „Wyzwania XXI wieku – Społeczeństwo, Edukacja, Środowisko”. Mieliśmy reprezentować PWSZ w Raciborzu na tle delegacji 38 innych uczelni z całego kraju. To był ważny krok w mojej przygo-

dzie z FOTON-em, bowiem dr Rokosz wyznaczyła mnie jako jednego z panelistów. Miałem kilka tygodni na przygotowanie pracy naukowej i akceptację recenzenta – termin nader krótki, biorąc pod uwagę, że rozprawa powinna mieć długość wykładową i oryginalną tezę, i przynajmniej odrobinę otrzeć się o jeden z tytułowych tematów konferencji. Wiele zawdzięczam temu, że otrzymałem taką możliwość i przyjąłem wyzwanie. Od tego czasu brałem udział w licznych podobnych panelach, każdorazowo sięgając wstecz do doświadczeń z Tarnobrzega. Mój wykład „Estetyka błędu, czyli o tym co Alicja odkryła po drugiej stronie lustra” został uwieczniony w publikacji pokonferencyjnej wraz z rozprawami pozostałych kół. Z perspektywy czasu dostrzegam, że ledwie skrobnąłem powierzchnię tego tematu, ale oto kolejna cenna lekcja w pokorze.

Entropia nie oszczędza nikogo i niczego. Z biegiem czasu drogi FOTON-u i moja rozbiegły się w innych kierunkach a więzy osłabły. Niektóre kontakty trwają, inne odeszły w sferę wspomnień, ot naturalna kolej rzeczy. Niemniej wiele z moich doświadczeń z czasu spędzonego w Kole jest żywych, barwnych i absolutnie bezcennych. Ludziom, którzy stanowili FOTON wtedy i tym, którzy tworzą go dziś oraz Pani Gabrysi, która przez wszystkie te lata niestrudzenie trzyma pieczę nad tym (jakże wspaniale nieokiełzanym) Kołem, dziękuję z całego serca.

Alina Krautwurst FOTON

Absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, nauczycielka fotografii.

Ja, dziecko fotografii analogowej, w FOTONIE mogłam się zanurzyć w procesie ciemniowym, poznać jego niematerialną wartość i różne oblicza. Członkostwo w Studenckim Kole Naukowym Fotografii Artystycznej FOTON było czasem spokojnego poznawania otoczenia, piękna w po-

zornej brzydocie, osobowości ludzkiej oraz samej siebie. FOTON ukształtował moje JA fotograficzne.

Mile wspominam wspólne plenery oraz rozmowy o fotografii. Otwierały one umysł na nowy świat, całkiem inny niż ten przyziemny.

Dziękuję Pani Gabrysi za wzięcie mnie pod swoje skrzydła i rozwinięcie mojej pasji życiowej, aby mogła dalej unosić się w uniwersum.

Stefan Krybus FOTON

Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, ukończone studia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych – wychowanie plastyczne z grafiką użytkową.

Aktualnie nauczyciel fotografii w Liceum i Technikum TEB w Raciborzu oraz manager w jednym ze sklepów sieci elektro-marketów. Prowadzi także roczne kursy fotografii z certyfikatem Canon w tej samej placówce. Założyciel i członek honorowy FOTON-u.

Czym jest dla mnie fotografia?

Czym był, jest i być może będzie FOTON?

Czego doświadczyłem dzięki FOTON-owi?

Jak postrzegam swoje uczestnictwo w Kole?

Jest mi niezmiernie trudno odpowiedzieć na te pytania krótko, już po latach swojej działalności mogę stwierdzić, że fotografia jest częścią mojego życia, tego zawodowego i prywatnego.

Dzięki fotografii trafiłem do jednej z sieci elektro-marketów jako „człowiek od aparatów”, zdobywając wiedzę ściśle techniczną dotyczącą sprzętu fotograficznego. Od ponad 16 lat pracuję jako specjalista sprzedaży i obserwuję, jak mocno ewoluuje rynek fotograficzny, co się dzieje z technologiami. To doświadczenie zdobyte przez ten cały czas mocno procentuje w mojej przygodzie pedagogicznej (od 5 lat).

Czym jest dla mnie fotografia? Fotografia jest dla mnie przygodą odkrywania nowych światów. Jest podróżą w nieznanne. Każda nowa rolka filmu jest nauką kolejnej

FOT. MAGDA KAJAR

techniki, kolejnej pokory w stosunku do materiałów, jakimi się posługujemy (dotyczy to sprzętu i naszych umiejętności). Fotografia jest zatrzymaniem całego świata w jednym kadrze (może to trwać ułamek sekundy, albo kilka tygodni, co już nie raz udawadniałem na swoich zaję-

ciach). Za każdym razem powstaje niepowtarzalny obraz, który przede wszystkim odnosi się do mojego doświadczenia, do mojej oceny widzianego przeze mnie wydarzenia. Każdy, kto zajmuje się fotografią, musi dojrzeć do pewnego etapu – w moim przypadku to chęć dzielenia się moim doświadczeniem z innymi. Właśnie w tym pomógł mi FOTON. Na pierwszym spotkaniu, które odbyło się już prawie 20 lat temu, miałem poprowadzić pogadankę o fotografii. Teraz z perspektywy czasu muszę stwierdzić, że wtedy jeszcze było to jak *porwanie się z motyką na słońce*. Jednak udało się, procentuje do dziś. Zdołałem potrzebą pewności siebie i zdolności autoprezentacji. Bardzo mnie cieszy opowiadanie o podstawach fotografii i tłumaczenie wszystkiego po kolei. Obserwuję w swej pracy pokolenie *instax*, jak ja je określłam, chce wszystkiego na „już”, a fotografia to przede wszystkim cierpliwość – zwłaszcza jedno doświadczenie, które na pierwszych swoich zajęciach przeprowadzam z podopiecznymi, dobitnie tego uczy. Mowa tu o fotografii otworkowej i solarigrafii. To technika, która do wykonania zdjęcia potrzebuje puszki po napoju, papieru światłoczułego i długiego czasu. Doświadczenie mocno kształtuje postrzeganie fotografii jako tej techniki życia, która łapie chwile.

Myślę, że FOTON i FOTON-owcy, obecnie i w przyszłości, mogą czerpać z moich doświadczeń poprzez warsztaty, które z radością prowadzę dla nich. Nie ukrywam, że jest mi niezmiernie miło przekazywać swoją wiedzę i umiejętności innym. Jak uczyć się najefektywniej? Uczyć się na cudzych błędach, nie swoich. Chcę też być dla FOTON-u dobrym „duchem”, który nie narzuca swojego punktu widzenia, a ukazuje możliwości. Każdy członek FOTON-u,

każdy mój uczeń, podąża swoją drogą. FOTON w czasie studiów był dla mnie niezwykle potrzebnym sprawdzianem umiejętności przekazywania wiedzy i pasji do fotografii. Obecnie odkrywam na nowo fotografię klasyczną z całym jej wachlarzem sprzętów i doskonalę swój warsztat pracy.

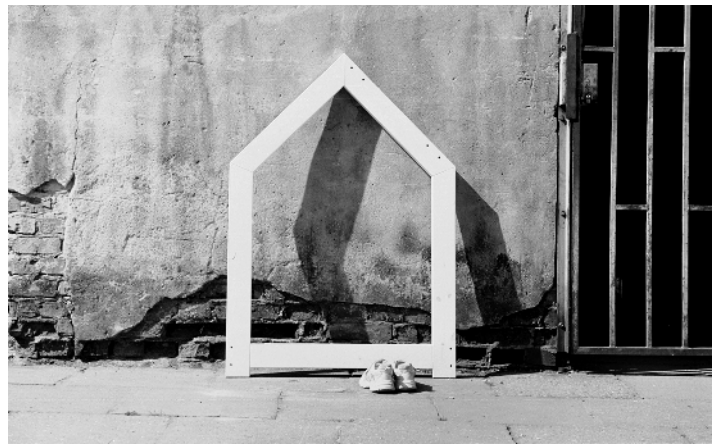
Miłosz „Ikar” Manista FOTON

Jestem absolwentem Liceum Plastycznego w Wodzisławiu Śląskim, obecnie uczę się kreowania wizerunku w Krakowskiej Szkole Wizażu i Stylizacji „Artystyczna alternatywa”. Fotografiją interesuję się od czasów szkoły podstawowej. Od zawsze fascynowało mnie zatrzymanie momentu, którego świadkiem jestem tylko ja w danej sekundzie i podzielenia się nim z innymi. Na początku więc starałem się uwiecznić sytuacje zastane przeze mnie i niepowtarzalne chwile dnia codziennego. W momencie, w którym zafascynowałem się filmem, postanowiłem poeksperymentować z formą stopklatki jako zdjęcia, by uzyskać klimat wycinka większej historii. Obecnie wkraczam w sferę zdjęć stylizowanych, by zamykać fotografie w mini-serie, współgrające ze sobą klimatem i tworzące spójną całość. Mimo wszystko jednak fotografia momentów jest dla mnie podstawą mojej inspiracji i właśnie takimi zdjęciami chcę się podzielić.

W 2023 roku zacząłem uczęszczać na zajęcia Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON ze sporymi oczekiwaniami odnalezienia przestrzeni do dyskusji i pomocy osób doświadczonych w dziedzinie fotografii. Od pierwszych zajęć poczułem, że to moje miejsce. Obecność osób zaangażowanych w tę samą pasję co ja, z różnymi perspektywami i pomysłami do swojej drogi pozwala na ogromny rozwój oraz daje pozytywną energię do trwania w fotografii, dzielenia się i wspólnego tworzenia.

AUTOPORTRRET

Aleksander Moskwa FOTON

Absolwent Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Aktualnie niezależny animator 3D oraz projektant grafiki.

Moja przygoda z Fotonem to moja przygoda z fotografią. Gdy po raz pierwszy przekroczyłem próg pracowni fotograficznej, fotografia była najmniej interesującym mnie przedmiotem na studiach, ale po zaledwie 45 minutach zajęć z panią dr Gabrielą Habram-Rokosz fotografia weszła na sam szczyt góry moich zainteresowań i nawet się nie zmęczyła.

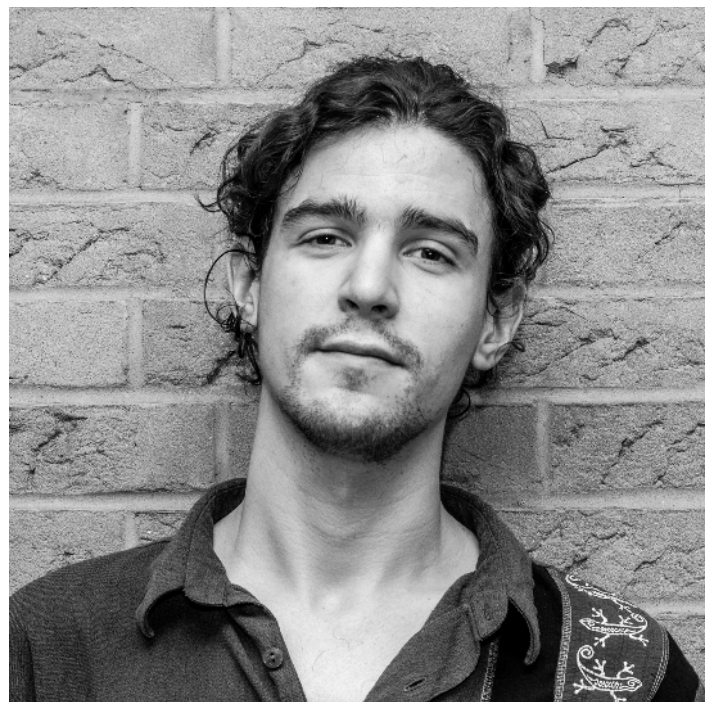
Zawsze uważałem, że wszystkie dziedziny sztuki są dla siebie wzajemnie komplementarne. Rysunek uczy nas formy, ekspresji, interakcji światła i cienia. Malarstwo uczy kompozycji i koloru, operowania plamą barwną. Według mnie, tym czego uczy nas fotografia jest przede wszystkim UWAŻNOŚĆ.

Uważność to sztuka dostrojenia się, „patrzenia i widzenia”, ponieważ widzenie wymaga chęci, wysiłku i podejmowania wyborów. Patrzeć może każdy, ale aby widzieć, trzeba włożyć świadomy wysiłek i świadomie wybierać to, co chcemy zobaczyć. Patrzą oczy, widzi serce. Dlatego też rola fotografa-twórcy jest tak ważna w procesie tworzenia fotografii.

Rzadko chodzi o to, aby być obiektywnym. Mogę spojrzeć na przypadkowo spotkaną osobę i dostrzec w jej twarzy zmarszczki i niedoskonałości albo widzieć historię, siłę, piękno i charakter. Każdy z nas decyduje o tym, co chce zobaczyć w świecie wokół nas.

Wraz z uważnością kształtuje się wrażliwość, bo stajemy się uważni na więcej niż tylko to, co można zobaczyć gołym okiem. Potrafimy wyjść poza materię i uchwycić nastrój, emocje, wspomnienia, nawet jeśli są efektem twórczych działań, mających niewiele wspólnego z rzeczywistością. Historię zaczynają opowiadać twarze, miejsca, przypadkowo pozostawione przedmioty, odpowiedni kąt padania słońca...

Myślę, że moja fotografia to ciągle pasmo poszukiwań, zachwytów, sukcesów, eksperymentów, rozczarowań, porażek i zaczynania od nowa. Zazdroszczę tym, którzy potrafią zakochać się w jednym rodzaju fotografii (czy sztuki,

AUTOPORTRRET

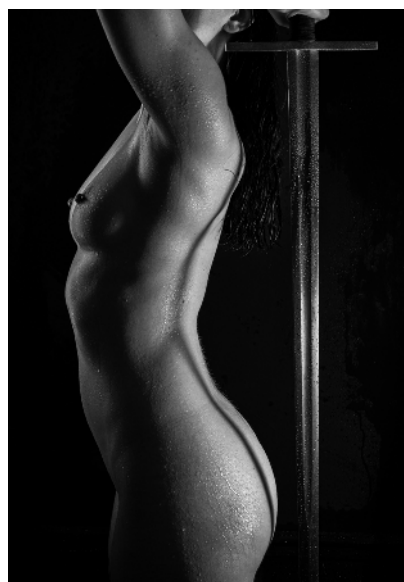
będąc szczerym...) i wykonywać go z miłością każdego dnia, wiedząc, że to jest TO. Dla mnie jest to niekończąca się przygoda i nauka, wciąż szukam środka wyrazu, który przyciągnąłby mnie na tyle mocno, że zechcę zrezygnować ze wszystkich innych.

Kiedys myślałem, że moja fotografia służy jedynie wielkiej ekspresji i twórczym działaniom, jednakże z czasem nauczyłem się doceniać dokumentalną naturę fotografii, jej wybitną umiejętność uchwycenia pewnej prawdy, być może jedynie małej, wypaczonej jej części, ale jednak prawdy. W szczególności, gdy pracuję analogowo, jestem świadomy tego, że efektem moich działań jest fragment filmu fotograficznego, gdzie światło, które tam było, dotknęło realnej materii, aby odbić się i wpaść przez obiektyw i po wsze czasy zapisać się na małym fragmencie plastiku.

Myślę, że często nie doceniamy tego faktu, fotografia stała się zbyt popularna i łatwo dostępna, obecnie każda kawa i lepiej wyglądające śniadanie jest warte fotograficznego kadru. Dopiero gdy przyjdzie nam stracić kogoś lub coś, na czym naprawdę nam zależy, objawia się prawdziwa dokumentalna moc zdjęcia. Dowód na to, że ta chwila naprawdę się wydarzyła.

To, że potrafi choć w tej małej części zapisać chwile, które są nam bliskie, i ludzi, jakimi byli wtedy. Tworzy iluzję stałości w wiecznie zmiennym świecie. Nie wolno nam zbyt szybko skupiać się na przeszłości, gdyż kto patrzy w przeszłość nie widzi teraźniejszości, ale czasem, tylko na chwilę, może przypomnieć nam, że ta chwila zdarzyła się naprawdę.

Paweł Okulowski FOTON

Fotograf, grafik, dziennikarz. Dyrektor Projektów Internetowych w Wydawnictwie Nowiny sp. z o.o.

Od ponad 25 lat zawodowo związany z mediami.

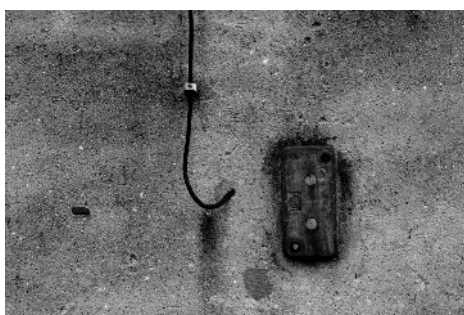
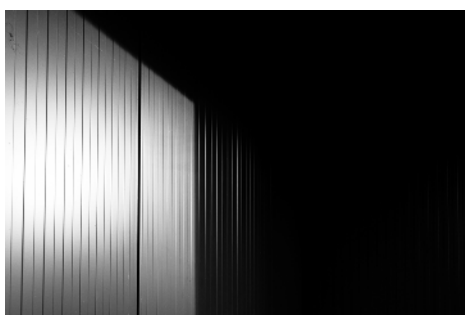

FOT. DARIUSZ PIETRZAK

KROKI W CISZY

Prawie dwie dekady chodzę po Raciborzu i robię zdjęcia. W szczególności człowiekowi. W ciągu tych lat miałem styczność z wieloma ludźmi, wykonałem tysiące zdjęć, setki reportaży z wydarzeń ważnych i zwykłych, ulotnych, prozaicznych. Pokazać prawdziwe ludzkie emocje w portrecie to dla mnie najbardziej intymna rzecz. FOTON dał mi wiarę, że to, co robię, jest wartościowe. Lubię zdjęcia czarno-białe. Dlaczego? Myślę, że to tęsknota za prostotą i porządkiem. Jestem minimalistą i w dzisiejszym świecie, przeładowanym obrazem, potrzeba trochę refleksji i wyciszenia. Moje miasto, Racibórz, często sprowadzam do detalu. Prezentowane poniżej zdjęcia są właśnie takie: spokojne, niespieszne, symetryczne, a zarazem niepokorne... Takie jak ja!

Agnieszka Orlik FOTON

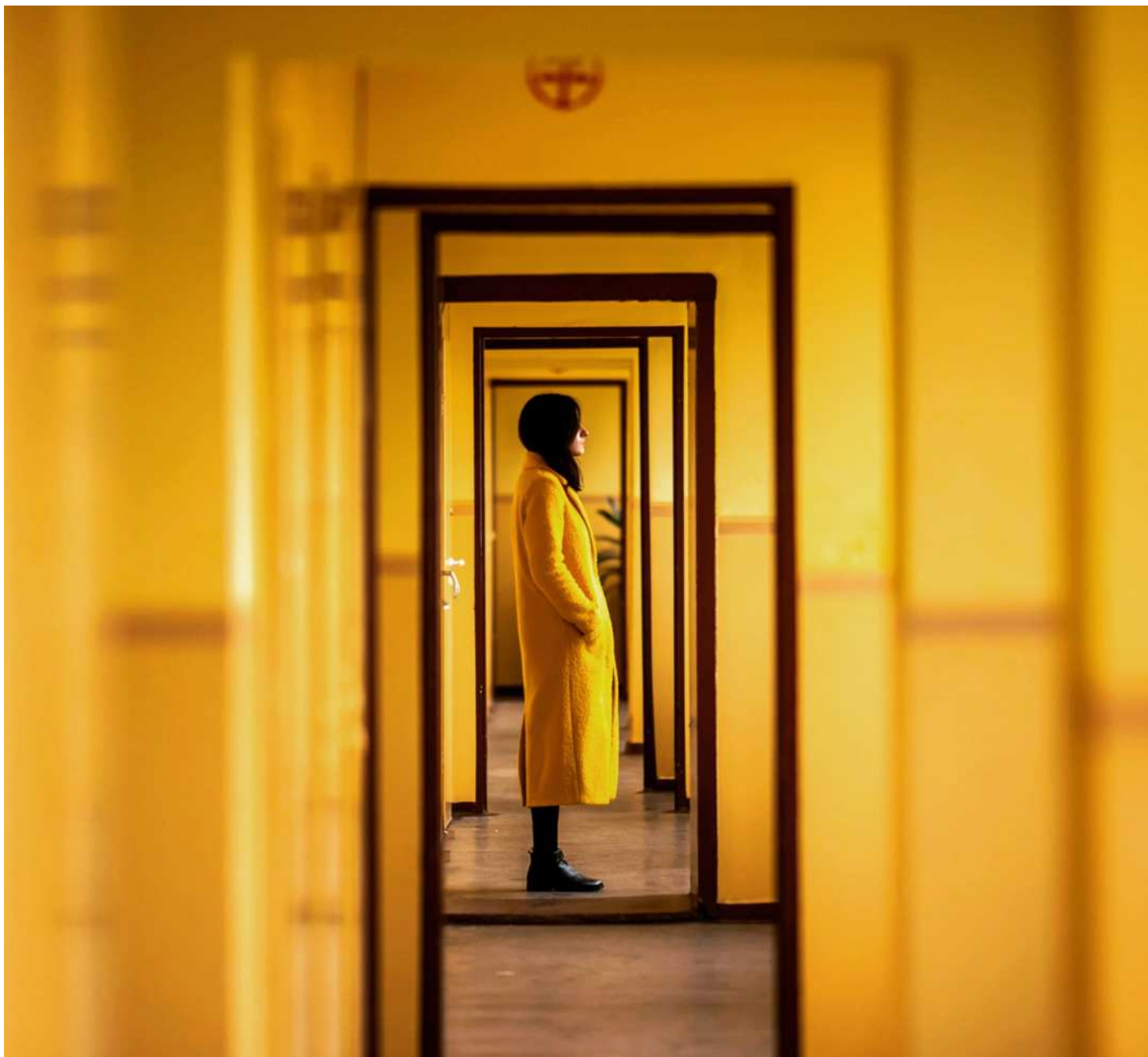
Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu na kierunku fotografia i multimedia. Aktualnie nauczyciel fotografii w Liceum Sztuk Plastycznych ZSO1 w Raciborzu.

Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON odegrało ogromną rolę w rozwoju mojej pasji do fotografii. Gdy do niego dołączyłam, szybko przekonałam się, że fotografia to znacznie więcej niż tylko naciskanie migawki. Dzięki wspólnym zajęciom, warsztatom i wymianie doświadczeń z innymi pasjonatami, nauczyłam się patrzeć na świat przez obiektyw w zupełnie nowy sposób. Poznałam tajniki techniczne, grę światła i zasady kompozycji, które wcześniej były dla mnie zagadką. Co ważniejsze, FOTON pomógł mi zrozumieć, że fotografia to także sztuka opowiadania historii – każde zdjęcie może przekazać emocje i ukryte znaczenia.

AUTOPIRETT

Przebywanie w gronie ludzi o podobnych zainteresowaniach dodatkowo motywowało mnie do eksperymentowania i rozwijania własnego stylu. Dzięki temu fotografia stała się dla mnie czymś więcej niż hobby – czyli sposobem wyrażania siebie, uwieczniania chwil i odkrywania piękna w codzienności.

Dawid Pawlar FOTON

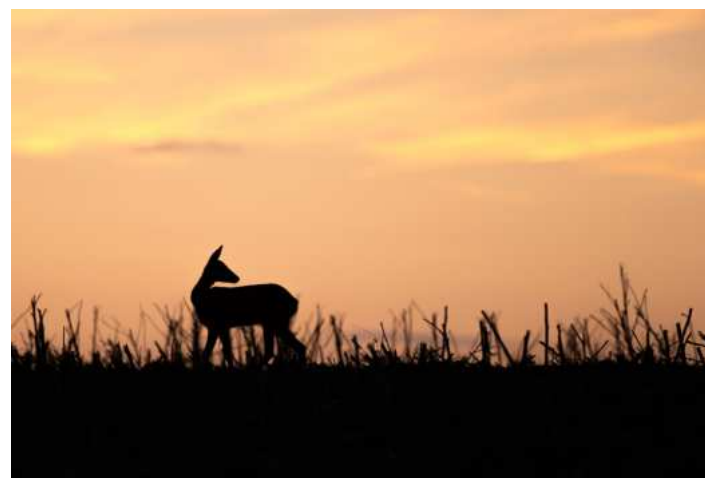
Fotograf, aktualnie student II roku na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu.

Moja przygoda z FOTON-em zaczęła się w 2023 roku na pierwszym roku studiów w raciborskiej Akademii Nauk Stosowanych na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Od pięciu lat na co dzień zajmuję się fotografią przyrodniczą. Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON pozwala mi dzielić się doświadczeniem z innymi fotografującymi bez względu na rodzaj uprawianej fotografii, a także rozwijać fotograficzną pasję. Wyjścia w plener i ciekawe prelekcje pozwalają wzbogacić wiedzę fotograficzną, którą później wykorzystuję w mojej pracy, fotografując dzikie zwierzęta.

FOT. ZUZANNA OCHMAN

Adam Rokosz OP FOTON

Dominikanin, katolicki prezbiter, absolwent Uniwersytetu Wiedeńskiego (teologia) oraz Uniwersytetu Ratzbońskiego (muzykologia, technologie informacyjne). Pomysłodawca powołania do życia Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON.

Urodziliśmy się, by widzieć i nakazano nam patrzeć. Jesteśmy częścią oświecającego procesu w naszym patrzeniu i tworzeniu, procesu, który chwyta i porusza naszą istotę. I chciałbym dodać słowa św. Ireneusza z Lyonu, które brzmią: „Chwałą Boga jest żyjący człowiek, życiem człowieka jest wizja Boga”. Oto czym jest sztuka.

Patrzenie nie miałoby jednak trwałego sensu, gdybyśmy patrzyli jedynie dla siebie samych. A więc potrzeba czegoś więcej. Tym krokiem jest dzielenie się tym, na co patrzę, z kimś, kto będzie mnie w stanie zrozumieć – może nim być jedynie inny człowiek. Romano Guardini pisze: „Nie znam lepszej definicji słowa sztuka niż ta: Sztuka – to istota

FOT. GABRIELA HABRAM-ROKOSZ

ludzka”. I rzeczywiście, trudno o lepszą definicję dla słowa „sztuka” niż ta: sztuka to człowiek.

Ślad, który pozostawiamy po sobie w świecie, można dokumentować na wiele sposobów i postrzegać z wielu perspektyw. Najbliższe z nich są dla mnie fotografia oraz muzyka. W obydwu przypadkach mogę być zarówno twórcą jak również odbiorcą. Z perspektywy twórcy niesłuchanie ważny jest także zmysł dotyku, kontakt fizyczny z instrumentem obrazotwórczym lub muzycznym. Z kolei jako obserwator jestem częścią społeczności inspirowanej obrazem i dźwiękiem do dalszych działań.

Wszystkie te elementy korespondują w końcu ze sobą, poruszając nasze serca i umysły, wyostrażając zmysły. Dzięki nim poszukujemy, pomimo chaosu, który nas otacza! Pytamy, co się dzieje? Gdzie jest prawda? Co zrobić z przeszłością, teraźniejszością i przyszłością? Dlaczego powstają bariery między nami i wzmacniają podziały? Gdzie jest pokój?

Zuzanna Sczyrba FOTON

Absolwentka Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Aktualnie studentka Uniwersytetu Śląskiego – Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego – kierunek realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografia; nauczyciel żeglarstwa.

Przygoda ze Studenckimi Kołem Naukowym Fotografii Artystycznej FOTON zaczęła się dla mnie już około 2012 roku. Gdy jako 11-letni *dzieciór* zaczęłam chodzić na zajęcia fotograficzne, prowadzone przez wspaniałą Agnieszkę Gogolewską, wtedy studentkę PWSZ i członkinię FOTON-u.

Pierwsze eksperymenty fotograficzne, *malowanie światłem* i sesje, w których brał udział nawet królik i inne zadania, wspominam bardzo dobrze. Wtedy dzięki Agnieszce poznawałam podstawy i zasady fotografii.

Nadal jak robię zdjęcia np. architektury i szukam linii równoległej do ramki kadru, przypomina mi się pierwszy plener na raciborskim rynku, gdzie podczas kursu Agnieszka tłumaczyła zasadę kadrowania portretu tak, żeby zostało miejsce na „oddech” przed twarzą portretowanej osoby.

Zwieńczeniem tego kursu były fotonowe warsztaty jeszcze w starym budynku na ul. Cecylii. Tam pierwszy raz pod czujnym okiem pani Gabrieli dotknęłam fotografii analogowej i ciemni. To doświadczenie zrobiło na mnie wielkie wrażenie, bo jak mogło być inaczej po zrobieniu zdjęcia puszką po kawie i skrawkiem papieru. O tej magii niestety trochę zapomniałam na kilka kolejnych lat, gdy skupiłam się głównie na fotografii cyfrowej i czasami poza szkołą udawało mi się przyjść na „Rozmowy o fotografii” organizowane przez studentów FOTON-u. Pamiętam tę dumę, gdy szłam na zajęcia starszych kolegów i koleżanek studentów i mogłam zobaczyć ich świetne zdjęcia.

Bardzo mocno zostało mi w pamięci jedno zdjęcie, niestety nie pamiętam już, kto je prezentował. Było to podczas spotkania na Lwowskiej, kiedy tam siedzibę miał Instytut Sztuki i FOTON. Była to fotografia czarno-biała, wykonana szerokim kątem z żabiej perspektywy, ukazująca pusty plac zabaw z huśtawką, na huśtawce albo przed nią stało jedno dziecko a w zasadzie sylwetka dziecka, bo zdjęcie było mocno kontrastowe. Pamiętam, że dotyczyło ono tematu eurosierocstwa.

FOT. MARTA REMPLEWSKA

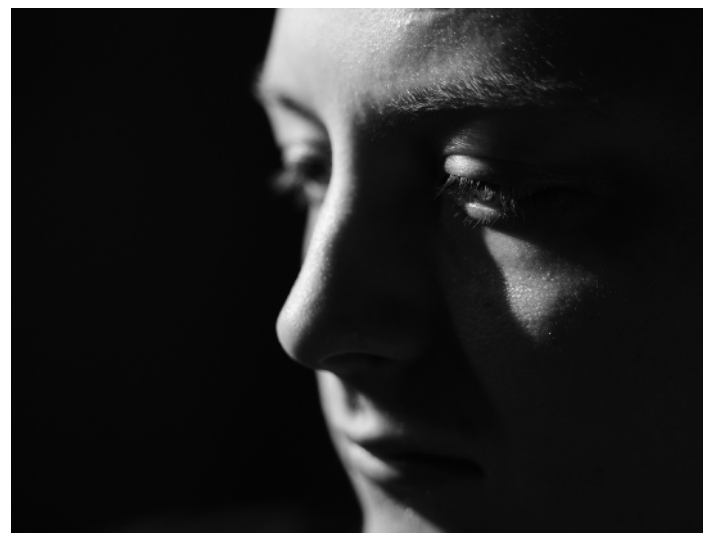
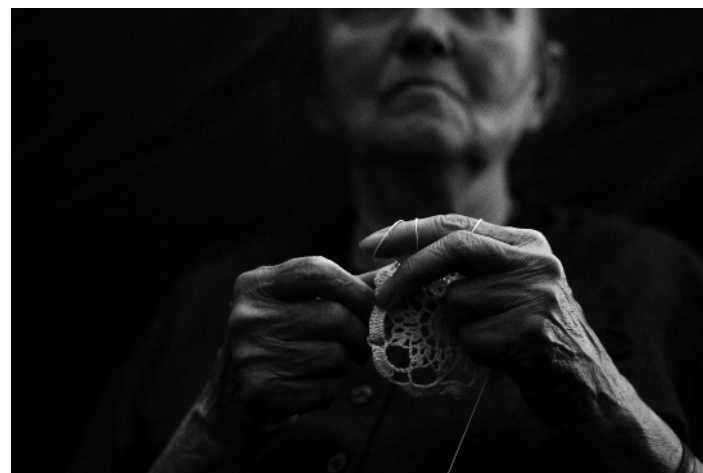
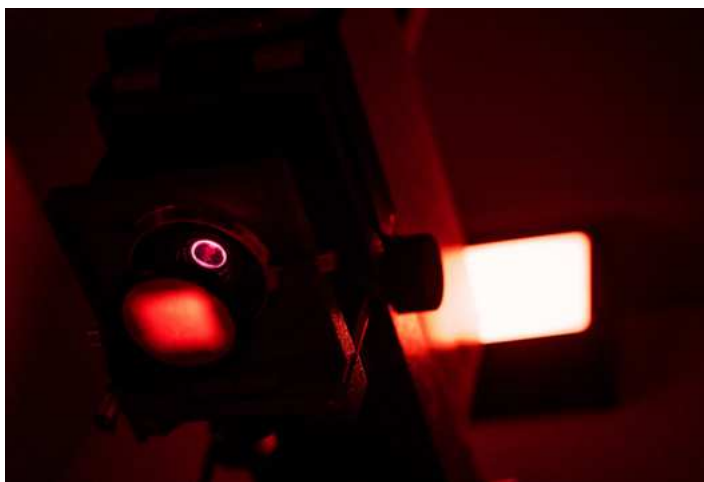
W kolejnych szkołach często robiłam reportaże z akademii i wydarzeń szkolnych, czasem były publikowane na stronie szkoły a czasem w mediach. Przez kilka lat liceum pracowałam jako fotoreporterka. Na szczęście, kiedy przyszedłam do PWSZ już jako studentka edukacji artystycznej, znowu trafiłam do ciemni fotograficznej, znowu z niezastąpioną Panią Gabrielą Habram-Rokosz i tym razem przepadłam na dobre. Następne trzy lata studiów spędzałam, ile się tylko dało, w ciemni. Tym razem mieściła się ona na ostatnim piętrze w budynku I LO przy ulicy Kasprowicza. Ale cztery kondygnacje niekończących się schodów nie odstraszyły nowych śmiałków, którzy teraz już pełnowymiarowo zostali członkami rodziny FOTON-u. Przez trzy lata miałam ten zaszczyt pełnić funkcję przewodniczącej Zarządu FOTON-u, a po mnie pałeczkę przejął Sebastian Fus, który myślę, że jest świetnym człowiekiem do tej roli.

Moje trzy lata przesiadywania w ciemni poskutkowały obroną pracy dyplomowej w postaci filmu, którego akcja działa się właśnie w ciemni. Tym sposobem połączyłam

dwie ulubione dziedziny – fotografię i film. Dzięki FOTON-owi i Pani Gabrieli zajęcia z fotografii otworowej w Katowickiej Szkole Filmowej nie były niczym obcym, a zdobyte w Kole doświadczenia pomogły w zbudowaniu i obsłudze zaimprovizowanej ciemni w hotelowej łazience.

O fotografii szlachetnej nie zapomniałam a nawet zarażałam kolejną bardzo miłą mi osobę, teraz razem kombinujemy z cyjanotypią, mokrym kolodionem i suchą płytą. Przekonaliśmy się, że ciemnię fotograficzną można zrobić nawet w żaglówce.

Anna Sobczak (panieńskie Rosół) FOTON

Artysta-malarz, absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych oraz Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na wydziale grafiki.

Obcowanie z dziedziną sztuki, jaką jest fotografia, kształtowało i nadal kształtuje mnie jako artystkę. Fotografia to obietnica zatrzymania czasu, uchwycenia chwili i zachowania wspomnienia w formie namacalnej, często trwalszej niż pamięć. W zasadzie nie można nie zakochać się w tej jakże przyjemnej formie twórczości. W Akademii Nauk Stosowanych (ówcześnie PWSZ) w Raciborzu, gdzie studiowałam Edukację Artystyczną, był to jeden z przedmiotów. Nie tylko brałam udział w zajęciach pod kierownictwem Pani Gabrieli Habram-Rokosz, ale również dołączyłam do Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON, którego Pani Gabriela jest opiekunem naukowym. To właśnie na spotkaniach Koła zrozumiałam, jak wiele oblicz ma fotografia. Z jednej strony jest to w zasadzie jedna z najbardziej przystępnych dziedzin sztuki, z drugiej zaś osiągnięcie prawdziwego profesjonalizmu w tej dziedzinie wymaga stworzenia własnej koncepcji, doświadczenia, dyscypliny, rozumienia teorii, sporej wiedzy technicznej i, co może najważniejsze, umiejętności widzenia tego, czego nie dostrzegają inni.

Aktywne uczestnictwo w działalności Koła, np. w wykładach, spotkaniach (m.in. z Jerzym Lewczyńskim) i wyjazdach na wystawy (np. FotoArtFestival w Bielsku-Białej w 2007 roku), wywarło na mnie ogromne wrażenie. Twórczość prezentowanych artystów mocno zapadła mi w pamięć. Część teoretyczna jawiła mi się bardziej jako eg-

FOT. ANDRZEJ DOŁECZEK

zotyczne zjawisko, jako filozofia, metafizyka, którą podziwiałam. Jednak drugą stroną FOTON-u była sposobność korzystania z ciemni. Doświadczenie to niezwykle mnie

wzbogaciło. Zawsze bowiem widziałam siebie bardziej jako praktyka niż teoretyka. Magia ciemni to przyjemność, kiedy ukryty, czasem przez kilka tygodni obraz, wreszcie ukazuje się w kuwecie z wywoływaczem. Jest to proces, za którym czasem tęsknię i marzę, by móc poświęcić się tworzeniu pod powiększalnikiem. Tak jak Misha Gordin, którego prace widziałam na wyżej wspomnianym FotoArtFestival-u i których proces twórczy omawialiśmy na spotkaniu Koła. Tworzy on bowiem niepowtarzalne, fantastyczne odbitki, złożone z dziesiątek, a nawet setek klisz. W natłoku zajęć i ogromie innych pasji jest to coś, z czego ostatecznie zrezygnowałam, zachowując jedynie miłe wspomnienie tego efektywnie spędzonego czasu.

Fotografia cyfrowa i obróbka zdjęć, choć bardziej przystępna i mniej czasochłonna, w czasach studiów wydawały mi się nieatrakcyjne. Jednak to właśnie wtedy, również za sprawą spotkań FOTON-u, podejmowałam pierwsze próby obróbki w tej formie. W późniejszych latach, pracując jako grafik komputerowy w drukarni, a potem w korporacji, miałam do czynienia wyłącznie z tym rodzajem fotografii i obróbki.

Wszystkie te doświadczenia pozwalają mi obecnie używać własnej bazy zdjęć i programu Photoshop do tworzenia szkiców, na podstawie których maluję obrazy. Dzięki nabytym umiejętnościom mogę dość wiernie odtworzyć imaginacje z mojej głowy. Obecnie bowiem zawodowo zajmuję się już niemal wyłącznie malarstwem.

Sztuki plastyczne, w tym głównie fotografia, stoją pozornie pod znakiem zapytania w czasach, kiedy na scenę wkracza sztuczna inteligencja z obietnicą, iż twórcą może w ciągu

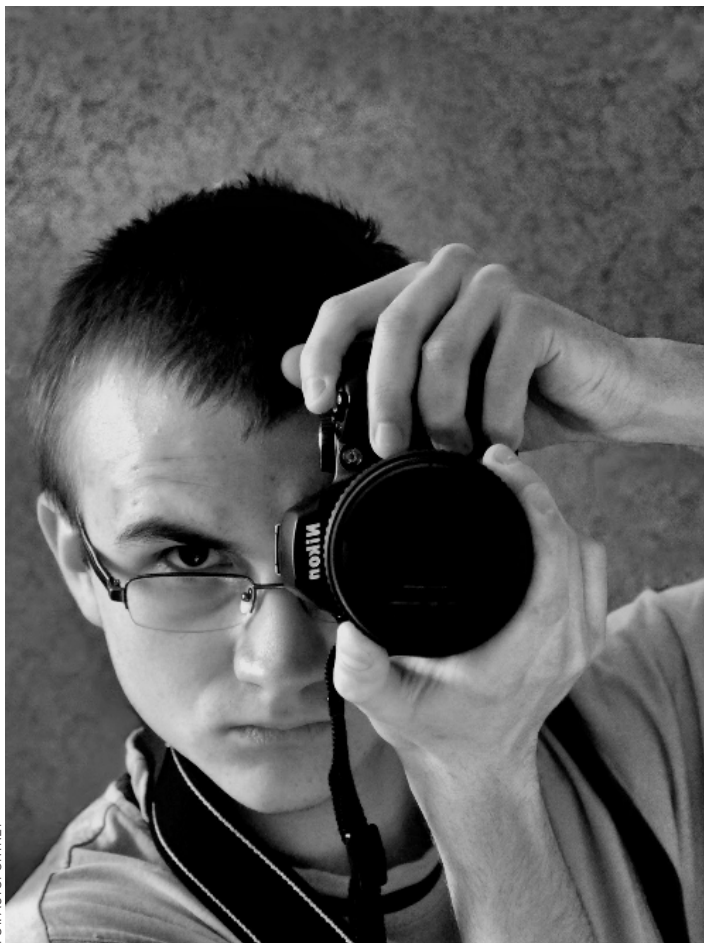
minuty zostać każdy, kto potrafi napisać kilka wyrazów na komputerze. Myślę jednak, że bez procesu twórczego, rozwoju i wrażliwości satysfakcja z takiego rodzaju twórczości jest znikoma. Maszyna również wciąż nie potrafi odczuwać szczęścia płynącego z aktu tworzenia.

Michał Sobczyk FOTON

Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu – kierunek pedagogika, specjalizacja – terapia psychopedagogiczna i Uniwersytetu Opolskiego – kierunek pedagogika resocjalizacyjna. Aktualnie monter okien i operator wózka widłowego w firmie Eko Okna.

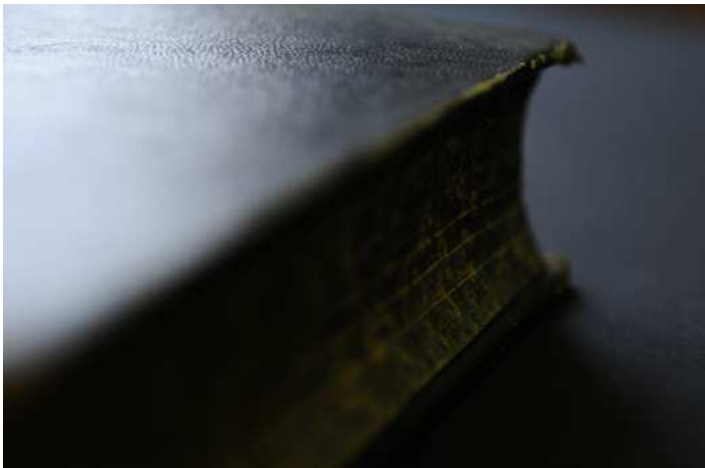
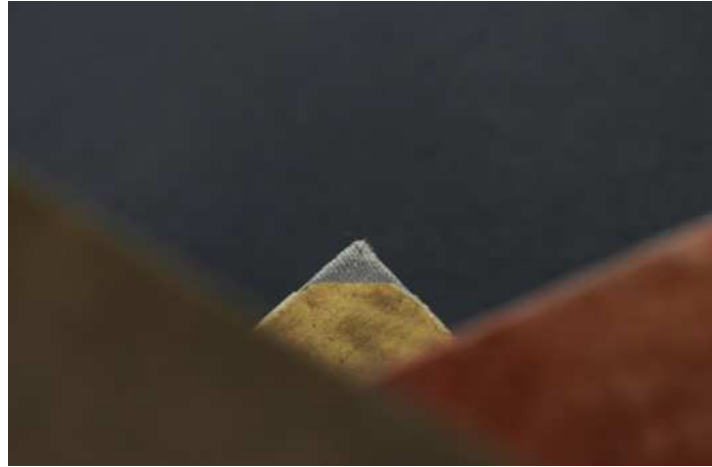
FOT. AUTOPIRETT

Fotografia, którą zaszczerpił mi kiedyś dziadek, stanowi dla mnie swego rodzaju wehikuł czasu. Można powiedzieć, że gdyby nie fotografia, nie byłbym tym, kim jestem. Pierwsze analogowe aparaty fotograficzne pozwoliły mi na poznanie tej dyscypliny sztuki, a także pozostawiły pamiątki z pielgrzymek.

Będąc studentem Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu (dziś Akademia Nauk Stosowanych) na kierunku resocjalizacja, po zakończonych zajęciach z fotografii zostałem zachęcony przez panią dr Gabrielę Habram-Rokosz do pozostania na spotkaniu Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON. Wtedy jeszcze nie widziałem, że tyle dobrego może mnie czekać.

W ramach działalności FOTON-u spotkałem wielu ludzi o wspaniałych sercach. Dzięki cyklicznym spotkaniom w formie seminariów popularnonaukowych z cyklu: „Rozmowy o fotografii” poznałem miłość swojego życia. Obecnie małżonka Patrycja – doskonały obserwator, patrzy przez obiektyw na świat przyrody w sposób subtelny, wrażliwy, pełen miłości i szacunku, pokory, prawdy. Mógłbym tak jeszcze długo wymieniać. To mnie w Niej urzekło. Połączyła nas wrażliwość na otaczającą przyrodę.

Dziękuję za ten czas pełen źródeł inspiracji, pozytywnych emocji i wspaniałej przygody!

Patrycja Sobczyk FOTON

Absolwentka Liceum Sztuk Plastycznych w Raciborzu i Akademii Nauk Stosowanych – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych w Raciborzu. Pracowała w Przedszkolu jako nauczyciel plastyki i pomoc nauczyciela przedszkolnego. Później w Szkole Podstawowej jako pomoc nauczyciela nad dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zespołem Aspergera). Obecnie przebywa na urlopie macierzyńskim.

Moja przygoda z FOTON-em rozpoczęła się w raciborskim Liceum Plastycznym. W ramach współpracy pomiędzy Zespołem Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Raciborzu a raciborską uczelnią – wtedy Państwową Wyższą Szkołą Zawodową, dziś Akademią Nauk Stosowanych, miałam

możliwość uczestniczyć razem ze studentami w licznych wystawach fotograficznych oraz brać udział w plenerach, wyjazdach na różne festiwale fotograficzne. Na spotkaniach Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON, które odbywały się co miesiąc, poznawałam wiele ciekawych osób. Panowała tam miła, przyjazna atmosfera. Każdy z uczestników prezentował swoje fotografie.

Od samego początku zainteresowania fotografią największą moją pasją była obserwacja natury. Gdy miałam w rękach mój pierwszy aparat, rejestrowałam kadry nad stawami w Pstrążnej. Miejsce, w którym mieszkałam od dzieciństwa, nie było mi obce. Wyruszałam wcześniej rano o odpowiedniej porze dnia czy roku. Wtedy panował tam magiczny klimat.

Największym moim fotograficznym łowieckim trofeum było uchwycenie ryby wyskakującej ze stawu. Ten uchwycony moment fotograficzny przyniósł mi wiele szczęścia. Pomyślałam wtedy życzenie i ono się spełniło.

Obserwacja natury do dzisiaj sprawia mi wiele radości. Mogę wtedy uciec, wyciszyć się, odetchnąć od codziennych spraw, obowiązków.

Moją największą inspiracją w twórczości fotograficznej jest dorobek artystyczny Wiktora Wołkova oraz Henriego Cartier-Bresson'a.

FOT. AUTO PORTRAIT

Alicja Świerczyńska FOTON

Absolwentka Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych oraz Wydziału Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie – kierunek grafika. Związana

z Warsztatem Terapii Zajęciowej w Katowicach, gdzie wspiera osoby dorosłe z niepełnosprawnością intelektualną w dążeniu do jak największej samodzielności i satysfakcji życiowej.

Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON stało się dla mnie miejscem, które dało mi poczucie pewności w trudnym okresie rozpoczynania studiów w 2013 roku, wkraczania w zupełnie nowy etap życia. Tworzą je pozytywnie nastawieni do siebie ludzie, których łączy pasja do fotografowania. To przestrzeń do inspirujących rozmów, dzielenia się swoimi umiejętnościami, przemyśleniami i doświadczeniem. Realizowane wspólnie projekty nie tylko dają satysfakcję, ale nadal są ogromnym wyróżnieniem, które motywuje do dalszej pracy. To, co wyróżnia FOTON, to brak słowa „niemożliwe” – każda inicjatywa, każdy pomysł ma szansę się rozwinąć i być zrealizowany. Dzięki temu wszyscy członkowie mają szansę znaleźć swoją artystyczną drogę, na której czują się dobrze.

FOT. STEFANIA ŚWIERCZYŃSKA

Sabina Wyskiel FOTON

Fotografia zawsze była moją pasją, dlatego też zdecydowałam się na studia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych w ówczesnej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej, obecnie Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu. Już na pierwszym roku studiów, w roku akademickim 2012/2013, dołączyłam do Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON.

Organizowane przez FOTON spotkania z cyklu „Rozmowy o fotografii” są wyjątkowe. Spotkania z ludźmi, którzy dzielą tą samą pasję, mając jednocześnie różne spojrzenie na fotografię, dają niesamowitą możliwość rozwoju, inspirację oraz motywację do tworzenia nowych projektów. Wspomniane spotkania, warsztaty, plenery, a także wystawy w galeriach, w których miałam możliwość uczestniczyć wraz z grupą, to moje najlepsze wspomnienia z czasów studiów.

„Fotografie to kęsy czasu, które można wziąć do ręki”

(Angela Carter)

Słowa te niemal idealnie odzwierciedlają lata mojej działalności w Studenckim Kole Naukowym Fotografii Artystycznej FOTON. Można powiedzieć, że przez ten czas aktywnego działania w Kole ciemnia fotograficzna, z uwagi przede wszystkim na moje zamiłowanie do fotografii czarno-białej, była moim drugim domem. Fotografie, które dołączam do tekstu, wykonane zostały w Krakowie, na jednym z pierwszych plenerów, w których miałam okazję uczestniczyć wraz z grupą. Fotografie te zostały przeze mnie wywołane w ciemni i na późniejszych etapach mojej twórczości często służyły mi jako materiał do wielu eksperymentów fotograficznych.

FOT. ALICJA ŚWIERCZYŃSKA

Dzisiaj fotografia to nieodłączny element życia każdego z nas, jednak mój sposób patrzenia na fotografię bardzo ewoluował dzięki grupie i ludziom, którzy ją tworzą, a stwierdzenie „zatrzymanie w kadrze” nabrało zupełnie nowego, bardziej wartościowego znaczenia.

Anna Burek FOTON

I am a graduate of the State Higher Vocational School in Racibórz, where I majored in artistic education in fine arts with applied graphics. I am now the CEO and owner of a photography and design company, AB Studio, in Rybnik, as well as a dance teacher.

Being part of FOTON has enabled me to constantly exchange experiences and ideas with other artists, which has been invaluable. This has allowed me to look at my work from many different perspectives, which has undoubtedly influenced the development of my style, technique and photographic narrative. Each encounter with new ideas, artistic currents and fresh insights has acted as a catalyst, inspiring me to be bolder in my explorations in the world of visual art.

The workshops I took part in were invaluable in improving my technical skills and allowing me to experiment and discover new ways of expressing myself through photography. Photography has become a medium with enormous possibilities for me. It is not only a tool for telling stories or documenting reality, but also a means of expressing emotions and creative visions. These workshops provided me with new tools and inspiration that still influence my work today.

Above all, it was the meetings with interesting creatives that inspired me. These conversations, exchanges and interactions with other artists changed my thinking about photography and art. These moments opened my eyes to new directions, which I then explored in my work.

The adventure with FOTON did not end there, though. It had a huge impact on my further professional path, and it was thanks to that experience that I decided to stay in the photography business. I am still professionally involved in it today. FOTON shaped me as an artist, showed me what photography really is for me and inspired me to continue to find my own way in the art world.

Julia Chrapiec FOTON

I am a student at the Academy of Applied Sciences in Racibórz, majoring in fine arts education.

Photography is a branch of art that uses light to record images. But what is it really about? Is it painting with light, capturing

a moment, immortalising memories, the art of observation, or just taking random pictures? For me, it is a tool with which I can create new and amazing images that would not be possible in other arts.

I began my journey with photography in my first year at university, when I began to view it differently. I stopped seeing it as simply 'clicking pictures'. Initially, I did not consider taking photos to be an art; I only associated photography with taking pictures for the family album or a selfie for social media. However, as I continued to explore different types of photography, my opinion of this branch of art began to change. Discovering more photographic phenomena or working in the photographic darkroom were great experiences from which I took my love of photography above all.

Working in the darkroom is what I enjoy most: the amazing effects you can achieve with an enlarger, even from a simple tulip petal. My work focuses on nature, especially flowers and the insects that live on them. It's wonderful to see nature from a different perspective and to discover details you can't see at first glance. Another subject I'm very interested in is pastiche, the reproduction of a painting through photography. Pastiche is fascinating: it allows me to present a painter's painting in a new, personal way. I enjoy every aspect of the process, from taking the photographs to arranging them using various objects to resemble something else, and I feel most at home with various types of stylised photography, as it combines taking photographs with creating different creations, which in the end gives me a lot of satisfaction.

When I signed up for FOTON, I had some doubts about whether my work was good enough, given that I had no experience and had only been interested in photography for a short time. However, FOTON welcomed me with open arms and quickly became an important part of my creative life. It was here that I had the opportunity to experience my first exhibition and be able to show my work to a wider audience. The best thing about it is the chance to show my work and see the work of others, to try to see the world through their eyes. It's amazing how each person sees an issue differently, and despite a common theme, everyone's photograph is different and unique. FOTON is a great community made up of people who are passionate about photography, and I'm keen to be a part of it for even longer.

Wojtek Chrubasik FOTON

As a visual artist, professional cultural documentarian, photographer and art curator, he has a proven track record. Privately, he photographs everyday life, looking for small and bigger explorations in it. The photographic image and other media such as video, 3D animation, sculpture and text help him to develop and show these explorations as mature ideas. He approaches personal and public themes, often mixing them in his own original way. He takes them beyond the two-dimensional frame, emphasising the story behind them.

I joined FOTON in 2013, while I was studying at the ZSO 1 High School of Art in Racibórz. Photography has always been a passion of mine, and in 2016 it became my main occupation. During this time, I explored various interests, including photography, thanks to the encouragement of Ms Gabriela, who urged me to continue working in this field. FOTON means exhibitions, meetings with people at vernissages, and attending talks about photography. These events showcase photographs that have survived the initial development process. They are photographs created with a phone, with borrowed cameras. They are moments of collecting kind words that bolstered my confidence as a photographer, and they weighed on my decision to take the path as a professional photographer, creating acclaimed artistic and commercial projects.

This is the path that has led me to my chosen profession, and it brings me great satisfaction.

Daniel Chyrchel FOTON

I am a graduate of the State Higher Vocational School in Racibórz, where I received an education in fine arts with a specialisation in digital and photographic imaging. I am now the editor of the Racibórz News and a camera operator at Racibórz Cable Television.

As a member and chairman of the FOTON Board in 2015-2016, I had the opportunity to show my photographs to a wider audience and to meet many interesting people who, like me, have a more sensitive view of the world. Attending meetings of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON, exhibitions, or even simply mounting these exhibitions together with other members – these are all very enjoyable experiences that I gladly return to.

Communing with the people of FOTON always gives me inspiration and motivation for creative action. Together, we motivate each other to improve and learn from each other, because everyone has a different taste in photography. I have learnt to respect photography and not to produce unnecessary, meaningless frames. I have also expanded my knowledge of the history of photography and its greatest creators, who still inspire me today.

I have always felt a constant need to portray whatever reality I find myself in, which is why you can see all sorts of photography in my work, from landscape to architecture to humanistic photography or even more recently nature photography. I try to develop in each of them, because photography gives me joy regardless of the main subject.

After graduating with a degree in Fine Art Education from the former State Higher Vocational School in Racibórz (now the Academy of Applied Sciences), I tried to tie my professional life to photography. However, I wasn't ready to set up my own business, but I came across an opportunity to develop in a related industry: namely film. I edited wedding films for a year in a photo studio. I then got a job at Racibórz Cable Television, where I have been working as an editor for Racibórz news and a cameraman since 2020. This opportunity has allowed me to learn and interact with a professional camera, complementing my photography skills and developing me in a broader field.

Julia Dobreniuk FOTON

I am currently a student at the Academy of Applied Sciences in Racibórz, where I am pursuing a degree in artistic education in fine arts.

Photography has been a part of my life since childhood, when I would sneak my parents' camera to take pictures of the plants around the house. While my photography may not have been deliberate or methodical, it brought me immense joy. With the money from my apprenticeship at the technical college, I purchased my first camera, which I used to document nature and capture family moments.

A significant turning point in my photographic journey was my involvement with FOTON, which introduced me to a more structured approach to photography. While I never considered myself

a professional photographer, I derived great pleasure from capturing moments and wanted to continue exploring and refining my skills. However, I did not approach photography from a technical perspective. It was through my involvement with FOTON that I began to view photography with greater awareness and intention. It provided me with the opportunity to broaden my knowledge, understand photography more deeply, take more informed photographs, and learn new and interesting techniques. I also had the pleasure of encountering photography in the darkroom, which was a very special experience for me. Being able to enlarge flower petals under an enlarger stood out as a particularly memorable moment. While nature photography remains my primary interest, I have also developed a fondness for portraying people. I am extremely grateful for the opportunity to meet such fantastic and welcoming people and to learn in their company.

Sebastian Fus FOTON

He is currently a student at the Academy of Applied Sciences in Racibórz, where he is pursuing studies in fine arts and architecture. He also serves as the Chairman of the Board of the Students' Research Collective of Artistic Photography FOTON.

If I were to offer my own perspective on what FOTON signifies to me, I would say that it is a place where creativity and photographic expertise can flourish.

It is, above all, a group of friends and colleagues. FOTON is Dr Gabriela Habram-Rokosz, our mentor, supervisor and friend. During my short time studying Fine Art Education, I experienced a creative period of photographic expeditions, photographic projects, exhibitions, laughter, camaraderie and moments that will remain with me for the rest of my life.

Photography is a medium that allows us to capture fleeting moments and freeze them in time.

In my view, photography is a profoundly personal art form. Capturing a fleeting moment in which a model's body speaks to their inner self is a truly unique and authentic experience. Establishing a connection through conversation and focusing this energy of interaction, of dialogue, through the camera (eternally captured) into a photograph. Love, despair, despondency, hope, compassion

– these are the authentic sentiments that photography can capture. The transience of the moment, where we capture a fleeting expression of truth and immortalise it in the photograph, is one of photography's most compelling aspects, and it is this quality that elevates it to the realm of art.

Marlena Golijasz FOTON

I completed my studies at the Academy of Applied Sciences in Racibórz, where I majored in fine arts education, and I am currently a second-year Master's student at the Faculty of Arts at the University of Opole in Opole, also majoring in fine arts education.

My journey with FOTON commenced in 2020, when I embarked on my studies at the State Higher Vocational School (now the Academy of Applied Sciences) in Racibórz, specialising in artistic education in fine arts. Through my involvement in the Collective, I had the privilege of participating in photographic exhibitions, as well as scientific meetings and art workshops, where I had the opportunity to showcase my creative abilities in practice and present my works. The meetings also provided a valuable opportunity to engage in meaningful discussions with a diverse range of individuals, facilitating the exchange of experiences and insights into the accomplishments of renowned photographers. These interactions have served as a source of inspiration for my own artistic endeavours, encouraging me to explore new creative horizons in photography and other artistic disciplines. In my photography practice, I predominantly use digital techniques, though I occasionally employ traditional methods as well. My photographic style is characterised by a focus on everyday objects and scenes, which I capture with a sense of intimacy and respect for the subject. I sometimes present them in a literal way, and sometimes I create an allegory, which I hope makes the viewer think. Being active in the Collective has given me a lot of satisfaction and the opportunity to use the experience I have gained in the future.

Agnieszka Gogolewska FOTON

She is a graduate of the State Higher Vocational School in Racibórz, where she majored in artistic education in fine arts, and was awarded the 'Student Nobel Prize 2009'.

I believe that, like many of the individuals featured in this book, I too have always been connected with photography, or at least for a significant period. I recall the time when my father would transform the bathroom into a darkroom and reveal to me the wonders unfolding beneath the enlarger and in the chemistry. Then there was the RED Yasica, a camera that was a bit of a revelation to me, which I used primarily for holiday and family photos on 36 frames, although when I was a teenager, I managed to get it out and try out some of my first still life set-ups. Eventually, there was a breakthrough, not only in my personal life as I came of age, but also on that occasion, I got my first digital camera, which I was already taking pictures of everything I encountered on my way. It was during this period that I had the good fortune to meet Dr Gabriela Habram-Rokosz, with whom I have been associated ever since. In 2007, I began my studies at the State Vocational College, and it was then that I first became acquainted with FOTON.

This period was followed by a series of exhibitions, open-air events, publications (both domestic and international), workshops and conferences, which have contributed to my artistic output. Subsequently, the establishment of my own business (photography), as well as significant life changes such as moving house and becoming a mother, led to a certain reduction in my photographic activities. However, I maintained my connection with the Collective and participated in a number of exhibitions. I am currently using all the skills I acquired during my studies, as I work as a Promotions Instructor at the TKALNIA Cultural and Sports Centre in Kietrz (in my home town). I am involved in photography, design, posters and exhibitions at our centre, and I am also the editor-in-chief of the community quarterly.

The photographs that you will find in this publication, which are signed with my name, are important to me. They are memorable for different reasons, and they were taken at a great distance in time, but what they all have in common is that they depict people from my pages, the real-life inhabitants of my village and the surrounding area. Each one of them, in itself, tells a story, even without my commentary, and believe me, the stories I listened to while taking these photographs, often brought tears to my eyes.

My own preference is for a photograph that conveys something, that reminds us of something. My day-to-day work is in document-

ing cultural events, creating a visual history of the place where I am based. Previously, I was involved in wedding and event photography, which is also a form of documentation of the importance of moments for the recipient. My Bachelor's thesis was also based on a documentary, although it dealt with a slightly different topic, as it was about animals and, more specifically, horses, a subject with which I have a personal connection.

Dr Gabriela Habram-Rokosz FOTON

She is a lecturer in photography and art didactics theory at the Academy of Applied Sciences in Racibórz. She graduated from the University of Silesia in Katowice (Krzysztof Kieślowski Faculty of Radio and Television – doctoral thesis in the field of photography under the supervision of Professor Aleksander Żakowicz) and the University of Silesia in Katowice, Cieszyn. She holds a diploma in painting from the Faculty of Pedagogy and Artistry at the University of Silesia in Katowice, where she was supervised by assistant professor Alfred Bierawa. In addition, she completed her academic studies at the Higher School of Administration in Bielsko-Biala, the Czestochowa University of Technology and the Teacher Training College in Racibórz.

The role of founder and scientific supervisor of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON is also held. Membership of the German organisation Deutsche Gesellschaft für Photographie (DGPh), the Polish Pedagogical Society, the Polish Ecological Club, the Olympic Club 'Sokół' and the Racibórz Homeland Association is also held.

Within the realm of artistic photography, numerous creative motivations exist, and the evaluation of photographic quality is not a straightforward task, as each photograph is first and foremost a document that reflects the unique personality of its creator. When considering the role of the FOTON scientific supervisor, an analogy to the role of a guide during a mountain expedition is pertinent. A competent guide is one who is aware of their destination. This individual must be able to chart a safe course, taking into account the abilities of the individuals in their care, while also being able to recognise the unique needs of each individual and the Collective as a whole throughout the expedition.

The development of perception skills, the primary objective of FOTON, follows a similar pattern. However, the goal is already realised during the process, enabling the young person to follow their own unique path, capturing the traces of passing time.

Iwona Karwot-Kosno FOTON

By participating in FOTON, attending exhibitions and conferences, I came to understand the deeper meaning of photography and its message. It was FOTON that showed me what a powerful tool an image can be. I have some of my fondest student memories from this time – I met wonderful people, visited inspiring places and attended many important events that enriched my perspective on photography. Being a part of FOTON has allowed me to discover myself in the world of photography and confirmed that it is one of the most important things in my life. For all this, I am immensely grateful to the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON, Dr Gabriela Habram-Rokosz and everyone who contributed.

Dr Joanna Klimczak FOTON

A graduate of the State Secondary Vocational School in Racibórz – Fine Arts, specialisation: Applied Graphics, a graduate of the University of Silesia – Cultural Studies, specialisation: Cultural Communication, Doctor of Humanities in the field of Cultural Studies, currently a photography teacher at the Maria Skłodowska-Curie Secondary School No. 4 in Bytom and a lecturer at the Institute of Postgraduate Studies in Tychy.

My adventure with the Student Research Collective of Artistic Photography „FOTON” began twenty years ago. At that time I was studying Art Education and my photography mentor was Mrs Gabriela Habram-Rokosz. It was thanks to this wonderful and warm person that I learnt the basics of photography, started taking pictures in a photo studio for the first time and developed my own photos professionally. It was then that she encouraged us to do extracurricular activities and with her encouragement and enormous support we decided to start a Collective. The first exhibitions, the first participation in a photography festival, the first lectures for the citizens of Racibórz on subjects related to the beautiful art of capturing light.

Photography sessions in the open air, within the walls of the old Racibórz castle, as well as philosophical discussions about photography (especially the new digital version) opened our eyes and gave us the joy of creation. All these activities meant that FOTON began to attract more and more young people who wanted to deepen their photographic knowledge.

After many years, the „photon” fraternity does not forget its members, we talk to each other, meet at exhibitions and exchange experiences. FOTON once awakened a passion in me, and today it is I who try to instil it in young people.

Krystyna Komorowska FOTON

She studied at the State Higher Vocational School in Racibórz, majoring in Artistic Education in the field of Visual Arts from 2007 to 2010. She was chairperson of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON from 2009 to 2010. She was also a teacher of visual arts classes at the Przygoda Educational and Artistic Complex in Rybnik.

What was FOTON for me?

When I was faced with the choice of a specialisation in the field of artistic education in fine arts at the Art Institute in Racibórz, I chose „digital and photographic image” without much thought. What guided my choice? Memories, childhood and youth, a time when the camera was something magical and extraordinary. It was a tool that was not as popular as it is today – no one „produced” photos.

Joining FOTON was a great honour for me, but also a return to the past. I remember the times when my dad taught me how to take pictures with the „Smiena 8” using an exposure table, and you had to wait a while for the final result. FOTON life – meetings, plein-air events, exhibitions, photo sessions, classes in the darkroom – has reminded me that the mundane of life can kill our childhood passions. It has also shown me how great a form of magic photography can be.

FOTON has developed me, educated me, taught me a lot about myself and opened up an infinite wealth of possibilities in photography. I thank Dr Gabriela Habram-Rokosz and all the FOTONers for this!

FOTON is the perfect medium for sharing emotions!

Marcin Komorowski FOTON

Photographer and cultural activist, co-founder of the M6 Photographic Collective in Rybnik.

I joined FOTON in 2008. I was not a student of art education, nor even of the State Vocational School (PWSZ), but of the University of Silesia in Katowice, relatively far away from photography as the Faculty of Philology. I had already been taking photographs for several years, as both my parents were involved in local artistic activities. My father had led the M6 collective at the Youth Cultural Centre in Rybnik for many years, while my mother, who worked at the 'Przygoda' after-school centre in Rybnik, studied art education at the State Higher Vocational School (PWSZ) in Racibórz and was the president of FOTON at the time. It was inevitable that I would eventually find myself at a meeting of the Collective, which was then located at the Institute of Fine Arts on Cecilia Street in Racibórz, and I decided to join. I have many valuable experiences from my time in the FOTON Collective. The first was the well-equipped darkroom at the PWSZ, which was overseen by Dr Gabriela Habram-Rokosz. I had worked in the darkroom at the MDK in Rybnik, but this was the first time I had been given the means to work in fine art techniques, photomontage and colouring. With free access outside of class hours, I was able to spend many hours working, trying and failing – and this led to many valuable lessons in workshop and, more importantly, in humility towards the matter of the image. Another was exhibitions. I participated in eight collective exhibitions of our community, including the GAWRA Gallery in the Municipal and District Library in Racibórz, the Museum in Wodzisław Śląski, the Głubczyce Regional Museum, the Scientific Information Centre and Academic Library in Katowice, and as part of the International Festival of Photography in Rybnik. Each exhibition was based on a theme, to which we responded in our own way. Under Dr. Habram-Rokosz's expert guidance, we crafted captivating image collections, learning to make discerning selections and display them effectively. This experience profoundly impacted my understanding of exhibition design and its role in communicating art to viewers. To this day, I actively contribute to the organisation of photographic exhibitions, drawing on the solid foundation I built in Racibórz.

FOTON's unique selling point was a series of meetings called 'Talks about Photography'. These regular get-togethers in the studio were

an opportunity to discuss the effects of individual works, future projects and student life in an informal setting. The focus was on learning from each other, without pressure or academic ambition, but with a focus on the love of painting and creating. It was not uncommon for the meetings, which were moved to backstage areas, pubs and bars, to drag on into the late hours of the night. Certainly not all of us felt this equally intensely, so I can only speak for myself – I developed a very strong thread of understanding with some of my collective colleagues during this time. My status as an outsider was quickly lost.

In 2011, the Rector of the PWSZ in Tarnobrzeg, Dr Kazimierz Jaremczuk, invited our team to participate in the 2nd All-Poland Meeting of Scientific Collectives 'Challenges of the 21st Century – Society, Education, Environment'. We represented PWSZ in Racibórz against a delegation of 38 other universities from across the country. This was a significant step in my FOTON adventure, as Dr Rokosz appointed me as one of the panellists. I had a few weeks to prepare my research paper and get it accepted by a reviewer – an extremely short deadline, given that the paper was to be lecture-length, with an original thesis and at least a hint of one of the themes of the conference. I seized this opportunity and took up the challenge. Since then, I have participated in many similar panels, drawing on my experience in Tarnobrzeg each time. My paper 'The Aesthetics of Error, or What Alice Discovered on the Other Side of the Mirror' was immortalised in a post-conference publication, along with the papers from the other panels. In retrospect, I realise that I have barely scratched the surface of this topic, but here is another valuable lesson in humility.

Entropy spares no one and nothing. Over time, FOTON's and my paths have diverged and ties have weakened, but many of my experiences from my time in the Collective are vivid, colourful and absolutely priceless. I thank the people who made up FOTON then and those who make it up now, and Mrs Gabriela, who has tirelessly watched over this (wonderfully untamed) Collective all these years.

Alina Krautwurst FOTON

I am a graduate of the State Secondary Vocational School in Racibórz, where I specialised in fine arts, and I am a teacher of photography.

As a child of analogue photography, at FOTON I immersed myself in the process of darkroom photography, to get to know its intangible value and various facets. Joining the FOTON Student Art Photography Study Collective was a period of focused learning about my surroundings, the beauty in apparent ugliness, the human personality and myself.

FOTON shaped my photographic I AM.

I have fond memories of open-air workshops and conversations about photography. They opened my mind to a new world, very different from the everyday one.

I have to thank Mrs Gabriela for taking me under her wing and developing my passion for life so that it can continue to float in the universe.

Stefan Krybus FOTON

Stefan Krybus is a graduate of the State Secondary Vocational School in Racibórz with a degree in Fine Arts – Art Education with Applied Graphics.

He works as a teacher of photography at the TEB Secondary School in Racibórz and as a manager of one of the shops in a chain of consumer electronics stores. He also runs a one-year Canon-certified photography course at the same institution. He is the founder and honorary member of FOTON.

I can tell you what photography means to me, what FOTON was, is and will be, what I have experienced through FOTON, and how I perceive my participation in the Collective. After years of activity, I can say that photography is part of my life, both professionally and privately.

Thanks to photography, I became a „camera man” in a chain of electronics stores, where I acquired a strictly technical knowledge of photographic equipment. I have worked as a sales specialist for more than 16 years and have seen the photographic market evolve and the technologies develop. The experience I have gained during this time has been very useful in my teaching adventure (for the last 5 years).

What is photography for me? For me, photography is an adventure, a journey into the unknown. Each new roll of film is a new technique to learn, a new humility towards the materials we use (both

the equipment and our skills). Photography is stopping the whole world in a single frame (this can take a fraction of a second or a few weeks, as I have demonstrated more than once in my classes). Each image is unique, reflecting my experience and perspective on the world around me. Everyone who takes up photography must reach a certain stage, and in my case, it was the desire to share my experience with others. FOTON helped me achieve this. At the first meeting, almost 20 years ago, I was asked to give a talk on photography. Looking back, it was a gamble, but it worked. It has paid off to this day, giving me the confidence and self-presentation skills I need. I really enjoy talking about the basics of photography and explaining everything step by step. In my work, I see the Instax generation, as I call them, wanting everything now, but photography is all about patience, as one experience in particular with my charges in my first classes teaches this emphatically. I am talking about pinhole and solar photography, techniques that require a can, photosensitive paper and a lot of time to take a picture. The experience shapes the perception of photography as a technique of life that captures moments.

I am confident that FOTON and FOTON-ers, both past and present, can benefit greatly from my experience, as demonstrated in the workshops I am running for them. I am openly and enthusiastically committed to sharing my knowledge and skills. The most effective learning is from others' mistakes, not my own. I am a good 'spirit' for FOTON: I do not impose my point of view, but show possibilities. Each member of FOTON, each of my students, follows their own path. During my studies, FOTON was a test of my ability to pass on my knowledge and passion for photography. Today, I am rediscovering classic photography with all its equipment and perfecting my craft.

Miłosz Ikar' Manista FOTON

I am a graduate of the Secondary School of Fine Arts in Wodzisław Śląski and I am currently studying image creation at the Cracow School of Magic and Styling 'Artistic Alternative'. I have been interested in photography since primary school. I am fascinated by capturing the moment that only I can experience in a given second and sharing it with others. I began by capturing situations and unique moments of everyday life. As my fascination with film grew, I began experimenting with the still as a photographic form to cap-

ture the atmosphere of a snippet of a larger story. I am now entering the realm of stylised photography, encapsulating photographs into mini-series that interact with each other in atmosphere and create a coherent whole. But at the heart of it all is my passion for capturing real moments, and it's these photographs that I'm determined to share.

In 2023, I joined the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON, seeking a space for growth and guidance from experienced photographers. From the very first class, I knew this was the place for me. The presence of like-minded individuals, each with unique perspectives and ideas, fosters tremendous growth and a positive energy that lasts in photography, sharing and creating together.

Aleksander Moskwa FOTON

I am a graduate of the Academy of Applied Sciences in Racibórz, where I specialised in fine arts. I am currently working as a freelance 3D animator and graphic designer.

My adventure with Foton is my adventure with photography. When I first crossed the threshold of the photo studio, photography was the least interesting subject in my studies. However, after just 45 minutes of lessons with Dr Gabriela Habram-Rokosz, photography became my top interest and I haven't lost interest since. I have always believed that all art disciplines complement each other. Drawing teaches us form, expression, the interplay of light and shadow. Painting teaches us composition and colour, the use of the paintbrush. Photography teaches us ATTENTION. Attentiveness is the art of tuning in, of 'looking and seeing', because seeing requires willingness, effort and choice. Anyone can look, but to see you have to make a conscious effort and consciously choose what you want to see. The eyes see, the heart sees. This is why the role of the photographer-creator is so important in the process of creating a photograph. It is rarely about being objective. I can look at a random person I meet and see wrinkles and imperfections in their face, or I can see history, strength, beauty and character. We each choose what we want to see in the world around us. Mindfulness develops sensitivity because we become aware of more than what can be seen with the naked eye. We can capture moods, emotions, memories, even if they are the result of creative actions that have

little to do with reality. The story begins to be told through faces, places, random objects left behind, the right angle of the sun. My photography is a constant barrage of exploration, joy, success, experimentation, disappointment, failure and starting again. I admire those who can commit to a particular type of photography, or art, with the same passion every day. For me, it's an ongoing journey of discovery and learning, and I'm still searching for the medium that will fully capture my imagination.

I used to think that my photography was only for great expression and creative endeavour, but over time I have come to appreciate the documentary nature of photography, its outstanding ability to capture a certain truth, perhaps a small, distorted part of it, but truth nonetheless. When I work in analogue, I know exactly what I'm doing: my actions result in a piece of photographic film, where the light that was there touches real matter to reflect and fall through the lens and be recorded for all time on a little piece of plastic. We often underestimate this fact. Photography has become too popular and accessible; nowadays, every coffee and breakfast that looks better than the last is worth a photographic frame. It is only when we lose someone or something we really care about that the true documentary power of a photograph is revealed: proof that the moment really happened. Photographs capture, at least in that small part, the moments and the people we hold dear, creating the illusion of permanence in an ever-changing world. We must not focus too much on the past; if we do, we cannot see the present. But sometimes, just for a moment, a photograph reminds us that this moment really happened.

Paweł Okulowski FOTON

Photographer, graphic designer, journalist. Director of Internet Projects at Nowiny Ltd. He has been professionally involved with the media for over 25 years.

STEPPING IN THE SILENCE

I have been taking pictures of Racibórz for almost 20 years, focusing on human beings. During this time, I have met many people and taken thousands of photos, as well as hundreds of reports on important and ordinary events. To show real human emotions in a portrait is the most intimate thing for me. FOTON has confirmed

the value of what I do. I am a black and white photographer because I believe in simplicity and order. I am a minimalist and I believe that in today's world there is a need for reflection and tranquillity, which I can offer. I often reduce my town, Racibórz, to a detail. The photographs presented here are calm, unhurried, symmetrical and unperturbed, and reflect my own personality.

Agnieszka Orlik FOTON

Graduated from the Academy of Fine Arts in Wrocław, majoring in photography and multimedia. Currently a photography teacher at the ZSO1 College of Fine Arts in Racibórz.

The Student Research Collective for Artistic Photography FOTON played a big role in the development of my passion for photography. When I joined, I quickly learnt that photography is much more than just pressing the shutter. Through shared classes, workshops and sharing experiences with other enthusiasts, I learned to look at the world through the lens in a whole new way. I learnt about technical secrets, the play of light and the principles of composition that had previously been a mystery to me. More importantly, FOTON helped me understand that photography is also the art of storytelling – every photo can convey emotions and hidden meanings.

Being around people with similar interests further motivated me to experiment and develop my own style. As a result, photography has become more than a hobby for me – it is a way of expressing myself, capturing moments and discovering beauty in the everyday.

Dawid Pawlar FOTON

Photographer. Currently in my second year at the Academy of Applied Sciences in Racibórz.

My adventure with FOTON began in 2023, during my first year at the Academy of Applied Sciences in Racibórz, where I am majoring in Art Education in the field of Fine Arts. For the past five years, I have been actively engaged in nature photography on a daily basis. The Student Research Collective for Artistic Photography FOTON is where I share my experience with other photographers and develop my passion for photography. Outdoor trips and interesting lectures allow me to enrich my photographic knowledge, which I use in my work photographing wildlife.

Adam Rokosz OP FOTON

Dominican, Catholic presbyter, graduate of the University of Vienna (Theology) and the University of Regensburg (Musicology, Computer Science). Originator of the establishment of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON.

We were born to see and we were ordered to look. We are part of an enlightening process in our seeing and creating, a process that touches and moves our being. And I would like to add the words of St Irenaeus of Lyon: 'The glory of God is the living man, the life of man is the vision of God'. That is what art is.

But looking would have no lasting meaning if we looked only for ourselves. So something more is needed. This step is to share what I see with someone who will be able to understand me – it can only be another human being. Romano Guardini writes: 'I know of no better definition of the word art than this: Art – is a human being'. And indeed it is difficult to find a better definition of the word 'art' than this: art is a human being.

The mark we leave on the world can be documented in many ways and seen from many perspectives. The two closest to me are photography and music. In both cases I can be a creator as well as an observer. From the perspective of the creator, the sense of touch, the physical contact with the image or musical instrument, is also incredibly important. As an observer, however, I am part of a community that is inspired by the image and sound to go further.

All these elements ultimately correspond to each other, move our hearts and minds, sharpen our senses. Through them we search, despite the chaos that surrounds us! We ask: what is happening? Where is the truth? What to do with the past, present and future? Why do barriers arise between us, reinforcing divisions? Where is peace?

Zuzanna Sczyrba FOTON

A graduate of the Academy of Applied Sciences in Racibórz, specialising in fine arts. Currently a student at the University of Silesia – Krzysztof Kieślowski Film School – majoring in film and television production and photography; sailing instructor.

My adventure with the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON began for me around 2012. When I was 11 years old, I started attending photography classes led by the wonderful Agnieszka Gogolewska, then a student at PWSZ and a member of FOTON.

I remember very well my first photographic experiments, light painting and sessions that even included a rabbit and other tasks. Then, thanks to Agnieszka, I learned the basics and principles of photography.

Even today, when I take pictures of architecture and look for a line parallel to the frame, I remember the first open-air session on the market square in Racibórz, where Agnieszka explained the principle of framing a portrait in such a way as to leave space for the 'breath' in front of the subject's face.

The culmination of the course was a photography workshop, still in the old building on Cecilia Street. There, under the watchful eye of Ms Gabriela, I touched analogue photography and the darkroom for the first time. It was an experience that made a big impression on me, because how could it be otherwise after taking a picture with a coffee can and a piece of paper. Unfortunately, this magic was somewhat forgotten over the next few years, as I concentrated mainly on digital photography and occasionally managed to attend 'photography talks' organised by FOTON students outside of school. I remember the pride I felt when I walked into the classes of my older classmates and saw their great photos.

One photo stands out in my mind, but I cannot remember who presented it. It was taken during a meeting in Lwowska Street when the Art Institute and FOTON were located there. It was a black and white, wide-angle, frog's-eye photograph of an empty playground with a swing and a child standing on or in front of the swing, or actually the silhouette of a child, because the photograph was very contrasted. I remember it was on the subject of Euro-orphism.

In subsequent schools I often reported on academies and school events, sometimes published on the school website and sometimes in the media. I worked as a photojournalist for a few years in high school. Fortunately, when I entered the State Secondary Vocational School (PWSZ) as an art student, I found myself back in the darkroom, again with the irreplaceable Mrs Gabriela HabrHabramom-Rokosz, and this time I was lost forever. I spent the

next three years of my studies as much as possible in the darkroom. This time it was on the top floor of the I LO building on Kasprowicza Street. But four flights of endless stairs did not deter the new daredevils who had now become full members of the FOTON family. For three years I had the honour of chairing the FOTON board, and after me the baton was taken up by Sebastian Fus, who I think is a great man for the job.

My three years in the darkroom culminated in the defence of my thesis in the form of a film set in the darkroom. In this way, I combined my two favourite fields – photography and film. Thanks to FOTON and Gabriela, the pinhole photography classes at the Katowice Film School were no strangers to me, and the experience I gained in the Collective helped me build and run an improvised darkroom in a hotel bathroom.

I didn't forget about fine art photography and even infected another person who is very kind to me, and we now work together with cyanotype, wet collodion and dry plate. We have convinced ourselves that a photographic darkroom can even be set up in a sailboat.

Anna Sobczak (née Rosół) FOTON

Artist and painter, graduate of the State Secondary Vocational School in Racibórz, specialising in fine arts, and the University of the National Education Commission in Krakow, Faculty of Graphic Design.

My encounter with photography has shaped and continues to shape me as an artist. Photography promises to stop time, capture a moment and preserve a memory in a tangible form that is often more lasting than memory itself. In fact, it is impossible not to fall in love with this very pleasurable form of creativity. It was one of the subjects at the Academy of Applied Sciences (then PWSZ) in Racibórz, where I studied Art Education. Not only did I take classes under the guidance of Gabriela Habram-Rokosz, but I also joined the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON, of which Gabriela was the scientific director. At the meetings of the Collective I realised how many facets photography has. On the one hand, it is indeed one of the most accessible fields of art; on the other hand, to achieve true professionalism in this field requires the creation of one's own concept, experience, discipline, understand-

ing of theory, considerable technical knowledge and, perhaps most importantly, the ability to see what others cannot see.

Active participation in the Collective's activities, such as lectures, meetings (with Jerzy Lewczyński, among others) and trips to exhibitions (e.g. FotoArtFestival in Bielsko-Biała in 2007), made a huge impression on me. The work of the artists presented was very impressive. The theoretical part seemed more like an exotic phenomenon, like philosophy, metaphysics, which I admired. But the other side of FOTON was the opportunity to use the darkroom. This experience enriched me immensely. I had always thought of myself as a practitioner rather than a theorist. The magic of the darkroom is the pleasure of seeing an image, sometimes hidden for weeks, finally appear in a cuvette of developer. It is a process that I sometimes miss and dream of being able to devote myself to creating under the enlarger. Like Misha Gordin, whose work I saw at the aforementioned FotoArtFestival and whose creative process we discussed at the Collective meeting. He creates unique, fantastic prints from dozens or even hundreds of plates. In the hustle and bustle of my other passions, I eventually gave up this hobby, retaining only a fond memory of a time well spent.

Digital photography and image processing, although more accessible and less time consuming, seemed unattractive to me at university. However, it was then, thanks to FOTON meetings, that I made my first attempts at image processing in this form. In later years, while working as a computer graphics designer in a print shop and later in a corporation, I was exclusively involved with this type of photography and processing.

All this experience now allows me to use my own photo database and Photoshop to create sketches from which I paint pictures. Thanks to the skills I have acquired, I can reproduce the images I have in my head quite faithfully. This is because I now work almost exclusively as a professional painter.

The fine arts, especially photography, seem to be called into question at a time when artificial intelligence is coming on the scene with the promise that anyone who can type a few words into a computer can become a creator in a minute. But I think that without the creative process, development and sensitivity, the satisfaction of this kind of creativity is negligible. Nor can a machine feel the happiness that comes from the act of creation.

Michał Sobczyk FOTON

A graduate of the State Secondary Vocational School in Racibórz (now the Academy of Applied Sciences), specialising in psycho-therapeutic pedagogy, and the University of Opole, specialising in rehabilitation pedagogy. Currently working as a window fitter and forklift driver in Eko Okna Kornice.

Photography, which was introduced to me by my grandfather, is a kind of time machine for me. You could say that I wouldn't be who I am without photography. The first analogue cameras allowed me to get to know this artistic discipline and also left me with souvenirs from pilgrimages.

When I was a student at the State Secondary Vocational School in Racibórz in the field of rehabilitation after finishing my photography course, I was encouraged by Dr Gabriela Habram-Rokosz to stay for a meeting of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON. Little did I know that so much good could await me.

As part of FOTON's activities, I met many people with wonderful hearts. Thanks to regular meetings in the form of popular science seminars in the series „Talks about photography”, I met the love of my life. Now my wife Patrycja, an excellent observer, looks at nature through the lens in a subtle, sensitive way, full of love and respect, humility and truth. I could go on and on. This is what attracted me to her. We were united in our sensitivity to nature.

Thank you for this time full of inspiration, positive emotions and a wonderful adventure!

Patrycja Sobczyk FOTON

Patrycja Sobczyk graduated from the Secondary School of Fine Arts in Racibórz and the Academy of Applied Sciences in Racibórz. She worked in a kindergarten as an art teacher and assistant teacher. Later she worked in a primary school as a teacher's assistant for children with special educational needs (Asperger's syndrome). She is currently on maternity leave.

My adventure with FOTON started at the Arts High School in Racibórz. As part of the cooperation between the General Secondary School Complex No. 1 in Racibórz and the Racibórz Academy

– then the State Secondary Vocational School, now the Academy of Applied Sciences – I had the opportunity to take part, together with the students, in numerous photo exhibitions, open-air events and trips to various photo festivals. I met many interesting people at the monthly meetings of the FOTON Artistic Photography Students' Club. The atmosphere was nice and friendly. Everyone presented their photos.

From the very beginning of my interest in photography, my greatest passion was observing nature. When I got my first camera, I took pictures of the ponds in Pstrążna. The place where I had lived since childhood was no stranger to me. At the right time of the day or year, I would set off early in the morning. The atmosphere was magical.

My greatest photographic trophy was catching a fish jumping out of the pond. This photographic moment brought me great happiness. Then I made a wish and it came true.

Observing nature still gives me great pleasure. It allows me to escape, to calm down, to take a breather from everyday life and responsibilities.

My greatest inspiration in my photographic work is the artistic work of Viktor Volkov and Henri Cartier-Bresson.

Alicja Świerczyńska FOTON

A graduate of the Academy of Applied Sciences in Racibórz, specialising in fine arts, and the Faculty of Fine Arts at the Pedagogical University in Cracow, specialising in graphic design. Associated with the Occupational Therapy Workshop in Katowice, where she supports adults with intellectual disabilities in their efforts to achieve maximum independence and life satisfaction.

The Student Research Collective for Artistic Photography FOTON has become a place that has given me a sense of confidence during the difficult period of starting my studies in 2013 and entering a completely new stage of life. It is made up of positive people who share a passion for photography. It is a space for inspiring conversations, sharing their skills, thoughts and experiences. Collaborative projects are not only satisfying, but also a great honour that motivates further work. What distinguishes FOTON is the absence of the word 'impossible'. – Every initiative, every idea has a chance to

develop and be realised. This gives all members the chance to find their own artistic path where they feel comfortable.

Sabina Wyskiel FOTON

Photography has always been a passion of mine, so I decided to study art education in the field of visual arts at the then State Secondary Vocational School, now the Academy of Applied Sciences in Racibórz. Already in the first year of my studies, in the academic year 2012/2013, I joined the Student Scientific Association of Artistic Photography FOTON.

The meetings organised by FOTON as part of the „Conversations about Photography” series are unique. Meeting people who share the same passion but have a different perspective on photography is an amazing opportunity for development, inspiration and motivation to create new projects. The aforementioned meetings, workshops, open-air workshops and gallery exhibitions that I was able to attend with the Collective are some of my fondest memories from my student days.

„Photographs are pieces of time that need to be captured.”

(Angela Carter)

These words almost perfectly reflect my years as a member of the Student Research Collective for Artistic Photography FOTON. It can be said that during this time of active participation in the Collective, the photographic darkroom was my second home, largely due to my love of black and white photography. The photographs that accompany this text were taken in Krakow during one of the first outdoor workshops I had the opportunity to attend with the Collective. I developed these photographs in the darkroom and in the later stages of my work they often served as material for many photographic experiments.

Today, photography is an integral part of everyone's life, but my way of looking at photography has evolved a lot thanks to the Collective and the people who create it, and the statement 'stop in the frame' has taken on a whole new, more valuable meaning.

CZŁONKOWIE STUDENCKIEGO KOŁA NAUKOWEGO FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ FOTON

MEMBERS OF FOTON

1. Ambroziak Justyna		30. Gabriela Gajda		59. Komorowski Marcin	
2. Badura Jessica		31. Gawlik Patrycja		60. Konarska Kaja	
3. Bajer Marta		32. Głodek Dawid		61. Korasiak Kinga	
4. Bajorek Agata		33. Gogolewska Agnieszka		62. Korzekwa Dawid	
5. Bernacka Marta		34. Golijasz Marlana		63. Kot Agnieszka	
6. Biedroń Przemysław		35. Grzenik Anna		64. Kotala Aleksandra	
7. Bielicki Arkadiusz		36. Guz Michał		65. Kowalczykowska Magdalena	
8. Bonk Katarzyna		37. Harasimczuk Katarzyna		66. Kowalska Jarosława	
9. Borek Anna		38. Harazim Weronika		67. Kozik Izabela	
10. Burek Anna	2006-2007*	39. Hanzlik Renata		68. Krajewski Leszek	
11. Chojnacka Marta		40. Hebda Katarzyna		69. Krautwurst Alina	
12. Cholewa Agata		41. Janik Patrycja		70. Kretek Jaśmina	
13. Chrapiec Julia		42. Jaruszewska Monika		71. Krybus Stefan	
14. Chrubasik Wojciech		43. Jordan Sylwia		72. Krzyżek Jakub	2012-2013
15. Chyrchel Daniel	2015-2016	44. Jaskot Magdalena		73. Kubica Anna	
16. Cichocka Monika		45. Jóźwin Anna		74. Kubik Robert	
17. Cichy Patrycja		46. Kała Adam		75. Kukla Katarzyna	
18. Cieplicki Mateusz		47. Kapinos Justyna		76. Kunc Agata	
19. Czaplicka Katarzyna		48. Karwecka Kamila		77. Kwiatkowski Jakub	
20. Czarnasiak Maria		49. Karwot Iwona	2013-2015	78. Liczkowska Justyna	
21. Dawidowska Joanna		50. Kasińska Angelika		79. Lipińska Kasandra	
22. Dobreniuk Julia		51. Kiermaszek Daniel		80. Lorenc Łukasz	
23. Druzbicka Aleksandra	2005-2006	52. Klimczak Joanna	2007-2008	81. Łopocz Izabela	
24. Dubiel Żaneta		53. Klimsza Agnieszka		82. Łukoszek Barbara	
25. Dutka Magdalena		54. Kocoń Karol		83. Maciaszek Dorota	
26. Dzierżęga Mariusz		55. Kolorz Dariusz		84. Maciejewski Maciej	
27. Fichna Weronika		56. Komorowski Jacek		85. Madej Julianna	
28. Furmanowicz Agnieszka	2011-2012	57. Komorowska Krystyna	2009-2010	86. Malarz Mateusz	
29. Fus Sebastian	2023-2025	58. Komorowski Jacek		87. Malczok Zuzanna	

88. Manista Miłosz
89. Marcol Dominika
90. Marek Natalia
91. Martyka Tomasz
92. Masternak Brygida
93. Materzok Kamil
94. Mestenhauser Barbara
95. Mielczarek Katarzyna
96. Migocki Bartek
- 97. Moskwa Aleksander**
98. Mucha Szymon
99. Nieszporek Joanna
100. Niewrzoł Emilia
101. Noskiewicz Alicja
102. Obrochta Katarzyna
103. Okulowski Paweł
104. Osadzin Dominika
105. Ośko Agnieszka
106. Owczorz Agnieszka
107. Panek Magdalena
108. Pantak Łukasz
109. Paradowska Aleksandra
110. Paskuda Krzysztof
111. Paskuda Łukasz
112. Pasternak Ewa
113. Pawlar Dawid
114. Piaszczyk Iwona
- 115. Piechula (Sobczyk)**
- Patrycja**
116. Pieczka (Cieplak) Monika
117. Pieczka Samanta
118. Pieczul Izabela
119. Pierchała Joanna

2019-2020

2016-2018

120. Pierlak Gabriela 2010-2011

121. Plewczyński Marek
122. śp. Pogorzelski Daniel
123. Popek Kornelia
124. Poświatowska Marta 2018-2019
125. Przybyło Dominika
126. Pyplacz Anna
127. Pytlik Aleksandra
128. Rapała Daria
129. Rokosz Adam OP
130. Rossa Katarzyna

131. Rosół Anna Maria (Sobczak)

2008-2009

132. Rudnik Michał
133. Rutkowska Justyna
134. Rybińska Aleksandra
135. Rymer Magdalena
136. Rzaczek Beata
137. Rzytki Paweł
- 138. Sczyrba Zuzanna**
139. Setnicka Elżbieta
140. Sitarz Hanna
141. Skuczyńska Katarzyna
142. Smolorz Alina
143. Sobczyk Michał
144. Sobocik Andrzej
145. Sokołowska Martyna
146. Sokołowska Olga
147. Spyra Patrycja
148. Stus Weronika
149. Stusińska Karina
150. Szendzielarz Magdalena
151. Szopa Barbara

2020-2023

152. Szryt Sylwia
153. Szulik Hanna
154. Szwarc Anna
155. Szymkiewicz Oliwia
156. Szyra Agata
157. Świerczyńska Alicja
158. Tomaszek Agnieszka
159. Tomaszek Jolanta
160. Waclawik Bartosz
161. Waćkowska Katarzyna
162. Wajner Szymon
163. Walicka Ewa
164. Waliczek Karolina
165. Warcok Alicja
166. Warzeszka Patrycja
167. Widenka (Orlik) Agnieszka
168. Wietrzyk Marcin
169. Winkler Dominika
170. Władarz Hanna
171. Węgrzyn Patrycja
172. Wojaczek Paweł
173. Wojtowicz Agata
174. Woźnicka Paulina
175. Wyskiel Sabina
176. Zachwey Anna
177. Zarembik Katarzyna
178. Zart Marta
179. Zator Rafał
180. Zgraja Barbara
181. Zielosko Krzysztof
182. Żok Aneta

* przewodniczący Zarządu FOTON-u oraz daty pełnienia funkcji
/ Chairperson of the FOTON Board and term of office

Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON działa twórczo, nieprzerwanie od dwudziestu lat pod patronatem naukowym raciborskiej Akademii Nauk Stosowanych. Mimo rotacyjnego charakteru społeczności Koło stanowi dziś grupę niespełna dwustu pasjonatów fotografii. Głównym celem działalności jest rozwijanie i pogłębianie zainteresowań artystycznych oraz dzielenie się zdobytą wiedzą i doświadczeniami z zainteresowanymi szeroko rozumianą fotografią. Realizacja tych celów odbywa się poprzez cyklicznie organizowane seminaria popularnonaukowe „Rozmowy o fotografii”, specjalistyczne warsztaty twórcze i plenery. Efekty działań twórczych prezentowane są na wystawach indywidualnych i zbiorowych, przeglądach i festiwalach. W roku jubileuszowym dorobek artystyczny Koła osiągnął liczbę 120 wystaw prezentowanych zarówno w kraju, jak i za granicą.

Niniejsza publikacja stanowi kontynuację wydanej w 2017 roku „Sztuki kadrowania” i obejmuje okres ostatnich ośmiu lat działalności. Część pierwsza zawiera opis dwunastu lat (2005-2017) bardzo intensywnej działalności oraz 130 wybranych fotografii, w tym 65 w formie dokumentacji fotograficznej różnorodnych przedsięwzięć. Część druga oprócz opisu wydarzeń wzbogacona została o 27 autorskich prezentacji, będących wizytówkami artystycznymi członków Koła, którzy zechcieli podzielić się swoimi refleksjami na temat przygody z FOTON-em. Obie publikacje łączy znaczek QR, umożliwiający czytelnikom zapoznanie się z całością dwudziestoletniej drogi odkrywania fenomenu fotografii.

The Student Research Collective for Artistic Photography FOTON has been active for twenty years under the auspices of the Academy of Applied Sciences in Racibórz. In spite of the changing nature of the community, the Collective is now a group of almost two hundred photography enthusiasts. The main aim of its activities is to develop and deepen artistic interests and to share the knowledge and experience gained with those interested in photography in the broadest sense. These goals are achieved through regular popular science seminars called „Conversations on Photography”, specialised creative workshops and open-air workshops. The results of the creative activities are presented in individual and collective exhibitions, reviews and festivals. In the anniversary year, the Collective's artistic output reached 120 exhibitions, presented both nationally and internationally.

This publication is a continuation of „The Art of Framing”, published in 2017, and covers the last eight years of activity. The first part contains a description of twelve years (2005-2017) of very intense activity and 130 selected photographs, 65 of which are photographic documentations of various events. The second part, in addition to the description of events, is enriched by 27 author presentations, which are artistic showcases of the members of the Collective who wanted to share their reflections on their adventure with FOTON. The two publications are linked by a QR stamp that allows the reader to explore the entire twenty-year journey of discovery of the phenomenon of photography.